

GEMEENTE KOLLUMERLAND C.A.

BESTEMMINGSPLAN
KOLLUMERWAARD

ged. goetgek. door G.S.
26 aug. 1988 nr. 20.88.6031 B 2

raadgevend ingenieursburo
ir.r.hajema en partners b.v.

Beslissing Raad v. State

28-7-'92 nr. 92.006591

kollumerwaard betrekking heeft

G E M E E N T E K O L L U M E R L A N D C.A.

BESTEMMINGSPLAN KOLLUMERWAARD

Inhoud:

Toelichting met 6 bijlagen

Voorschriften

Plankaart nr. B21 0c-21

Kaartbijlage nr. B21 0c-21a

Kollum/Assen, februari 1988

hpart, raadgevend ingenieursburo ir.r.hajema en partners b.v.
assen

46 01 21 000

TOELICHTING OP HET BESTEMMINGSPLAN
KOLLUMERWAARD.

Kollum/Assen, februari 1988

INHOUD:

Blz.:

INLEIDING	4
Hoofdstuk 1. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE	7
1.1. Ontstaansgeschiedenis en huidig bodemgebruik	7
1.2. Bodem	9
1.3. Landschap	13
1.4. Natuurlijk milieu	13
1.5. Landbouw	19
1.6. Rekreatie	20
1.7. Infrastructuur	20
1.8. Bevolking en werkgelegenheid	21
Hoofdstuk 2. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN EN UITGANGSPUNTEN	22
2.1. Algemeen	22
2.2. Beleidsvisies van de Rijksoverheid	22
2.3. Beleidsvisies van de Provinciale overheden	25
2.4. Beleidsvisies van de gemeente Kollumerland c.a.	28
2.5. Uitgangspunten voor de planvorming in hoofdlijnen	30
Hoofdstuk 3. PLANBESCHRIJVING	32
3.1. Algemeen	32
3.2. De hoofdopzet van het plan	33
3.3. Landschap	35
3.4. Natuurlijk milieu	37
3.5. Landbouw	39
3.6. Rekreatie	42
3.7. Infrastructuur	42
3.8. Het militaire complex schietbanen	45
3.9. De kruitfabriek	47
3.10. Nutsvoorzieningen	51
3.11. Economische uitvoerbaarheid	52
Hoofdstuk 4. MILIEUHYGIENE EN VEILIGHEID	53
4.1. Geluidhinder	53
4.2. Bodem-, lucht- en waterverontreiniging	61
4.3. Veiligheidsaspecten	61
Hoofdstuk 5. TOELICHTING MET BETREKKING TOT DE VOORSCHRIFTEN	66
Hoofdstuk 6. OVERLEG	69
6.1. De voorgeschiedenis van het plan	69
6.2. Voorontwerp-bestemmingsplan oktober 1985	70
6.3. Overleg over het voorontwerp van oktober 1985	71
6.4. Ontwikkelingen na oktober 1985	72
6.5. Resultaten van het overleg ex artikel 8 B.R.O.	72

De toelichting op het bestemmingsplan is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 omvat een beschrijving van de huidige situatie, waarbij het aksent ligt op een beschrijving van de aanwezige natuurlijke waarden in het gebied.

Hoofdstuk 2 geeft de toekomstige ontwikkelingen in hoofdlijnen aan. Vanwege de specifieke ontstaansgeschiedenis van het gebied ligt het aksent in dit hoofdstuk op de visies van hogere overheden op toekomstige ontwikkelingen.

Aan het slot van dit hoofdstuk zijn enige belangrijke uitgangspunten voor de planvorming geformuleerd.

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plan. Eerst wordt de hoofdropzet van het plan weergegeven. Vervolgens is in een aantal afzonderlijke paragrafen meer gedetailleerd aandacht geschonken aan afzonderlijke facetten van het plan. Ook de economische paragraaf is in dit hoofdstuk opgenomen.

In hoofdstuk 4 komen milieu-hygiënische en veiligheidsaspecten aan de orde. Het aksent ligt hierbij op de ruimtelijke aspecten. Voor een niet onbelangrijk deel is ten aanzien van deze materie de milieu-hygiënische wetgeving, waaronder de Hinderwet, van toepassing.

In hoofdstuk 5 wordt een toelichting op de voorschriften gegeven.

In hoofdstuk 6 is uitvoerig aandacht besteed aan het overleg dat in het kader van dit plan in de loop der jaren is gevoerd.

Aanvullende informatie op de toelichting is gegeven in een aantal bijlagen.

De voorschriften, deel uitmakende van dit bestemmingsplan, zijn apart weergegeven.

De bestemmingen zijn weergegeven op een plankaart schaal 1:10.000 met een topografische ondergrond.

Hoofdstuk 1. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE (1).

1.1. Ontstaansgeschiedenis en huidig bodemgebruik.

Het plangebied maakte van oorsprong deel uit van de Lauwerszee. In 1969 werd de Lauwerszee middels een dijk afgesloten van de Waddenzee en vielen grote delen droog.

Het doel van de afsluiting van de Lauwerszee was primair een verhoging van de veiligheid en een verbetering van de afwatering in Friesland en Groningen. Het aspekt landaanwinning speelde ten opzichte hiervan een ondergeschikte rol voor de Lauwerszee als geheel.

Het meest westelijke deel van de Kollumerwaard, waarvoor een afzonderlijk bestemmingsplan geldt, is voor een belangrijk deel met beplantingen ingericht als recreatiegebied (Kollumeroord).

Het huidige bodemgebruik is weergegeven op kaart 1.1. Deze kaart bevat ook een aantal benamingen.

Het zuidelijke en oostelijke deel van de Kollumerwaard is in cultuur gebracht en als landbouwgrond in gebruik (akkerbouw). Het overige deel van de Kollumerwaard bestaat uit natuurgebied met een vrij ruige vegetatie en opslag van struikgewas. Een groot deel hiervan is niet of beperkt toegankelijk.

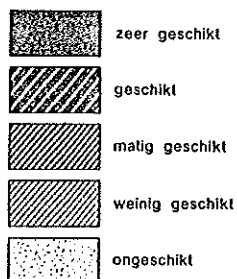
In het gebied ten noorden van de Kwelderweg zijn in het verkavelingspatroon van het landbouwgebied nog sporen zichtbaar van de vroegere landaanwinningswerken. Ook in het natuurgebied is dit waarneembaar (onder andere de begreppeling).

Van cultuurhistorische betekenis in het plangebied zijn met name de voormalige zeedijken.

(1) Bij de beschrijving van de huidige situatie zijn veel gegevens ontleend aan Flevovericht nr. 247, "Vijftien jaar afgesloten Lauwerszee", uitgave 1985.

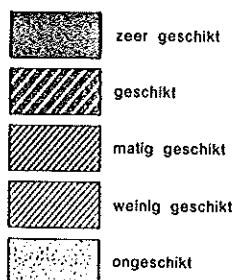
DE GESCHIKTHEID VAN DE GRONDEN IN DE LAUWERSZEE VOOR AKKERBOUW

KAART 1.2

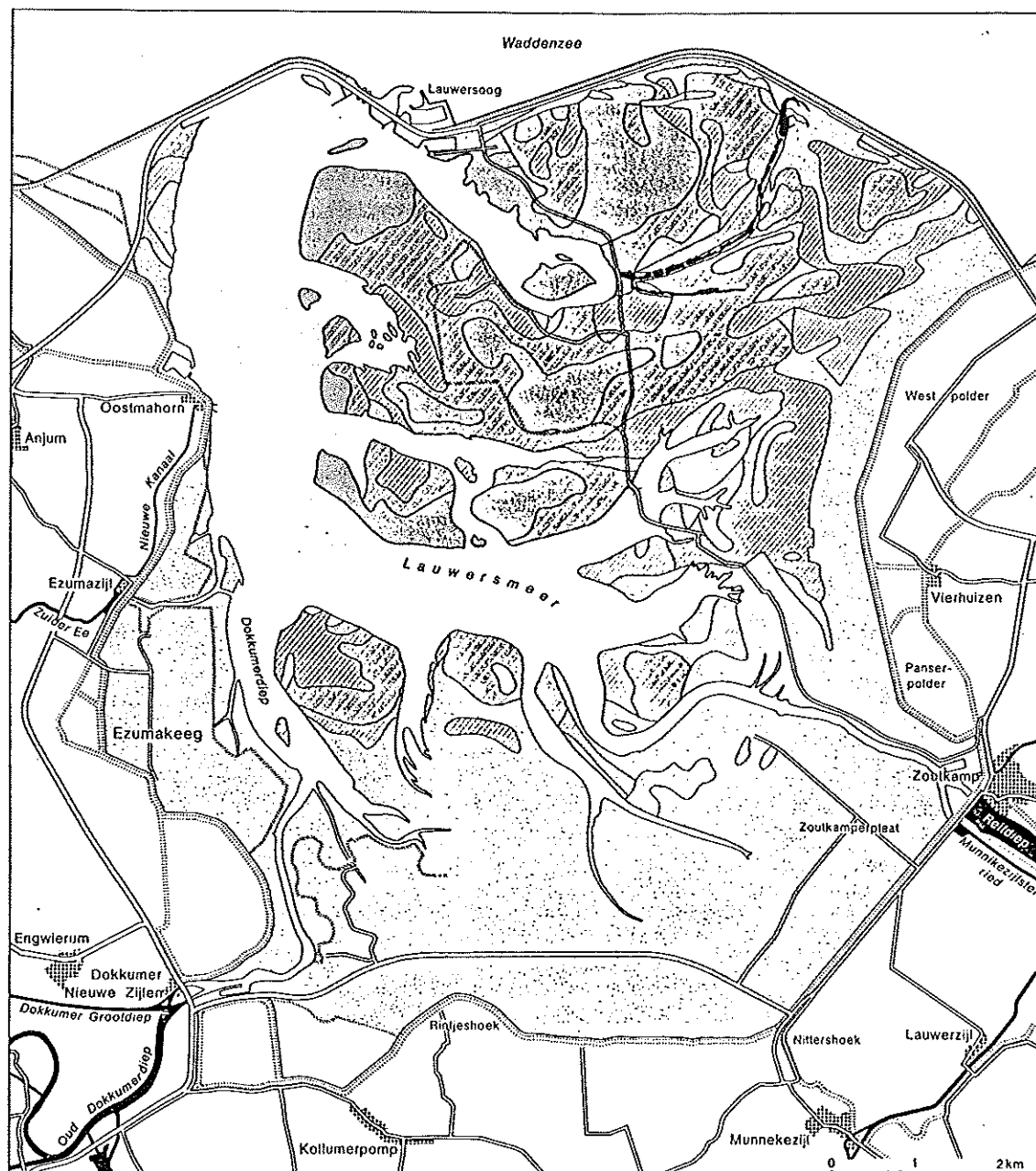
DE GESCHIKTHEID VAN DE GRONDEN IN DE LAUWERSZEE VOOR WEIDEBOUW

KAART 1.3

DE GESCHIKTHEID VAN DE GRONDEN IN DE LAUWERSZEE VOOR BERIJDEN MET MILITAIRE RUPSVOERTUIGEN

KAART 1.4

	zeer geschikt
	geschikt
	matig geschikt
	weinig geschikt
	ongeschikt

1.3. Landschap.

Visueel landschappelijk gezien is de Kollumerwaard een zeer open gebied. In het zuiden en zuidoosten wordt het gebied visueel begrensd door de voormalige zeedijk en de daarachter liggende elementen van het "oude" land, zoals boerderijen met opgaande erfbeplanting en wegbeplanting voor zover deze boven de kruin van de dijk uitsteken. In het westen wordt de horizon bepaald door de beplanting van Kollumeroord. In noordelijke richting wordt de horizon gevormd door lage "natuurlijke" begroeiing achter de akkerbouwgebieden. Verder naar het noorden toe is de bebossing van de Ballastplaat te zien, maar dit is niet zo opvallend dat de horizon er scherp door wordt begrensd. Bebouwing ontbreekt nagenoeg in het gebied. Het bedrijfsgebouw van de Rijksdienst IJsselmeerpolders en een romneyloods aan de Kwelderweg, beide met erfbeplanting, vormen de enige puntverdichtingen in het gebied.

1.4. Natuurlijk milieu.

1.4.1. Vegetatie.

De vegetatie die zich tot heden heeft ontwikkeld na de afsluiting van de zee hangt af van de bodemgesteldheid ter plaatse en de hoogteligging. De bestaande variaties in nat en droog, zand en klei en variaties in voedselrijkdom leiden tot verschillen in snelheid waarmee het ontziltingsproces verloopt.

De natuurlijke vegetatie in het Lauwersmeer is sedert de afsluiting dan ook nog volop in ontwikkeling.

De relatie met blijvende milieufactoren zoals bodemgesteldheid en waterhuishouding is op dit moment nog ondergeschikt aan de faktor zout. Er is sprake van een suksessie van zilte pioniersvegetaties naar uiteindelijk een zoete struweel(bos)-vegetatie. Om die reden wordt de vegetatie beschreven aan de hand van de voorkomende vegetatietypen, onderscheiden naar zouttoestand, zie kaart 1.5.

Zilte vegetaties.

Dit betreft deels een relatief open pioniersvegetatie met Zee-kraal, Schorrekruid en Zilte Schijnspurrie, kenmerkend voor de slikken aan de randen van de platen.

Daarnaast betreft dit een grazig vegetatietype met Gewoon en Stomp Kweldergras en de zilte variëteit van Fioringras. Dit type ligt iets hoger op de platen.

Brakke (tot zoete) vegetaties.

Dit zijn de inmiddels meer ontzilte, grazige vegetaties met Fioringras, Geknikte Vossestaart, Zilte Rus en Zeeaster. Dit type beslaat een groot oppervlak op met name de relatief hogere delen van de platen.

(Brakke tot) zoete vegetaties.

Op de hoogste delen van de platen bestaan de vegetaties vooral uit droog rietland met plaatselijk "brakke" soorten als Sierlijke Vetmuur, Fraai en Strandduizendguldenkruid. Elders bestaat de kruidvegetatie naast Riet uit lage kruiden als Valse Voszegge, Moeraszoutgras, Watermunt etc. Op de reeds meer ontzilte plekken bestaat de kruidvegetatie uit hoog opschietende ruigtekruiden zoals Wilgeroosje en Harig Wilgeroosje, Akkerdistel en dergelijke.

Relatief "zoeter" zijn de Duinrietvegetaties direkt grenzend aan het landbouwgebied. Dit betreft de voormalige bezinkvelden van de vroegere landaanwinningswerken welke zijn begreppeld en daardoor sneller ontzilt. Begeleidende soorten zijn hier Speerdistel, Akkermelkdistel en Klein Hoefblad en plaatselijk ook Aardbeiklaver, Witte Klaver en Herfstleewetand.

Zoete vegetaties.

Dit betreft met name de oeverbegroeiing langs de geulen met voedselrijk zoet boezemwater.

Na de afsluiting van de Lauwerszee zijn voor oeverbescherming riet en biezen aangeplant. Een en ander heeft zich ontwikkeld tot een typische "moerasvegetatie" met naast Riet, soorten als

Mattenbies, Ruwe Bies, Zeebies en Grote Lisdodde. Op de hoogste delen van de zandplaten, welke het meest zijn ontzilt, zijn struwelen ontstaan, gevormd door diverse Wilgesoorten en Gewone Vlier.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de natuurlijke successie zich nog voortzet. Bij een ongestoorde ontwikkeling kan het nog enkele decennia duren voordat de eindstadia (climaxvegetaties) zijn bereikt. De ontwikkeling van de vegetatie kan overigens worden gestuurd door een gericht beheer.

1.4.2. Vogelbevolking.

In de eerste vijftien jaar na de afsluiting heeft in de aantallen en de soorten vogels een duidelijke ontwikkeling plaatsgevonden, die nauw verband houdt met de ontwikkeling van de begroeiing. Deze was aanvankelijk hoofdzakelijk open, laag en zoutresistent. Geleidelijk is deze grotendeels overgegaan in een grasbegroeiing, later plaatselijk gevolgd door meer opgaande ruigten en struwelen.

Binnen één à twee jaar na de afsluiting broedden een aantal pioniersoorten op de kale of spaarzaam begroeide zandplaten. Kluten, Kokmeeuwen en Vissiepen verlegden hun broedplaatsen van de voormalige kwelders naar de platen. Nieuw vestigden zich bijvoorbeeld Strandplevieren en Dwergsterns. Door de verdergaande vergrassing trad na 1980 een lichte daling in de aantallen op.

Naarmate de begroeiing zich verder ontwikkelde in de richting van natuurlijke grasvlakten, vestigden weidevogels zich, met als belangrijkste vertegenwoordigers Kieviten, Grutto's en Kemp-hanen. Zij vonden op deze grasvlakten broedgelegenheid en sommige, zoals de Kieviten, ook voedsel. Andere vonden hun voedsel voornamelijk in de slikkige geuloevers. Rond 1980 stabiliseerden

de aantallen van deze soorten zich, maar daarna vindt er een geleidelijke teruggang plaats, vooral in de delen die niet worden beweide.

Het aantal soorten broedvogels bedraagt de laatste jaren 90 à 100.

De verwachting is, dat dit aantal zich op dit nivo zal handhaven, gezien het verloop in de toename van het aantal soorten en de aantallen soorten op de qua leefgebied vergelijkbare Waddeneilanden.

In bijlage 1.1. zijn van een aantal soorten broedvogels de aantallen vermeld die in 1983 in het gehele Lauwersmeergebied zijn waargenomen.

Van het waterwild hebben vooral de Brandganzen en Smienten geprofiteerd van het ruime aanbod aan zaden van de zoutresistente begroeiing. Ook de Wintertalingen foerageerden in grote aantallen op deze begroeiing. Voor ieder van deze soorten zijn maximum aantallen in de orde van 50.000 vogels waargenomen. Ook hier nemen de aantallen door vergrassing en verzuivering langzaam af.

Plantenetende watervogels komen al vroeg in de herfst aan. Zij maken een optimaal gebruik van de begroeiing in vergelijking met de later arriverende ganzen. Smienten eten in de winter en het voorjaar de jonge spruiten van het gras. De Grauwe Gans, een typische grazer die zich ook in hogere begroeiing thuisvoelt, nam in aantal toe, evenals de Kleine Zwaan die in toenemende mate heeft geprofiteerd van de uitbreiding van het Fonteynkruis. In het verloop van de aantallen Wilde Eenden en Pijlstaarten is daarentegen geen duidelijke lijn.

In vergelijking met de plantenetende watervogels zijn de aantallen watervogels die dierlijk voedsel nuttigen nog erg klein. Voor een deel moet dit worden toegeschreven aan de geringe oppervlakte foerageergebied (slikkige geuloevers), maar het is wellicht ook een gevolg van de langzame kolonisatie van de die-

pere delen van het Lauwersmeer door zoetwaterweekdieren. In het algemeen is er geen duidelijke tendens in de ontwikkeling van het aantal duikeenden. Een aantal soorten steltlopers foerageert op kleine bodemdieren als muggelarven en wormen. De aantallen zijn het hoogst in de zomer, omdat dan de biomassa het grootst is. Hetzelfde geldt voor de Bergeenden, die in de Lauwerszee een verloop in aantallen gedurende het jaar te zien geven, dat sterk afwijkt van het verloop elders langs de kust.

Veel soorten roofvogels vinden binnen de Lauwerszee een geschikt jachtbiotoop. De meest voorkomende soorten roofvogels zijn de Bruine en Blauwe Kiekendief, Buizerd, Ruigpootbuizerd, Torenvalk, Smelleken en Slechtvalk. Muizen, zangvogels en waterwild vormen het hoofdvoedsel voor deze predatoren (roofdieren).

De belangrijkste, zaadetende zangvogels die in het gebied voorkomen zijn de Strandleeuwerik, Keep, Groenling, Frater, IJsgors en Sneeuwgorz.

Het blijkt, dat de Lauwerszee nog steeds één van de belangrijkste verblijfplaatsen van trekvogels is en dan vooral van waterwild. Afgezien van bedreigingen van het gebied van de zijde van de mens, vormt ook de doorgaande, natuurlijke ontwikkeling van de begroeiing een bedreiging. Deze ontwikkeling zal er uiteindelijk toe leiden, dat het gebied minder waarde heeft voor het waterwild. De ontwikkeling van de vogelbevolking in het Lauwersmeergebied hangt namelijk samen met de aard van de plantengroei.

De vegetatiestructuur bepaalt het biotoop voor diverse diergroepen (waaronder vogels) voor wat betreft broed- en/of foerageer- en rustgebied. Daarnaast dient de plantengroei ook als voedselbron voor een groot aantal soorten.

Gezien de voortschrijdende successie van pioniervegetaties naar struwelen zal ook de vogelbevolking van samenstelling veranderen wat betreft voorhanden soorten en de aantallen waarin deze aanwezig zijn. Gezien de direkte relatie die bestaat tussen vegeta-

tiestructuren en vogelbevolking is hierbij ook het beheer van het gebied belangrijk. Zo kan beweiding een grazige vegetatie in stand houden, welke aantrekkelijk is voor weidevogels.

1.4.3. Overige fauna.

Van de overige aanwezige fauna kunnen, naast diverse soorten Muizen, Konijn, Haas en Ree worden genoemd.

1.5. Landbouw.

Zoals vermeld is het zuidelijke en oostelijke deel van de Kollumerwaard landbouwkundig in gebruik. Dit betreft -afgerond- 1.100 ha kultuurgrond grenzend aan het "oude" land. Delen van het gebied tot aan de Kwelderweg bezitten een natuurlijke afwatering. De relatief laag gelegen kultuurgrond ten noorden van de Kwelderweg is overwegend begreppeld. Delen worden bemalen door de gemalen van Kollumeroord respektievelijk Zoutkamperplaat. Het betreft hier nagenoeg steeds akkerbouw met gewassen als Koolzaad, Gerst en Tarwe. Ook worden reeds aardappelen verbouwd, waarvoor de grond ontzilt en goed ontwaterd dient te zijn. De landbouwgronden zijn vanuit het "oude land" ontsloten via de Wester- en Ooster-Nieuwkruisland die over de voormalige zeedijk zijn doorgetrokken tot aan de Kwelderweg. Daarnaast dienen de Willem van der Ploegweg en de Hooge Zuidwal ter ontsluiting van de landbouwgronden. Ook de Kwelderweg bezit mede die functie. De voormalige beweide kwelders (van voor de afsluiting), tegen de dijk aan gelegen, zijn in partikulier eigendom (zie kaart 1.1).

Agrarische bebouwing ontbreekt in het gebied. Wel bevindt zich aan de Kwelderweg een bedrijfsgebouw van de Rijksdienst IJsselmeerpolders, welke dienst het gebied grotendeels beheert.

1.6. Recreatie.

De landrecreatie in de Kollumerwaard is wat betreft de verblijfsrecreatie gepland op het recreatieterrein Kollumeroord, waarvoor een afzonderlijk bestemmingsplan is opgesteld.

In het onderhavige bestemmingsplan zijn verder geen voorzieningen aangelegd en is het recreatieve gebruik beperkt. Het gebied is met name aantrekkelijk voor de categorie recreanten die van rust en ruimte houden en voor natuurliefhebbers.

Een belangrijke recreatieve functie is die voor de pleziervaart. Dit geldt met name voor het Dokkumerdiep welke de verbinding vormt met het Friese achterland en de Zoutkamperril die in verbinding staat met het Reitdiep en dus met het Groninger achterland. Beide komen samen in de Slenk, het vaarwater naar Oostmahorn en Lauwersoog.

Deze vaarwegen maken deel uit van het "hoofdtoervaartnet" in Nederland, zoals voorgesteld in de "Beleidsvisie Recreatietoervaart in Nederland" (augustus 1985).

Ten behoeve van de vaarrecreanten zijn in het plangebied steigers gerealiseerd aan het Dokkumerdiep, (westzijde Sennerplaat), aan de Babbelaar (oostzijde Blikplaat) en aan de Zoutkamperril.

1.7. Infrastructuur.

De huidige infrastructuur betreft met name een aantal wegen en vaarwegen.

De Kwelderweg vormt de verbinding tussen de Lauwersmeerweg (Dokkumer Nieuwe Zijlen) en de Nittersweg (richting Zoutkamp). De Lauwersmeerweg is in het Streekplan Friesland en in het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (P.V.V.P.) opgenomen als een weg van de 3e orde. De Nittersweg en ook de Kwelderweg zijn in het P.V.V.P. bij de gewenste funktionele indeling aangegeven als wegen van de vierde orde.

Uit Flevobericht nr. 247 blijkt, dat in de zomerweekeinden etmaalintensiteiten op de Kwelderweg zijn gemeten die in de orde van grootte liggen van 1.200 tot 1.800 passages.

De Wester- en Ooster-Nieuwkruisland, Willem van der Ploegweg en de Hooge Zuidwal hebben voornamelijk een functie als (landbouw)ontsluitingsweg.

De aanwezige vaarwegen, het Dokkumerdiep, de Zoutkamperril en de Slenk, zijn reeds beschreven in de paragraaf over recreatie.

Op de Zoutkamperplaat, aan het eind van de Hooge Zuidwal, bevindt zich een gemaal ten behoeve van de afwatering van de landbouwgronden.

Ten slotte zij vermeld dat de voormalige Lauwerszeedijk een waterkerende functie bezit als tweede kering.

1.8. Bevolking en werkgelegenheid.

Uit de beschrijving blijkt, dat het plangebied geen inwoners kent. De huidige functie voor de werkgelegenheid hangt samen met de landbouw.

In groter verband gezien maakt de Kollumerwaard deel uit van de regio Noordoost-Friesland, die 5 gemeenten omvat.

In de afgelopen decennia is de bevolking in deze regio weliswaar toegenomen, maar minder snel dan voor Friesland als geheel.

Het aandeel van deze regio in de werkgelegenheid binnen Friesland is sterk teruggelopen.

Het werkloosheidscijfer voor de regio Noordoost is aanzienlijk hoger dan de cijfers voor de overige regio's binnen Friesland. De werkgelegenheid in de niet-agrarische sektor is in deze regio voornamelijk gekoncentreerd in Dokkum en Kollum.

Hoofdstuk 2. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN EN UITGANGSPUNTEN.

2.1. Algemeen.

In dit hoofdstuk komen toekomstige ontwikkelingen aan de orde. Gezien de aard en ontstaansgeschiedenis van het gebied worden deze ontwikkelingen in zeer hoge mate bepaald door de visies van hogere overheden, zoals neergelegd in rijksnota's en streekplannen. Aan deze beleidsvisies wordt dan ook ruime aandacht besteed. Vanwege de ruimtelijke samenhang is hierbij ook aandacht besteed aan het streekplan van de provincie Groningen.

Aan het slot van dit hoofdstuk zijn enige uitgangspunten geformuleerd die in hoge mate de planopzet hebben bepaald.

2.2. Beleidsvisies van de Rijksoverheid.

2.2.1. Tweede Nota Ruimtelijke Ordening.

In de Tweede Nota Ruimtelijke Ordening (1966) is een schetsplan opgenomen van de Lauwerszee met een schematische aanduiding van de bestemmingen van de gronden (1).

In deze nota werd de Lauwerszee gezien als een gebied met grote mogelijkheden voor recreatie en natuur. Voor de recreatie werd de regionale functie benadrukt. Tevens werden grote delen van het gebied aangewezen als militair oefenterrein, zowel in het Groningse gedeelte (Marnewaard) als in het Friese gedeelte (Kollumerwaard). De landbouw werd, vanwege de geringe geschiktheid van de bodem, van weinig betekenis geacht.

2.2.2. Derde Nota Ruimtelijke Ordening.

Uit de Derde Nota Ruimtelijke Ordening (1973 tot heden) blijkt dat de visie van de rijksoverheid op de Lauwerszee niet wezenlijk is veranderd.

(1) Voor de afgesloten Lauwerszee wordt in de onderhavige toelichting zowel de benaming "Lauwerszee" als "Lauwersmeer" gehanteerd.

Als algemeen beeld komt de Lauwerszee naar voren als een gebied met belangrijke natuurwaarden, waar tevens rekreatiemogelijkheden aanwezig zijn en waarin delen zijn bestemd als militair terrein. Ten aanzien van de rekreatieve functies wordt de nadruk gelegd op extensieve vormen en "ongemotoriseerde watersport".

Volgens de Nota Landelijke Gebieden behoort het Lauwersmeergebied tot de gebieden "met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in grotere ruimtelijke eenheden".

2.2.3. Struktuurschema's.

Van de structuurschema's zijn vooral van belang:

- Struktuurschema Militaire Terreinen;
- Struktuurschema Natuur- en Landschapsbehoud;
- Struktuurschema Openluchtrecreatie.

In het Struktuurschema Militaire Terreinen is de Kollumerwaard aangegeven als lokatie voor een schietterrein. De plaatsaanduiding is globaal, van de provincie wordt een nadere detaillering gevraagd.

Ten aanzien van dit schietterrein vermeldt het Struktuurschema het volgende:

Doel: Het houden van schietoefeningen met boordwapens van stilstaande pantservoertuigen onder gebruikmaking van korte-baanmunitie. Het houden van elementaire en voortgezette gevechtsschietoefeningen met hand- en vuistvuurwapens, alsmede met lichte anti-tankwapens. Het houden van gevechtsschietoefeningen in organiek verband door troepen te voet, waarbij gebruik gemaakt wordt van hand- en vuistvuurwapens.

Ruimtebeslag: De oppervlakte van de opstelplaatsen en doelengebied is ca. 45 ha met een onveilige zone van ca. 870 ha.

Gebruiksfrequentie: Het terrein zal het gehele jaar op werkdagen worden gebruikt.

Toelichting: De onveilige zone valt geheel binnen het voor militair gebruik bestemde gebied. Ingebruikneming van dit schietterrein betekent dat in het capaciteitstekort van het Infanterieschietkamp (ISK) kan worden voorzien.

In het Struktuurschema Militaire Terreinen is voor het Groninger deel van het Lauwersmeergebied, de Marnewaard, een Compagniesoefenterrein annex schietterrein aangegeven.

In het Struktuurschema Natuur- en Landschapsbehoud wordt de Lauwerszee op de kaartbijlage aangegeven als gebied dat valt onder de categorie "grote eenheid natuurgebied". Het beleid in dergelijke gebieden is erop gericht de aanwezige natuurwaarden te beschermen en toereikend te beheren. Het beleid ten aanzien van de sterkere functies wordt afgestemd op de eisen van de zwakkere functies. De natuurwaarden worden op de kaartbijlagen nader aangeduid als "belangrijke weidevogelgebieden en voor ganzen belangrijk gebied". Een nadere detaillering wordt niet gegeven.

De visie op de Lauwerszee die naar voren komt in het Struktuurschema Openluchtrecreatie sluit in grote lijnen aan bij de visie uit het Struktuurschema Natuur- en Landschapsbehoud. De recreatieve functie zal bij voorkeur op de extensievere vormen van recreatie betrekking moeten hebben. Verblijfsrecreatie en amfibische recreatie kunnen gekoncentreerd op enkele plaatsen langs de randen van het gebied tot ontwikkeling worden gebracht (onder meer bij Lauwersoog, Kollumeroord en Zoutkamp). In het algemeen zal het recreatieve gebruik beperkt moeten blijven tot het noordelijke deel.

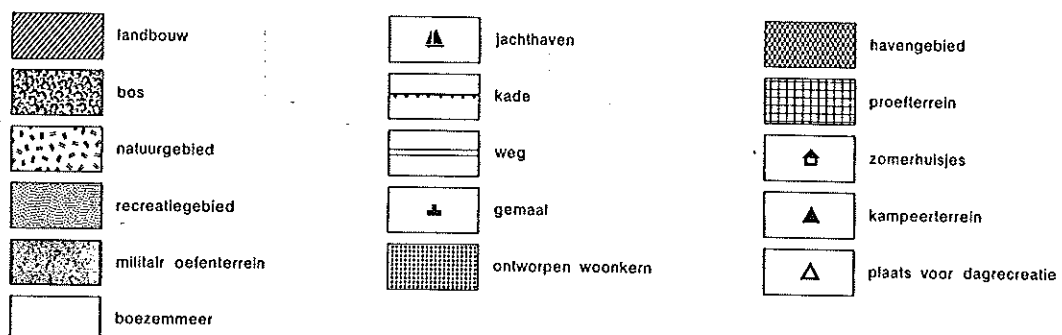
Dit in het algemeen terughoudende beleid voor het gebied als geheel komt ook tot uitdrukking in de kaartbijlagen, waar zowel ten aanzien van de verblijfsrecreatie als ten aanzien van de vaste ligplaatsen voor de watersport een "konsolideringsbeleid" wordt voorgesteld. Ten aanzien van de plaatsgebonden watersport wordt het gebied gerekend tot de vaargebieden "met een aksent op behoud van natuur en landschap".

2.2.4. Beleid ten aanzien van de kruitfabriek.

In geen van de hierboven genoemde nota's van de rijksoverheid komt de vestiging van een kruitfabriek aan de orde.

INRICHTINGSPLAN VOOR DE LAUWERSZEE TOT ca. 1980, GEBASEERD OP
DE FRIESCHE/GRONINGSE STREEKPLANNEN VAN 1969

KAART 2.1

In juli 1985 heeft de ministerraad ten aanzien van een lokatie voor een kruitfabriek in de Kollumerwaard het volgende standpunt ingenomen:

- a. vestiging op natuurgebied kan niet in aanmerking komen;
- b. situering op aangrenzend landbouwgebied is, mits planologisch inpasbaar, bespreekbaar;
- c. bereidheid tot het in overleg zoeken naar een aanvaardbare lokatie;
- d. in Delfzijl is ook een lokatie voorhanden.

Het bedrijf heeft hierna uiteindelijk gekozen voor een lokatie in het Lauwersmeergebied, waarna na uitvoerig overleg een planologische inpassing is gevonden.

2.3. Beleidsvisies van de Provinciale overheden.

2.3.1. Algemeen.

Met als basis het in paragraaf 2.2.1 genoemde schetsplan uit de Tweede Nota Ruimtelijke Ordening hebben de provincies Friesland en Groningen in maart 1969 de Fries-Groningse Streekplannen voor de Lauwerszee vastgesteld.

De inrichting van het gebied heeft tot nu toe grotendeels op basis van dit plan plaatsgevonden (zie ook kaart 2.1).

In 1975 herzag Groningen het Streekplan en verviel het Groninger deel van de Fries-Groningse Streekplannen voor de Lauwerszee.

Thans vigeert voor dit deel het Streekplan Provincie Groningen, vastgesteld door Provinciale Staten op 17 april 1985.

Het Friese deel werd opgenomen in het Streekplan Friesland, vastgesteld op 26/27 januari 1982. In april 1985 is dit streekplan partieel gewijzigd. De Minister van Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu heeft op 17 september 1985 positief gereageerd op de streekplanwijziging met betrekking tot het Lauwersmeergebied.

2.3.2. Streekplan Provincie Groningen.

Op de plankaart is het gedeelte van het Lauwersmeergebied dat grenst aan de provincie Friesland voor het grootste deel aangeduid als natuurgebied.

Het noordoostelijke deel, de Marnewaard, is aangegeven als "landelijk gebied I" met tevens de aanduiding militaire activiteiten. Blijkens de toelichting omvatten de als militair terrein aangeduide gedeelten schietbanen, een oefenterrein en een kampement. Delen van het militaire terrein zijn aangeduid als natuurgebied.

Het gedeelte direkt ten zuiden van Lauwersoog heeft een bestemming als regionaal recreatiegebied, met daarin opgenomen een concentratiepunt voor de verblijfsrecreatie.

2.3.3. Streekplan Friesland (1).

In het Streekplan Friesland heeft het Lauwersmeergebied de bestemming "natuurgebied met een belangrijke recreatie- en landbouw-functie" gekregen (type 8).

Het Streekplan geeft hiervan de volgende globale omschrijving:

Type 8: Natuurgebied met een belangrijke recreatie- en landbouw-functie.

Natuur: Met inachtneming van het gestelde onder recreatie en landbouw dient in een aanzienlijk deel van het gebied de bestemming, de inrichting en het beheer te zijn ingericht op de instandhouding of de verdere ontwikkeling van de natuurlijke kwaliteiten.

Recreatie: De bestaande recreatieve kwaliteiten dienen gehandhaafd en zonodig door middel van landschapsbouw versterkt te worden. Voor het opvangen van recreatieve druk dienen mogelijkheden voor de aanleg van dagrecreatieve voorzieningen te worden geboden. Afhankelijk van de eigenschappen, ligging en omvang van het gebied kunnen dagrecreatieve voorzieningen van beperkte omvang voorkomen. Het betreft extensieve vormen, zoals wandelen en fietsen. De verblijfsrecreatieve capaciteit dient niet dan wel in zeer beperkte mate te worden uitgebreid.

Landbouw: Op gronden met een agrarisch gebruik, die een betrekkelijk groot oppervlak kunnen innemen, kunnen voorwaarden worden geschapen voor een goed functioneren van de landbouw, indien daar-

(1) Het Streekplan Friesland heeft op 20 juli 1982 rechtskracht gekregen. Inmiddels is een Herziening in voorbereiding.

bij de op de agrarische gronden aanwezige natuurlijke kwaliteiten gerespecteerd en daarnaast de natuurlijke kwaliteiten op de omliggende terreinen niet of nauwelijks aangetast worden.

Op de plankaart van het streekplan is in de Kollumerwaard, als toevoeging, een "militair oefenterrein" geprojecteerd.

De beschrijving van het streekplan ten aanzien hiervan luidt als volgt:

In de Kollumerwaard zal een militair oefenterrein worden aangelegd.

In aansluiting op het militair oefenterrein kan, mits aan de te stellen milieueisen wordt voldaan, de vestiging van een kruitfabriek worden gerealiseerd.

Voor de ruimtelijke uitwerking van de verschillende functies in dit gebied en de uiteindelijke inrichting en situering ervan is nog nadere studie en overleg noodzakelijk. De provincie en de gemeenten dienen nauw hierbij betrokken te worden.

Bij de uiteindelijke situering en inrichting van de lokatie voor de kruitfabriek zal in goed overleg met alle betrokkenen bijzondere zorg besteed moeten worden aan o.a. veiligheids-, landschappelijke, natuurwetenschappelijke, landbouwkundige en milieuhygiënische aspecten.

In de -geaktualiseerde- toelichting op het streekplan wordt uitvoerig ingegaan op diverse aspecten rond de vestiging van een kruitfabriek. Vanwege het grote belang hiervan voor het bestemmingsplan zijn in bijlage 2.1 grote delen uit de toelichting integraal weergegeven.

2.4. Beleidsvisies van de gemeente Kollumerland c.a.

De gemeente Kollumerland c.a. kan in hoofdlijnen instemmen met de bestemmingen die in het streekplan zijn gegeven aan het plangebied. Hierbij wordt nog het volgende opgemerkt:

In 1977 heeft de gemeenteraad van Kollumerland c.a. een motie aangenomen, waarin er bij de Regering en de Staten-Generaal met de grootst mogelijke klem op wordt aangedrongen, dat, indien in het Lauwersmeergebied militaire terreinen worden gevestigd, er in en

ten behoeve van de regio ten minste 350 extra arbeidsplaatsen worden gecreëerd, ongeacht in welke sektor of sectoren dit zal kunnen worden gerealiseerd.

Voorts is het gemeentebestuur van mening, dat het schietterrein uitsluitend gebruikt mag worden als een complex schietbanen met vaste doelen. In deze visie is geen plaats voor in eenheidsverband te houden schietoefeningen onder omstandigheden die de gevechtssituatie benaderen. Tegen het Struktuurschema Militaire Terreinen is door het gemeentebestuur op dit punt bezwaar gemaakt. De hierop betrekking hebbende brief is als bijlage aan dit plan toegevoegd (zie bijlage 2.2).

Op 7 maart 1985 is in de gemeenteraad van Kollumerland c.a. een intentieverklaring met betrekking tot een mogelijke vestiging van een kruisfabriek aan de orde geweest.

Het raadsvoorstel bevatte de volgende elementen:

- de vestiging van Muiden Chemie b.v. in de Kollumerwaard wordt van grote betekenis geacht;
- de gemeenteraad zal zijn volle medewerking verlenen aan het snel laten verlopen van de procedures die voor een definitieve vestiging zullen moeten worden doorlopen, onder voorwaarde dat bij de lokatiekeuze zoveel mogelijk gestreefd zal moeten worden naar een integratie van de vestiging met de geplande defensieactiviteiten, ten einde de invloed van de bedrijfsvestiging op natuur en landschap tot een minimum te beperken.

Uit de beraadslaging over dit voorstel in de gemeenteraad blijkt, dat vooral het argument van de werkgelegenheid zwaar heeft gewogen bij de standpuntbepaling.

2.5. Uitgangspunten voor de planvorming in hoofdlijnen.

Ten behoeve van de planvorming in hoofdlijnen zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten zijn afgeleid van de weergegeven beleidsvisies.

1. Het plan dient de bestemming van gronden tot natuurgebied en landbouwgebied te regelen en dient tevens de realisering van een militair complex schietbanen planologisch mogelijk te maken, alsmede de vestiging van een kruitfabriek.
2. Er vindt, ten opzichte van de huidige situatie, geen vergroting plaats van landbouwgebied ten koste van natuurgebied.
3. Er vindt, ten opzichte van de huidige situatie, geen vergroting plaats van natuurgebied ten koste van landbouwgebied, behalve voor zover dit voortvloeit uit uitgangspunt 5.
4. Het complex schietbanen wordt zodanig gesitueerd, dat de aantasting van het landbouwgebied beperkt blijft.
5. Gronden die deel zullen uitmaken van de onveilige zone rond het complex schietbanen dienen een bestemming als natuurgebied te krijgen.
6. Het terrein van de kruitfabriek wordt zodanig gesitueerd dat geen aantasting van natuurgebied plaatsvindt.
7. Bij de inrichting van het gebied spelen landschappelijke en natuurlijke waarden een belangrijke rol.
8. De situering en inrichting van zowel het complex schietbanen als van het terrein van de kruitfabriek dient zodanig te zijn, dat wordt voldaan aan (wettelijke) eisen ten aanzien van geluidhinder, milieuhygiëne en veiligheid.

9. De situering van de schietbanen ten opzichte van de kruitfabriek dient zodanig te zijn, dat de diverse invloedssferen (ten aanzien van geluidhinder en veiligheid) elkaar zoveel mogelijk overlappen.

Hoofdstuk 3. PLANBESCHRIJVING.

3.1. Algemeen.

Bij de opzet van het plan hebben veel facetten en aspecten een rol gespeeld. In willekeurige volgorde worden genoemd: landbouw, landschap, natuurlijk milieu, programma's van eisen met betrekking tot de militaire schietterreinen en de kruitfabriek, geluidhinder, veiligheid, milieuhygiëne, recreatie enzovoort.

Ten aanzien van al deze aspecten is het nodige onderzoek verricht. Van belang is vooral, dat het uiteindelijke plan het resultaat is van een integratie van deze afzonderlijke facetten, waarbij ook aandacht is besteed aan de onderlinge beïnvloeding. Richtinggevend bij de integratie zijn de in paragraaf 2.5 genoemde uitgangspunten geweest.

De opzet van hoofdstuk 3 is als volgt.

In paragraaf 3.2 wordt de hoofdropzet van het plan weergegeven. In deze paragraaf ligt de nadruk op de samenhang tussen de diverse functies en bestemmingen en op de keuzes die zijn gemaakt.

Vervolgens wordt in een aantal afzonderlijke paragrafen een toelichting gegeven op het plan vanuit de diverse facetten. Deze paragrafen vormen enerzijds een onderbouwing van de hoofdropzet, anderzijds wordt een verdere uitwerking en detaillering gegeven. Hierbij is vooral aandacht besteed aan ruimtelijke aspecten. Milieuhygiënische en veiligheidsaspecten komen aan de orde in hoofdstuk 4.

3.2. De hoofdopzet van het plan.

De hoofdopzet van het plan laat zich als volgt weergeven.

De huidige landbouwgebieden ten zuiden van de Kwelderweg, ten zuidoosten van de Willem van der Ploegweg en ten noorden van de Hooge Zuidwal behouden hun agrarische functie. Voorts behoudt het landbouwgebied ten noorden van de Kwelderweg, tot aan het militaire terrein, een agrarische functie.

De kruitfabriek is gesitueerd in het gebied ten noordwesten van de Willem van der Ploegweg, op het gebied dat thans in agrarisch gebruik is. Bij de gekozen lokatie is uit veiligheidsoogpunt de afstand tot de openbare weg en tot bestaande bebouwing en woonkernen (Zoutkamp, Munnekezijl) voldoende groot.

Ten aanzien van het terrein van de kruitfabriek wordt het volgende opgemerkt.

Volgens de oorspronkelijke inrichtingsplannen (zie kaart 2.1) zou het gebied ten noorden van de Kwelderweg en ten westen van de Willem van der Ploegweg in hoofdzaak de bestemming militair oefenterrein krijgen. In afwachting van gedetailleerde inrichtingsplannen voor het oefenterrein zijn delen van dit gebied in agrarisch gebruik genomen. Met deze exploitatie werd de rijping en vooral de ontzilting van de gronden bevorderd.

In het ontwerp-bestemmingsplan Kollumerwaard, waarover in 1982 overleg ex artikel 8 B.R.O. is gevoerd, werd het gebied, dat thans voor de kruitfabriek is gereserveerd, bestemd voor agrarische doeleinden (zie ook hoofdstuk 6, Overleg).

Een en ander betekent, dat de kruitfabriek niet is gesitueerd op gronden die volgens vroegere plannen uiteindelijk een bestemming tot natuurgebied zouden krijgen.

Op de kaart zijn rond de kruittfabriek drukgolflijnen van 50, 30 en 15 millibar aangegeven. Vergunningen in het kader van de Hinderwet zullen alleen mogen worden gegeven indien vaststaat dat bij kalamiteiten op het fabrieksterrein deze drukgolflijnen niet worden overschreden.

Het militaire complex schietbanen is gesitueerd ten noorden van de Kwelderweg. Het terrein is, zoveel als mogelijk, gelegen in de nabijheid van de kruittfabriek. Hiermee wordt een zo ruim mogelijke overlapping van onveilige zones bewerkstelligd. Ook de aantasting van het natuurgebied, zowel in direkte zin (bodemgebruik), als in indirecte zin (onveilige zone, lawaai) zal hiermee zoveel mogelijk worden beperkt.

De situering en inrichting van het schietterrein zijn bovendien zodanig opgezet, dat zowel ten aanzien van het recreatieterrein Kollumeroord, als voor woonkernen als Zoutkamp, Kollumerpomp en Munnekezijsl, de mate van geluidhinder zoveel mogelijk wordt beperkt. Op de plankaart zijn lijnen aangegeven (lijn I en lijn II). In de voorschriften en in de toelichting is omschreven, wat de maximale geluidbelasting ter plaatse van deze lijnen mag zijn. Vergunningen in het kader van de Hinderwet zullen alleen mogen worden gegeven indien vaststaat dat als gevolg van het gebruik van het complex schietbanen deze maximale geluidbelasting niet wordt overschreden. Hiertoe zijn overigens ook geluidbeperkende maatregelen nodig.

Ten slotte wordt nog genoemd dat een drukgolflijn van 30 mBar als kritische grens in acht is genomen voor oefenende militairen.

De onveilige zone van het schietterrein ligt boven het natuurgebied. Hiermee worden, ten aanzien van de vegetatie, gunstige voorwaarden geschapen voor een verdere ontwikkeling tot natuurgebied. Voor de invloed van schietlawaai op de vogelstand wordt verwezen naar paragraaf 3.4.

Het grootste gedeelte van het plangebied heeft een functie als natuurgebied en (vaar)water behouden.

Een deel van het huidige landbouwgebied heeft in het plan de bestemming natuurgebied gekregen, in overeenstemming met uitgangspunt 5 (ligging in onveilige zone).

De oppervlakten van de bestemmingen volgens de plankaart zijn globaal (afronding op 5 ha) in tabel 3.1 weergegeven.

Tabel 3.1. Toekomstig bodemgebruik.

- landbouwgebied, inclusief wegen en dijken	circa 895 ha
- natuurgebied (land en ondiep water)	circa 1.475 ha
- vaarweg	circa 185 ha
- complex schietbanen	circa 230 ha (1)
- bedrijfsterrein kruitfabriek	<u>circa 80 ha</u>
Totaal	circa 2.865 ha

(1) Hiervan zal feitelijk circa 200 ha worden ingericht ten behoeve van Defensie. het overige deel zal als natuurgebied kunnen worden gehandhaafd of zal worden ingeplant.

Ten slotte wordt nog vermeld dat de oppervlakte van de op de plankaart aangegeven onveilige zone ongeveer 700 ha bedraagt.

3.3. Landschap.

Het huidige open grootschalige karakter van het plangebied zal worden gehandhaafd waar het agrarische gronden betreft. Wel zullen enkele boerderijen in het gebied kunnen worden opgericht, die tezamen met bijbehorende erfbeplanting puntvormige verdichtingen zullen vormen.

Het nu nog open natuurgebied ten noorden van de agrarische gronden zal zonder menselijk ingrijpen steeds meer verdicht raken door struweel-(bos-)vorming als gevolg van de voortschrijdende successie.

Door menselijk ingrijpen, zoals beweiding van delen van het natuurgebied als onderdeel van een natuurtechnisch beheer, zou een meer gevarieerd "natuurlandschap" kunnen ontstaan.

De situering van de kruitfabriek en de daarbij behorende terreininrichting betekenen landschappelijk gezien een forse ingreep. Genoemd terrein met een (toekomstig) oppervlak van 80 ha zal overi-

gens slechts voor een klein percentage worden bebouwd. In totaal zal maximaal ruim 3 ha kunnen worden bebouwd. Het feitelijke bebouwingsgebied zal waarschijnlijk nog geringer van omvang zijn. De goothoogte zal in het algemeen niet meer dan 4.00 m bedragen. De bebouwing is om veiligheidsredenen zeer verspreid, waardoor overigens de interne infrastructuur wel vrij uitgebreid is. Relevant is dat mede uit veiligheidsoverwegingen grote delen van het terrein worden ingeplant met opgaand loofhout, omgeven door een hekwerk van 2.25 m hoog. Het geheel zal te zijner tijd de aanblik geven van een rechthoekig bos, omgeven door een hek. Aangezien de gebieden tussen de kruitfabriek en de Kwelderweg, respectievelijk de Willem van der Ploegweg, agrarisch zullen blijven, zal het terrein van de kruitfabriek als een "massief blok" worden ervaren.

Ook voor het militair schietterrein geldt dat het daartoe in te richten gebied een meer gesloten karakter zal krijgen vanwege de aanwezigheid van bebouwing en installaties. Bovendien zullen de diverse maatregelen ter beperking van de geluidhinder liggen in de sfeer van aarden wallen en schermen, al dan niet gekombineerd met beplanting.

Voor zowel het terrein van de kruitfabriek als voor het militair schietterrein wordt de landschappelijke inpassing vanuit de ten noorden van deze gebieden gelegen natuurgebieden als volgt voorgesteld.

Door de ontwikkeling van de vegetatie ongestoord zijn gang te laten gaan, zal door de opslag van struiken en bomen vanzelf een geleidelijke overgang ontstaan naar de verdichte terreinen. Een dergelijke zone zal minstens 200 m diep moeten zijn. Dit zal met name vanaf de vaarwegen (Zoutkamperril, de Slenk) beleefd worden.

Landschappelijk waardevol zijn tevens de voormalige Lauwerszeedijken. Deze worden bestemd als "waterstaatsdoeleinden en doeleinden van landschapsbouw".

Het op de dijk aanwezige kantoorgebouw van de dijkgraaf heeft eveneens een passende bestemming verkregen.

3.4. Natuurlijk milieu.

Het gehele gebied van de Kollumerwaard ten noorden van de agrarisch gebruikte gronden en buiten de terreinen ingericht voor militaire doeleinden c.q. kruitfabrikage, tot aan de vaarwaters Dokkumerdiep, Zoutkamperril en Slenk, wordt bestemd als Natuurgebied. Deze bestemming omvat derhalve zowel de begroeide platen met rondom het ondiepe water, als het aanwezige krekenspatroon. De grootste krekens zijn het Blikplaatgat, Simonsgat en de Babbelaar.

Vanuit oogpunt van het natuurlijk milieu liggen de huidige waarden van het plangebied vooral in de aanwezige vogelbevolking.

Voor de bestemming natuurgebied geldt dat in principe een volledig natuurlijke ontwikkeling van de vegetatie kan plaatsvinden, waarbij de successie voortschrijdt via de reeks pioniers-grasland-ruigte-struweel.

Het aanwezige krekenspatroon blijft daarbij grotendeels bestaan, terwijl een natuurlijke verlanding op plaatsen van ondiepe en afgesloten wateren door volgroeien met riet en biezeng zal plaatsvinden. De vogelbevolking, die sterk afhankelijk is van de aanwezige vegetatiestructuur, zal mee veranderen wat betreft soortensamenstelling en de aantallen waarin deze soorten voorkomen.

Voor de aanwezige vogelbevolking is het van belang dat het betreffende gebied als natuurlijk terrein gehandhaafd blijft en dat daarbinnen voldoende rust heerst.

Binnen de bestemming natuurgebied zijn daarom alleen extensieve vormen van recreatie mogelijk (wandelen). Dit geldt met name voor het zuidwestelijke gedeelte van het natuurgebied, dat een beperkte functie als uitloopgebied voor het recreatieterrein Kollumeroord zal kunnen vervullen.

Een groot deel van het natuurgebied valt binnen de onveilige zone van het aangrenzende schietterrein. Het zal in principe mogelijk moeten zijn om op bepaalde tijden het gebied van de onveilige zone te betreden, eveneens uitsluitend ten behoeve van extensieve recreatie (wandelen).

In verband hiermee is in de voorschriften het treffen van zeer eenvoudige rekreatieve voorzieningen mogelijk gemaakt (aanleggen van een schelpenpad, het plaatsen van een afvalbak en dergelijke).

Over de invloed van het schietlawaaï op de vogelstand wordt het volgende opgemerkt.

Uit literatuurgegevens blijkt dat deze invloed, wat broedvogels betreft, kan variëren van geen waarneembaar effect, via het min of meer frekwent opvliegen van broedende vogels tot het in kleinere dichtheden voorkomen van broedvogels in sterk verstoorde zones. Sommige waarnemingen lijken erop te wijzen dat broedvogels na enige tijd wennen aan (militair) schietlawaaï. Het is echter niet duidelijk of dit voor alle soorten geldt.

In 1980 is door het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN) een meerjarig onderzoek gestart naar de effecten van alle mogelijke vormen van verstoring (waaronder vlieg- en schietlawaaï) van vogels die de Waddenzee als voedsel- en rustgebied benutten. Met name wordt daarbij gelet op effecten op de energiebalans, (voedselopname/energieverbruik).

Het onderzoek loopt nog, zodat nog geen algemeen beeld kan worden gegeven. Voor diverse soorten zijn negatieve effecten waargenomen in de zin van verstoring (stoppen met eten/opvliegen) van de rustgebieden en de fourageergebieden. In hoeverre daarbij de energiebalans door minder voedselopname en een hoger energieverbruik te zeer wordt verstoord, is niet vastgesteld. Het is niet duidelijk of op langere termijn ook van een structurele teruggang van de populatie als geheel in het gebied sprake is.

Een tussentijdse voorzichtige konklusie is, dat de vogelbevolking lijkt te wennen aan een aantal militaire activiteiten, wanneer deze regelmatig op dezelfde wijze plaatsvinden. Tevens wordt gesteld dat zodra mensen lopend of rennend actief zijn in het veld de verstoring veel groter is. Bovendien treedt voor deze activiteiten niet gemakkelijk gewenning op bij de vogelbevolking.

Op sommige plaatsen moet een vorm van oeververdediging worden ingericht om afkalving van de oevers te voorkomen. Voor het overige worden alle werken en werkzaamheden, behoudens onderhoud (beheer) binnen de bestemming natuurgebied uitgesloten.

Het toekomstige beheer van het natuurgebied kan variëren van "niets doen", waarbij de reeds geschetste successie zich zal voortzetten tot de climaxstadia zijn bereikt, tot bijvoorbeeld een natuurtechnisch beheer dat is gericht op bepaalde groepen vogelsoorten als eenden, ganzen en steltlopers. Dit laatste vereist een vegetatiebeheer dat erop is gericht een open grootschalig landschapstype te handhaven, dat tevens voedselrijk is.

Dit behelst het vertragen of stoppen van de natuurlijke successie naar ruigte en struweel ten gunste van grazige en slikkige stadia. Een en ander kan worden bewerkstelligd door te maaien en/of te beweiden.

3.5. Landbouw.

Een gedeelte van het agrarische gebied binnen de plangrenzen, dat als zodanig is bestemd, wordt betrokken bij de in voorbereiding zijnde ruilverkaveling Kollumerland. Het betreft de agrarische gronden ten zuiden van de Kwelderweg. Daarbij wordt voorshands als indicatie uitgegaan van een indeling in circa 10 à 15 kavels met even zovele agrarische bedrijven met bedrijfsgebouwen en een bedrijfswoning.

Ten aanzien van de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven wordt onderscheid gemaakt tussen agrarische bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen.

Binnen de bestemming agrarisch gebied is de situering van bedrijfsgebouwen mogelijk, met uitzondering van het gebied rond de kruisfabriek binnen de drukgolflijn van 15 mbar.

Bedrijfswoningen moeten ten aanzien van de situering niet alleen voldoen aan de voorwaarden die voor bedrijfsgebouwen gelden, maar bovendien aan akoestische voorwaarden.

In hoofdstuk 4 is uitgebreid aandacht besteed aan de normen, die uit een oogpunt van geluidhinder gelden voor bedrijfswoningen.

Om een verantwoord woonklimaat mogelijk te maken, moeten de volgende grenswaarden worden gehanteerd:

- overdag : 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A);
 - 's avonds : 35 dB(A) met een pieknivo van 67,5 dB(A);
- (etmaalwaarde = 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A)).

Uit de ligging van de berekende 40 dB(A)-isofoon (zie kaartbijlage) blijkt, dat uitgaande van deze grenswaarden in het geheel geen bedrijfswoningen binnen het plangebied mogelijk zijn.

Om aan dit bezwaar tegemoet te komen, is in het plan een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van bedrijfswoningen opgenomen, waarbij de volgende maximale grenswaarden gelden:

- overdag : 50 dB(A) met een pieknivo van 75 dB(A);
 - 's avonds : 45 dB(A) met een pieknivo van 72,5 dB(A);
- (etmaalwaarde = 50 dB(A) met een pieknivo van 75 dB(A)).

Dit betekent dat in gebieden met (overdag) een etmaalwaarde tussen 40 en 50 dB(A) alsnog een nadere afweging mogelijk wordt tussen bijvoorbeeld bedrijfseconomische en akoestische aspecten.

De wijzigingsbevoegdheid mag slechts toepassing vinden, indien een akoestisch verantwoorde situering van het woongedeelte van de boerderij verzekerd is (bijvoorbeeld afscherming door bedrijfsgebouwen).

Op de plankaart is een lijn aangegeven (lijn II). De betekenis van deze lijn is, dat als gevolg van activiteiten op het militaire terrein de aangegeven grenswaarden op deze lijn (etmaalwaarde: 50 dB(A) en 75 dB(A) voor de afzonderlijke knal) niet mogen worden overschreden. In principe is, door middel van aanpassingen van het schietpatroon en/of het treffen van voldoende geluidbeperkende voorzieningen op het schietterrein, op deze lijn wel een lagere geluidbelasting mogelijk. Dat betekent, dat in principe de bouw van

bedrijfswoningen mogelijk is binnen het gebied dat op de kaart wordt begrensd door lijn II, mits uit een akoestisch onderzoek blijkt dat de in het plan genoemde grenswaarden voor bedrijfs-woningen niet worden overschreden.

Gezien het bovenstaande is in het plan de mogelijkheid van een tweede bedrijfswoning niet opgenomen, aangezien bij de bedoelde afweging tussen bedrijfseconomische en akoestische aspecten in het geval van een tweede bedrijfswoning de bedrijfseconomische aspecten ongetwijfeld minder zwaar zullen wegen dan de akoestische. Overigens is voor een akkerbouwbedrijf de noodzaak van een tweede bedrijfswoning in het algemeen niet aanwezig.

De agrarische bedrijvigheid in dit gebied is, zoals vermeld, thans gericht op de grondgebonden produktie (akkerbouw). In de toekomst is een volledige ontwikkeling van deze bedrijven naar intensieve veehouderij uit planologische overwegingen mogelijk. Ontwikkeling naar glastuinbouwbedrijven is in het plangebied eerst mogelijk na planherziening.

(Toren)silo's kunnen uitsluitend op het bouwperceel worden opgericht. Dit kan geschieden tot een hoogte van 15 m bij recht en tot een hoogte van maximaal 25 m via vrijstelling met daarbij tevens het advies van de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie en een verklaring van geen bezwaar door Gedeputeerde Staten.

Aan de situering van sleufsilo's kunnen verdere eisen worden gesteld in verband met de inpassing in het landschap.

Ook ten aanzien van de plaatsing van windmolens geeft het bestemmingsplan mogelijkheden. De regeling die voor de rest van het buitengebied van de gemeente Kollumerland geldt, is eveneens op het plangebied van toepassing.

Voor wat betreft werken en werkzaamheden met betrekking tot verbetering van externe produktieomstandigheden worden in het bestemmingsplan geen regelingen opgenomen.

Tot slot zij vermeld dat ook de bestemming "waterstaatsdoeleinden en doeleinden van landschapsbouw" (de voormalige Lauwerszeedijk) een agarisch gebruik kent in de vorm van beweiding (schapen).

3.6. Recreatie.

Binnen het plangebied bevinden zich geen recreatieve bestemmingen. Alleen voor de bestemming vaarwater geldt dat deze een duidelijke functie voor de vaarrecreatie bezit. Ten behoeve van de vaarrecreanten is een drietal aanlegsteigers aangelegd.

Het overige gebied zal in recreatieve zin uitsluitend een functie vervullen voor de meer extensieve vormen van dagrecreatie, voornamelijk via de bestaande infrastructuur. Onder andere ten behoeve van het recreatieve fietsverkeer is ten noorden van de Kwelderweg een fietspad geprojecteerd, zie paragraaf 3.7.

Binnen de bestemming natuurgebied zijn alleen extensieve vormen van recreatie mogelijk (wandelen).

Over de specifieke toegangsregels van het natuurgebied en de onveilige zone voor wandelaars en dergelijke spreekt het bestemmingsplan zich uiteraard niet uit.

Bij de toekomstige boerderijen wordt het "kamperen bij de boer" niet mogelijk gemaakt, vanwege eventuele geluidhinder.

3.7. Infrastructuur.

De wegen in het plangebied zijn bestemd tot verkeersdoeleinden. Op basis van de functie die aan de wegen kan worden toegekend is onderscheid gemaakt in verschillende categorieën, waarbij in principe 6 categorieën kunnen worden onderscheiden (a tot en met f). In het plangebied komen 3 categorieën voor.

De belangrijkste weg binnen het plangebied is en blijft de oost-west lopende Kwelderweg.

Deze weg is (nog) eigendom van de Rijksdienst IJsselmeerpolders (RIJP), maar is in onderhoud bij de gemeente.

Funktioneel gezien is deze weg op te vatten als een weg van subregionaal belang, ofwel als een weg van de vierde orde (kategorie d). De breedte van deze weg bedraagt 7.00 m. De huidige intensiteiten op deze weg geven geen aanleiding tot een grotere breedte, evenmin als de toekomstige intensiteiten.

Ten aanzien van de toekomstige intensiteiten wordt vermeld, dat het complex schietbanen naar verwachting een verkeersaantrekkende werking van maximaal 40 voertuigritten per dag zal hebben. Het werkverkeer naar en van de kruitfabriek zal ongeveer 8 ritten per dag bedragen. Het woon-werkverkeer naar het complex schietbanen zal gering zijn. Het woon-werkverkeer naar en van de kruitfabriek zal enige tientallen auto's per dag bedragen.

De combinatie van een gestrekt tracé, zeer grote kruispuntsafstanden en relatief geringe verkeersintensiteiten, nodigt uit tot het rijden met hoge snelheden op de Kwelderweg. Dit levert met name voor het fietsverkeer gevaarlijke situaties op.

Om dit te voorkomen is ten noorden van de Kwelderweg een in twee richtingen te berijden fietspad geprojecteerd, dat onder meer ten behoeve van het rekreatieve fietsverkeer kan functioneren. Dit is in overeenstemming met het streekplan Friesland, waarin is gesteld dat vierde en vijfde orde wegen, afhankelijk van de behoefte, van fietspaden kunnen worden voorzien.

Een fietspad zal minimaal een breedte van circa 2.00 m (2 rijstroken) en maximaal een breedte van 3.50 m (4 rijstroken) dienen te krijgen.

Wordt ervan uitgegaan dat twee naast elkaar rijdende fietsers tegemoet worden gereden door één fietser, dan kan worden volstaan met een verhardingsbreedte van circa 2.50 m. Als minimale maat voor de afstand tussen het fietspad en de Kwelderweg kan worden uitgegaan van circa 3.00 m. De voorkeur gaat uit naar een afstand van 5.00 m, onder meer in verband met het kunnen aanbrengen van beplanting.

Door middel van een fietstunneltje zal het fietspad de Provinciedijk kruisen en zal het worden aangesloten op de "Olde Dijk", ten zuidoosten van de Nittersweg.

In het plan is de mogelijkheid open gehouden (door middel van een wijzigingsbevoegdheid) van de aanleg van een fietspad tussen de Kwelderweg en Zoutkamp, ten noorden of ten zuiden van de Provinciedijk.

Gelet op de funktionele indeling (weg van de vierde orde), is de aanwezigheid van landbouwverkeer op de Kwelderweg geen bezwaar. Evenmin is het realiseren van uitritten op deze weg bezwaarlijk te achten, zodat de aanleg van een parallelweg niet meer wordt overwogen (zie ook hoofdstuk 6 Overleg).

Van een en ander kan een snelheidsremmende werking uitgaan. Voorwaarde is wel dat de automobilist niet met onverwachte situaties wordt gekonfronteerd. In dit opzicht is bijvoorbeeld de bebording van betekenis.

Ook de Nittersweg is funktioneel grotendeels een weg van de vierde orde (kategorie d). De breedte hiervan is 6.00 m.

De overige wegen dienen vooral voor de ontsluiting van de agrarische percelen. Hierbij is de volgende onderverdeling aangebracht. Landbouwverzamelwegen, dat wil zeggen wegen die in beperkte mate een functie hebben voor doorgaand verkeer over korte afstanden, behoren tot kategorie e. In het plangebied is het gedeelte van de Nittersweg ten zuiden van de aansluiting met de Kwelderweg hiertoe gerekend, een en ander in aansluiting op het bestemmingsplan buitengebied.

Landbouwontsluitingswegen (kategorie f) vervullen uitsluitend een functie voor de ontsluiting van de aan weerszijden gelegen bebouwing en gronden en hebben geen functie voor doorgaand verkeer. Hiertoe zijn gerekend de Wester-Nieuwkruisland, de Ooster-Nieuwkruisland, de Willem van der Ploegweg en de Hooge Zuidwal. De Willem van der Ploegweg heeft een breedte van 5.00 m, de overige wegen in deze kategorie zijn circa 4.00 m breed. Vermeld wordt nog, dat de aansluiting van de Hooge Zuidwal op de Nittersweg wellicht wordt gerekonstrueerd of komt te vervallen.

Uit een oogpunt van verkeersveiligheid, uitzicht en dergelijke is het gewenst dat naast wegen bepaalde stroken onbebouwd blijven (bovendien moet nog rekening worden gehouden met aspecten van geluidhinder en veiligheid, zie hoofdstuk 4).

In relatie tot de onderscheiden categorieën zijn deze afstanden als volgt:

wegenkategorie	minimaal onbebouwd te blijven zone aan weerszijden
d	20 m
e	15 m
f	10 m

Ten behoeve van de interne ontsluiting van het schietterrein en het terrein van de kruitfabriek is uiteraard de aanleg van wegen noodzakelijk. Een en ander is in de voorschriften geregeld.

3.8. Het militaire complex schietbanen.

Het militaire complex schietbanen zal uit een aantal onderdelen bestaan, namelijk:

- een hand-vuistvuurwapenbaan;
- een aanval-verdedigingsbaan;
- een simulatiebaan.

Bij de bespreking van de hoofdopzet van het plan, in paragraaf 3.2, is reeds aangegeven met welke factoren bij de situering en inrichting rekening is gehouden.

De simulatiebaan wordt in het oostelijk deel van het terrein gesitueerd, zo dicht mogelijk langs het gebied van de kruitfabriek. De hand- en vuistvuurwapenbaan, alsmede de aanval- en verdedigingsbaan zijn ten westen van de simulatiebaan geprojecteerd. Het zuidwestelijk deel van het terrein zal ingericht worden als parkeerplaats en verzamelgebied. Hier zal enige bebouwing verrijzen.

In verband met de drooglegging zal het gebied middels een kade worden afgesloten van het peil van het Lauwersmeer. Voor de afwatering van de gehele plaat, de schietbanen en de wegen zullen watergangen worden gegraven. De afwatering zal geschieden via het gemaal op de Hooge Zuidwal.

Rondom de aanvals- en verdedigingsbaan is, behalve aan de oostzijde, een aarden wal met een hoogte van 3.00 m + N.A.P. geprojecteerd. Deze wal heeft, behalve ten behoeve van geluidwering, voornamelijk een functie als visuele afscherming (voor de Kwelderweg, de hand- en vuistvuurwapenbaan en het omliggende gebied). Een en ander ter voorkoming van schrikreacties.

Ook rond de hand- en vuistvuurwapenbaan is, behalve aan de oostzijde, een dergelijke wal geprojecteerd.

Ten slotte is langs de Kwelderweg een geluidwerende voorziening met een hoogte van 5.00 m aangegeven. Deze voorziening kan als een aarden wal worden uitgevoerd.

In overleg tussen de gemeente en het Ministerie van Defensie zal een landschappelijke inpassing plaatsvinden.

Het ligt in de bedoeling dat er op de verdedigingsbaan vanuit een statische positie geschoten zal worden op een begrensd doelengebied, waarin aanwezig drie verplaatsbare doelen.

De hierbij behorende onveilige zone past binnen de op de plankaart aangegeven onveilige zone.

Bij de (pelotons)aanvalsbaan wordt door de oefenende eenheid te voet met hand- en vuistvuurwapens geschoten op vaste doelen. Ook hierbij valt de onveilige zone binnen de op de plankaart aangegeven totale onveilige zone.

Bij de simulatieverdedigingsbaan is geen onveilige zone benodigd.

Ten aanzien van het gebruik van het schietterrein zal gelden, dat er niet op feestdagen en niet in de weekends zal worden geschoten (zie tabel 4.1). Het gebruik van het schietterrein zal derhalve uitsluitend op de werkdagen plaatsvinden. Wel zal het noodzakelijk zijn om gedurende twee avonden in de week gedurende maximaal 2 uren bij duisternis te schieten. Dit kan 's winters uiteraard vroeger geschieden dan 's zomers.

46 01 21 000

LAY-OUT TERREIN KRUITFABRIEK

-47-

KAART 3.1

Willem van der ploegweg

* 850 m

VERKLARING

- begrenzing noordelijk en zuidelijk terreingedeelte
- neutrale zone
- gebouwen in 1^e fase
- overig terrein

hwelderweg

hpart

0 100 200 m

Op het terrein is bebouwing benodigd, zoals waarnemings/kontrole-torens, opslagloods, manschappengebouw, wachtgebouw, masten ten behoeve van beveiligingsapparatuur enzovoort.

De kontroletorens (15 meter hoog) zijn een eerste vereiste voor het overzicht over de schietbanen en hebben mede een functie voor het toezicht op de onveilige zone door middel van radar. Hiervan moeten er drie worden geplaatst. Het is technisch niet mogelijk deze torens lager te maken. De masten voor elektronische bewaking (30 meter hoog) worden bij voorkeur ongetuid uitgevoerd in verband met de bescherming van vogels. Deze torens, waarvan er twee benodigd zijn, zullen door middel van camera's de noordoostelijke, noordwestelijke en zuidwestelijke terreingrenzen bewaken. Voor het overige komt er een signalering langs de buitengrens van het complex en een aparte signalering langs de daadwerkelijke onveilige zone.

3.9. De kruitfabriek (1).

Op de plankaart is het gebied aangegeven waar de vestiging van de kruitfabriek mogelijk is. De navolgende gegevens met betrekking tot de bedrijfssituatie zijn gebaseerd op informatie die door Muiden Chemie in 1985 ter beschikking is gesteld.

Bedrijfssituatie.

De kruitfabriek zal bestaan uit een aantal verspreid liggende gebouwen, gebouwtjes en in de open lucht opgestelde installaties (zie kaart 3.1).

De produktie zal zich in eerste instantie richten op de vervaardiging van komposiet kruit.

(1) Zoals genoemd is inmiddels een deel van de kruitfabriek gerealiseerd en in gebruik genomen. Een en ander is onder meer gebaseerd op een legalisatievoorstel ten behoeve van de vestiging van de kruitfabriek in de Kollumerwaard (ex artikel 50 Woningwet en artikel 46 lid 8 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening) d.d. september 1985.

Het komposiet kruit wordt met hulpstoffen verwerkt tot een eindprodukt, hetgeen bijvoorbeeld een produkt kan zijn dat zich door sterke gasonwikkeling in atmosferische omgeving gedraagt als aandrijflading of bodemzorg reductor (base bleed grain).

De opbouw van het bedrijf zal in een aantal fasen plaatsvinden. In de eerste fase zijn de volgende activiteiten gepland.

- a. Opslag grondstoffen ten behoeve van eigen produktie en transito.
- b. Opslag eindprodukten eigen produktie en transito.
- c. Produktie base bleed grains (bbg's).
- d. Proefproduktie bbg's in proeffabriek.
- e. Produktie kardoezen.
- f. Laboratoriumwerkzaamheden ten behoeve van produktontwikkeling en kwaliteitskontrolle produktie.
- g. Vuilverbrandingsinstallatie.

In de eerste fase wordt het zuidelijke gedeelte van het terrein benut (ter grootte van circa 20 ha), alsmede het noordelijke gedeelte (ter grootte van circa 30 ha). Beide terreinen liggen op een afstand van circa 850 m van elkaar (zie ook kaart 3.1) en zullen worden omgeven door een hekwerk van 2.25 m hoog.

Het zuidelijke gedeelte van het terrein zal hoofdzakelijk worden gebruikt voor produktiedoeleinden, het noordelijke deel zal hoofdzakelijk worden gebruikt voor opslag.

Een gedeelte van het zuidelijke terrein behoort tot de neutrale zone.

In de neutrale zone staan de kantoren, het laboratorium, de werk- en opslagplaats van de technische dienst, de garage inclusief brandweergarage, het ketelhuis, gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, parkeerplaatsen, de kantine, was- en kleedruimte en de portiersloge.

Op het produktie- en opslagterrein staan de produktiegebouwen en installaties, de kruitmagazijnen en de opslagplaatsen voor half-fabrikaten en grondstoffen, die door hun aard niet voor opslag in de neutrale zone in aanmerking komen.

De volgende eenheden zullen na de eerste fase wellicht gerealiseerd worden:

- een extruderfabriek;
- een poreuskruitproduktielijn, bestaande uit:
 - een overslaglokatie;
 - een drooggebouw;
 - een ziftgebouw;
 - een menggebouw.

Voor de situering van deze gebouwen zal onder meer het middenterrein in aanmerking kunnen komen.

Het bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan regelt noch de omvang, noch de exacte situering van afzonderlijke gebouwen. Wel geeft het bestemmingsplan het maximaal toegestane bebouwingsoppervlak aan, alsmede de minimaal in acht te nemen afstand tot de bestemmingsgrens.

Bovendien dient de situering en de aard van het gebruik van de afzonderlijke gebouwen zodanig te zijn, dat in geval van kalamiteiten de op de plankaart aangegeven drukgolflijnen niet worden overschreden. Een en ander zal worden beoordeeld bij het aanvragen van Hinderwetvergunningen.

Voorts dient de lokatie van de diverse gebouwen op het produktie-terrein zo te worden gekozen, dat bij een eventuele kalamiteit geen zodanige beïnvloeding van de overige gebouwen plaats vindt, dat als gevolg explosies en/of branden kunnen optreden.

Dit leidt er toe, dat de bebouwing in het algemeen zeer verspreid over het terrein zal voorkomen (zie ook kaart 3.1). De open ruimte tussen de gebouwen zal voor een groot deel worden ingeplant met opgaand loofhout.

Het maximaal toegestane bebouwingspercentage is 4%, zodat maximaal ruim 3 ha van het terrein kan worden bebouwd. De goothoogte zal overwegend 4 m zijn met een maximum van 6 m.

Het transport tussen het zuidelijke en noordelijke terreingedeelte van de kruitfabriek zal in eerste instantie via de Willem van der Ploegweg plaatsvinden. Dit zal als extern transport worden opgevat, met andere woorden: voor deze transporten zal alleen vergunning worden verleend als aan de veiligheidseisen voor transport over een openbare weg is voldaan. Deze vergunningen worden verleend door het Korps Controleurs Gevaarlijke Stoffen op grond van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

Het bestemmingsplan maakt overigens de aanleg van wegen op het bedrijfsterrein zelf mogelijk.

3.10. Nutsvoorzieningen.

In het plangebied zijn de diverse nutsvoorzieningen die benodigd zullen zijn voor de agrarische bebouwing, de kruitfabriek en het militair terrein reeds gerealiseerd. Genoemd worden gas-, water- en elektriciteitsvoorzieningen.

Het huishoudelijk afvalwater van de kruitfabriek wordt via een gemeentelijke persleiding afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Dokkum.

Op deze riolering zal eventueel ook het huishoudelijk afvalwater van het militair oefenterrein kunnen worden aangesloten.

Ten aanzien van het industrieel afvalwater van de kruitfabriek zijn door Provinciale Waterstaat kwaliteitseisen gesteld, waaraan moet worden voldaan alvorens dit water in Dokkum ontvangen en bewerkt kan worden.

3.11. Ekonomische uitvoerbaarheid.

De kosten voor de inrichting van de schietbanen en de kruitfabriek komen ten laste van respectievelijk het Ministerie van Defensie en Muiden Chemie.

De agrarische gronden zijn deels in partikulier bezit, deels in eigendom en beheer bij de Rijksdienst IJsselmeerpolders.

Deze dienst is ook belast met het beheer van het natuurgebied.

In financieel opzicht is de aanleg van een aantal nutsvoorzieningen van belang, waaronder riolering, en de aanleg van het geprojecteerde fietspad. Ten aanzien van het fietspad wordt ervan uitgegaan, dat dit mede door een provinciale subsidie mogelijk zal worden gemaakt.

Mochten er na het onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan voor de gemeente hogere kosten -als bedoeld in artikel 31a, eerste lid van de Wet op de Ruimtelijke Ordening- uit het vaststellen c.q. het uitvoeren van dit bestemmingsplan voortvloeien (bijvoorbeeld honorering van nu nog niet te voorziene verzoeken om planschadevergoeding), dan zal artikel 31b van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden toegepast. Dit artikel bevat namelijk de mogelijkheid om de Kroon te verzoeken aan andere openbare lichamen dan de gemeente de verplichting op te leggen de hogere kosten geheel of gedeeltelijk te vergoeden.

Hoofdstuk 4. MILIEUHYGIENE EN VEILIGHEID.

4.1. Geluidhinder.

4.1.1. Schietlawaaï.

Algemeen.

Er zijn twee aspecten, die in het kader van de bestrijding van geluidhinder ten gevolge van schietinrichtingen aandacht behoeven, te weten het herhaald hoorbaar knallen en de enkelvoudige knal. In het eerste geval betreft het de hinder, veroorzaakt door het totale effect van een aantal knallen gedurende een bepaalde periode. Naast deze hinder kunnen bij hogere geluidnivo's echter ook nog schrik-effecten optreden als gevolg van afzonderlijke knallen. De mate waarin hiervan sprake is, is mede afhankelijk van het algemeen geldende geluidnivo (achtergrondgeluidnivo) ter plaatse.

Volgens de huidige planning zal op het geprojecteerde militaire schietterrein een drietal lokaties zijn te vinden met activiteiten, die als geluidbronnen moeten worden aangemerkt. Er wordt gebruik gemaakt van meerdere soorten wapens, elk met een eigen geluidnivo, en van bepaalde, eveneens lawaaiproducerende simulatietechnieken. Ten einde het geluideffect van dit alles in beeld te brengen, zijn door het Ministerie van Defensie meerdere daartoe strekkende opdrachten verleend aan de heer Dr. G.F. Smoorenburg van het Instituut voor Zintuigfysiologie - T.N.O. Deze opdrachten betreffen trouwens alle militaire schietactiviteiten in het gehele Lauwers-meergebied.

In deze studie is ook ingegaan op de toepassing van een aantal geluidbeperkende voorzieningen. Het streven is er namelijk op gericht, de overlast van schietlawaaï zoveel mogelijk te beperken.

Rapporten Smoorenburg.

In het onderzoek van de heer Smoorenburg werd bij de bepaling van het geluidbeeld in eerste instantie uitgegaan van een daggemiddelde op jaarbasis.

Ook een tweede benadering van deze problematiek, mede veroorzaakt door een voorgenomen wijziging in de inrichting van het schietterrein, resulteerde in een weergave van geluidbeelden in het genoemde gemiddelde. Deze berekeningen waren bovendien mede gebaseerd op een situatie, waarin langs de Kwelderweg in een 850 m lange geluidwerende voorziening (wal of scherm) was voorzien. Een derde en laatste aanpak geeft beelden, die hun grondslag vinden in een onderverdeling van het jaarlijks schietprogramma in een 9-tal oefenpatronen.

Het gebruik van het totale militaire complex is vastgelegd in een oefenschema. Daarin zijn 9 typen schietdagen met verschillende oefenmodellen te onderscheiden, die in de akoestische studie "oefenpatronen" worden genoemd.

In tabel 4.1 is weergegeven welk gebruik in dagen bij deze oefenpatronen behoort.

Tabel 4.1. Aantal dagen per jaar met een bepaald oefenpatroon. Oefenpatroon 0: géén schietactiviteit.

oefenpatroon	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
maandag	26	12	14	-	-	-	-	-	-	-
dinsdag	-	-	-	14	14	12	12	-	-	-
woensdag	-	-	-	14	14	-	12	12	-	-
donderdag	-	-	-	-	14	12	12	-	14	-
vrijdag	24	-	14	-	-	-	-	-	-	14
zaterdag	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zondag	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal	154	12	28	28	42	24	36	12	14	14

Een drietal van deze patronen, te weten 2, 4 en 6 betreft uitsluitend het gebruik van de Marnewaard. De invloed ervan op het onderhavige plangebied is verwaarloosbaar klein en zal in dit kader dan ook buiten beschouwing blijven.

De uitkomsten van de geluidberekeningen zijn in 40 - en 50 dB(A)-contouren weergegeven op kaartbijlage nr. B21 Oc-21a die aan de plantoelichting is toegevoegd. Zij geven dus een beeld van de geluidsomvang die gedurende een gegeven aantal dagen per dag kan optreden rond het schietterrein bij een ongewijzigd beleid terzake.

Het schietprogramma voorziet ook in het oefenen tijdens avonduren. Het is evenwel niet bekend of de daarop betrokken geluidbeelden overeenkomen met die, welke op de genoemde tekening zijn weergegeven.

Het onderzoek van de heer Smoorenburg geeft geen inzicht in de geluidbelasting ten aanzien van afzonderlijke knallen.

Normering.

De uit het onderzoek naar voren gekomen geluidbelastingen moeten worden getoetst aan een relevante normering terzake. Een goed bruikbare beoordelingstechniek daarvoor is weergegeven in de circulaire "Schietlawaaï" van het toenmalige (1981) Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

In deze circulaire wordt evenwel nadrukkelijk erop gewezen, dat militaire- en politieschietbanen van de betrokken richtlijnen zijn uitgezonderd. Het aspect van de noodzakelijkheid in het kader van de landsverdediging en de openbare veiligheid speelt namelijk in de beoordeling op de toelaatbaarheid van dergelijke inrichtingen een zeer belangrijke rol. De wet, die met betrekking tot geluidproblemen zo belangrijk (en inmiddels vrij bekend) is -de Wet geluidhinder- is dan ook niet van toepassing.

In het onderhavige plangebied gaat het onder meer om de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven. Ten aanzien van deze bedrijven moet vanzelfsprekend worden gestreefd naar lokaties met een zo aantrekkelijk mogelijk woonklimaat, ook in akoestische zin en niettegenstaande de ligging in de nabijheid van een militair schietterrein.

Het verdient dan ook alleszins aanbeveling, de situering van de betrokken bedrijven in principe te baseren op de normstelling uit de voornoemde circulaire.

Eenzelfde benaderingsprincipe geldt het recreatieterrein Kollumeroord. Wil de ontwikkeling van dit terrein zich naar verwachting kunnen ontplooiën, dan zal de geluidbelasting ter plekke, zeker ten gevolge van schietoefeningen, aan duidelijke grenzen gebonden moeten zijn.

Bovendien is in dezen een aantal bestaande agrarische bedrijven in het geding, die mede een belangrijke woonfunctie hebben. Ook de betrokken bewoners dienen van overbelasting door schietlawaaï te worden gevrijwaard.

Gelet op het voorgaande worden dan ook in het kader van dit bestemmingsplan de geluidgrenzen gebaseerd op de waarden die in de genoemde circulaire worden gehanteerd.

De normstelling volgens deze circulaire is in de navolgende tabellen weergegeven:

Tabel 4.2. Maximale waarden van geluidnivo's (L_r).

dagperiode	maximale geluidnivo's in dB(A) per gebiedssoort		
	stiltegebied	verspreide bebouwing	woongebied
overdag	L95/30	L95/45	L95/50
's avonds	L95/30	L95/40	L95/45

Tabel 4.3. Maximale waarden van afzonderlijke knallen.

omgevingsgeluid in dB(A)	maximaal geluidnivo knal in dB(A)
35	67,5
40	70
45	72,5
50 en hoger	75

Inzake het achtergrondnivo zijn geen gegevens beschikbaar, die op het plangebied betrekking hebben. Op grond van uitkomsten van geluidmetingen ter plaatse van de Ballastplaat, verricht door de Provinciale Waterstaat van Groningen, kan worden aangenomen, dat het bewuste nivo tijdens het etmaal 30-40 dB(A) zal zijn.

Op basis van de voormelde waarden (normstelling en gemeten achtergrondnivo's) moeten ten aanzien van de nog te realiseren agrarische woonbebouwing in principe de navolgende grenswaarden worden gehanteerd:

- overdag : 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A);
- 's avonds : 35 dB(A) met een pieknivo van 67,5 dB(A);

(etmaalwaarde: 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A)) (1).

Het beleid is enerzijds erop gericht de bouw van een aantal agrarische bedrijven mogelijk te maken. Anderzijds mag dit streven niet tot gevolg hebben, dat irreële beperkingen worden gesteld aan het gebruik van het schietcomplex. In verband met het een en ander worden in dezen dan ook bij uitzondering de navolgende limietwaarden aanvaardbaar geacht:

- overdag : 50 dB(A) met een pieknivo van 75 dB(A);
 - 's avonds : 45 dB(A) met een pieknivo van 72,5 dB(A);
- (etmaalwaarde = 50 dB(A) met een pieknivo van 75 dB(A)).

Wat de bestaande verspreide woonbebouwing aangaat kan, overeenkomstig het systeem van normering ten aanzien van bijvoorbeeld wegverkeers- en industrielawaai, de voorkeursgrenswaarde (etmaalwaarde) worden gesteld op 45 dB(A) met een bijbehorende piekwaarde van 72,5 dB(A). Bij uitzondering kunnen waarden toelaatbaar worden geacht, die 10 dB(A) hoger zijn.

Waar sprake is van bestaande woonbebouwing in concentraties, kan een grenswaarde (= etmaalwaarde) van 55 dB(A) (met piekwaarde = 75 dB(A)) worden gehanteerd.

Een voorwaarde voor in eerste instantie de ontwikkeling en later het gebruik van het rekreatieterrein Kollumeroord is het scheppen van een ook in akoestische zin, aantrekkelijk klimaat.

Immers, uit onderzoek is ondermeer gebleken dat de mate van rust de belangrijkste reden is voor de keuze van een vakantie- (verblijfs)-terrein.

Daarop gelet zullen met betrekking tot het bewuste rekreatieterrein zonder meer de navolgende grenswaarden ten opzichte van het schietterrein van kracht moeten zijn:

- overdag : 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A);

(1) In geluidnormen zijn de toegelaten waarden voor de avond(19.00-23.00 uur) en nacht(23.00-07.00 uur)-perioden in het algemeen respectievelijk 5 en 10 dB(A) lager dan die voor de dagperiode (07.00-19.00 uur). Dit vaste verband ligt ten grondslag aan de weergave ervan in een etmaalwaarde, zijnde het hoogste van de nivo's, die tijdens de dagperioden zijn toegestaan).

- 's avonds : 35 dB(A) met een pieknivo van 67,5 dB(A);
(etmaalwaarde = 40 dB(A) met een pieknivo van 70 dB(A)).

Beoordeling geluidsbeelden en bestemmingsregelingen.

Primair moet worden opgemerkt dat tussen het Ministerie van Defensie en het gemeentebestuur nog nader overleg zal plaatshebben over de omvang van het schietlawaaï. Dit overleg kan ertoe leiden dat de weergegeven geluidbeelden wijziging(en) zullen ondergaan.

Voorshands moet de beoordeling echter nog geschieden op basis van de laatstbekende (en voormelde) gegevens inzake de geluidbelasting. Toetsing van de geluidbeelden aan de voormelde normering leidt tot de konklusie, dat de mogelijkheden tot realisatie van nieuwe agrarische bedrijven met woning beperkt zullen zijn. Geen enkel deel van de gebieden, die voor een dergelijke vestiging in aanmerking komen, voldoet namelijk zonder meer aan het primaire criterium van 40 dB(A).

Beschouwing van de bestaande verspreide bebouwing geeft te zien, dat in 13 gevallen de voorkeursgrenswaarde (= 45 dB(A)) tijdelijk wordt overschreden. De betreffende maxima zijn als volgt:

- in 3 situaties (langs de dijk): rond 55 dB(A);
- in 1 situatie: tussen 50 en 55 dB(A);
- in 9 situaties: tussen 45 en 50 dB(A).

De maximale geluidbelasting van de rondliggende woonkernen Kollumerpomp, Munnekeziel en Zoutkamp bedraagt respectievelijk < 40, 40-45 en 45 dB(A). In deze dorpen is van overschrijding van de gestelde voorkeursgrenswaarde dus geen sprake.

Zowel aangaande de nog te realiseren als ook inzake de bestaande agrarische (woon)bebouwing zijn dus uitzonderingssituaties in het geding. De vraag dient zich dan aan in welke mate deze situaties akseptabel zijn.

Vanzelfsprekend is het streven erop gericht de bij uitzondering aanvaardbaar geachte overschrijding van de voorkeursgrenswaarde, zowel in geluidnivo's als in tijd, tot een minimum te beperken.

Daarop gelet wordt voorlopig, gelet op het genoemde nog komende overleg, dan ook de meest ongunstige en gedurende 28 dagen optredende geluidssituatie, dus die behorende bij de oefenpatronen 8 en 9, voor nieuwbouw als maatgevend en ten opzichte van bestaande bebouwing als uiterste gehanteerd.

Het voorgaande houdt in dat:

- slechts een tweetal, naar verhouding kleine gedeelten van het agrarisch gebied, en dan nog in bijzondere gevallen, voor de vestiging van agrarische bedrijven met woning in aanmerking kan komen. Het betreft delen in het noordoosten en zuidwesten van het plangebied, waar de agrarische bestemming buiten de bij de oefenpatronen 8 en 9 behorende 50 dB(A)-contour is gelegen;
- een drietal woonsituaties, namelijk die nabij de dijk, gedurende 28 dagen mogelijk zal worden belast met een nivo, dat maximaal toelaatbaar is (= 55 dB(A)).

De regeling van het gebruik van de schietterreinen, die ertoe moet leiden, dat niet in negatieve zin zal worden afgeweken van de voorliggende geluidbeelden, zal in details bij het verlenen van een vergunning in het kader van de Hinderwet plaatshebben. Het onderhavige bestemmingsplan moet het kader bieden, waarbinnen deze regeling toepasbaar is.

In verband daarmee is dan ook een bestemmingsregeling opgenomen in de vorm van een geluidlijn II (op de plankaart) met bijbehorende grenswaarden en in de bestemmingsvoorschriften, waaraan de geluidbelasting van de meest ongunstige oefenpatronen juist voldoet.

De ligging van de voornoemde lijn komt dus overeen met die van de 50 dB(A)-contour, behorende bij de oefenpatronen 8 en 9.

Beoordeling van de geluidbelasting van het recreatiegebied Kollumeroord in het licht van de terzake gestelde grenswaarden doet konkluderen, dat de daar optredende hinder onaanvaardbaar hoog zal zijn.

De als limiet te hanteren etmaalwaarde zal namelijk gedurende 80 dagen per jaar worden overschreden, terwijl aan de terreingrens geluidnivo's zullen optreden van 45-50 dB(A).

Ter veiligstelling van het ter plaatse gewenste akoestische klimaat is dan ook een daartoe dienende bestemmingsregeling opgenomen. Zo is door middel van een (geluid)lijn op de plankaart (geluidlijn I) en een bestemmingsartikel in de voorschriften (artikel 3) bepaald, dat ter plekke van de grenzen van de verblijfsgebieden van het recreatieterrein een nivo van 40 dB(A) niet mag worden overschreden.

4.1.2. Wegverkeerslawaaï.

Geen van de wegen in het plangebied of in de direkte omgeving ervan zal naar verwachting binnen een periode van 10 jaar een etmaalintensiteit bezitten van 2.450 motorvoertuigen of meer (zie in dit verband ook het op artikel 74 van de Wet geluidhinder stoelende besluit van de gemeenteraad d.d. 3 maart 1983). Een nader akoestisch onderzoek terzake behoeft dan ook niet plaats te hebben.

4.1.3. Industrielawaai.

De kruitfabriek is volgens de letter van de wet geen zogenaamde A-inrichting en dus behoeft met betrekking tot het terrein geen zonering te worden toegepast. De begrenzing van het te produceren geluid ligt evenwel vast in de vergunning, die in het kader van de Hinderwet is verleend.

Deze betreffende maxima zijn als volgt (geldt voor terreingrenzen):

- overdag : 45 dB(A)
- 's avonds: 40 dB(A)
- 's nachts: 35 dB(A)

Deze normering afwegende tegen die, welke in het algemeen op bedrijfsterreinen van toepassing is, moet worden gekonkludeerd dat van hinder door Industrielawaai geen sprake zal zijn.

4.2. Bodem-, lucht- en waterverontreiniging.

De betreffende aspecten, betrekking hebbende op de kruitfabriek, worden geregeld bij vergunningen, die op grond van de milieuhygiënische wetgeving, zoals de Hinderwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewater, worden verstrekt. In dit kader wordt dan ook volstaan met de navolgende opmerkingen.

Het bedrijfsafvalwater wordt via een persleiding afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie te Dokkum.

Het hemelwater wordt verzameld in (bluswater)bassins op het terrein, die via een overstort in verbinding zijn gebracht met bezinkputten.

Van de verschillende grondstoffen wordt het schadelijke iso-cyanaat opgeslagen in speciale kelders, die bij eventuele kalamiteiten geen gevaar lopen. De werkvoorraad aan deze stof (maximaal 200 kg) wordt opgeborgen in een gasdichte ruimte met een afvoer naar een neutralisatievloeistof.

De uitstoot van perchloorethyleen (reinigingsmiddel) blijft beperkt tot 200 kg per jaar.

Verontreinigd afval wordt verbrand. De overblijfselen van verbranding worden, voor zover de samenstelling ervan niet bekend is, afgevoerd overeenkomstig de desbetreffende bepalingen in de Wet chemische afvalstoffen. Overig (schoon) afval wordt op de gebruikelijke wijze afgevoerd.

4.3. Veiligheidsaspecten.

4.3.1. Algemeen.

Ten aanzien van de kruitfabriek moet de mogelijkheid onder ogen worden gezien, dat op het bedrijfsterrein als gevolg van kalamiteiten explosies kunnen ontstaan (zogenaamde accidentele explosies).

In Nederland onderkent de Rijksoverheid bij de opslag van explosieven en munitie 8 gevarenklassen. Voor de kruitfabriek zijn de gevarenklassen 1, 2 en 5 relevant.

Onder gevarenklasse 1 vallen produkten die brandgevaarlijk zijn, zonder dat daarbij onder de voor de kruitfabrikage geldende bedrijfsomstandigheden een stationaire explosieve verbranding te verwachten is.

De onder gevarenklasse 2 vallende produkten zijn massa-brandgevaarlijk. Zij kunnen een explosie veroorzaken, echter zonder het risico dat zich een detonatie voordoet. Gewoonlijk worden hierbij geen gevaarlijke werpstukken gevormd of drukken opgewekt, die in de nabijheid structurele schade veroorzaken.

De onder gevarenklasse 5 vallende produkten kunnen tot detonatie komen. Deze zal dan in een ernstige structurele schade resulteren, die des te ernstiger is naarmate de erbij betrokken hoeveelheid detonerend materiaal groter is. Ook zal de uitwerking zich, naarmate de hoeveelheid detonerend materiaal toeneemt, verder in de omgeving doen gelden. De drukgolf en de vlam zijn de belangrijkste gevaren, die de omgeving bedreigen.

De hoogte van de drukgolf wordt uitgedrukt in millibar (mbar).

4.3.2. Effekten op de omgeving.

In onderstaand overzicht zijn de effekten voor de omgeving aangegeven die verwacht kunnen worden in relatie tot de piek-overdruk in geval van een kalamiteit.

Relaties piek-overdruk (aankomend) en te verwachten effekten bij een accidentele explosie.

druk	te verwachten effect
50 mbar grens:	grens voor structurele schade aan onbeschermd gebouwen; middelzware tot zware schade aan onbeschermd gebouwen; (geringe) kans op doden en gewonden, met name door brokstukken en instortingen.
30 mbar grens:	grens voor schade aan metselwerk; geringe kans op gewonden door brokstukken en rondvliegend glas.
20 mbar grens:	oppervlakkige schade aan onbeschermd gebouwen; ruitbreuk bij grote glasoppervlakken circa 50%; kans op letsel door vallend glas.
15 mbar grens:	kans op geringe glasschade (minder dan 5%).
10 mbar grens:	ruitbreukgrens (minder dan 1%).

De grens voor direkte letselschade ten gevolge van de drukgolf ligt op 160 mbar (gehoorschade).

Bij de Regeringsbeslissing in de eerste helft van de zeventiger jaren, dat Muiden Chemie op de lokatie te Muiden gehandhaafd kon blijven onder strenge veiligheidskondities, is bepaald dat bij de aanwezige woonbebouwing rondom de inrichting -gegeven een kalamiteit- slechts geringe glasschade in eerste linie mocht optreden. Voor de openbare wegen zou de 50 mbar grens moeten gelden, behoudens voor de rijkswegen, waarvoor $1\frac{1}{2}$ x de afstand van de 50 mbar grens werd voorgeschreven.

4.3.3. Normering in het bestemmingsplan.

Ten aanzien van de normering in het onderhavige bestemmingsplan zijn de aanbevelingen overgenomen van het Ministerie van Defensie, Direktie Materieel Koninklijke Landmacht, Afdeling/sektie Bureau Hinderwetzaken.

Deze aanbevelingen luiden als volgt:

druk	toegestaan kan worden
10 mbar grens	niet-agrarische woonbebouwing, industriële activiteiten, etc.
15 mbar grens	agrarische woonbebouwing.
30 mbar grens	schietpunten militaire schietbanen, opstelpunten militaire voertuigen.
50 mbar grens	openbare wegen (niet zijnde rijkswegen), waterwegen en agrarische activiteiten waarbij niet geregeld grote aantallen personen aan de potentiële gevaren worden blootgesteld.

Als toelichting hierop wordt vermeld, dat het verschil in normering tussen niet-agrarische en agrarische woonbebouwing is te verklaren uit een verschillende afweging van belangen. Bij een toelaatbare grens van 15 mbar voor boerderijen ontstaan aanzienlijk ruimere situeringsmogelijkheden. Het hierbij behorende veiligheidsnivo (5% glasschade) is nog aanvaardbaar te achten.

Ten aanzien van de openbare wegen is voor de Kwelderweg in het plan uitgegaan van een strengere normering dan volgens de aanbevelingen.

Voor deze weg is namelijk een drukgolf van 30 mbar als grens gesteld.

4.3.4. Regeling in het bestemmingsplan.

In principe zijn er voor de regeling van de veiligheidsaspecten in het kader van het bestemmingsplan de volgende twee benaderingswijzen denkbaar.

Mogelijkheid 1. Vastleggen van de situering en de aard van de gebouwen op het terrein van de kruitfabriek.

Uitgaande van deze benadering kunnen op de plankaart meerdere bebouwingsvlakken worden aangegeven. Per bebouwingsvlak kan de aard van de bebouwing (produktie, opslag enzovoort) in de voorschriften nader worden omschreven, waarbij ook een indeling in gevarenklassen is te geven.

Vervolgens kunnen, steeds uitgaande van de meest ongunstige situering van gebouwen die per bebouwingsvlak mogelijk is, drukgolflijnen worden berekend en op de kaart aangegeven.

Uitgaande van deze benadering zullen rond het fabrieksterrein zeer ruime veiligheidszones ontstaan, omdat per gebouw is uitgegaan van meerdere denkbare situeringsmogelijkheden.

Nadeel van deze ruime veiligheidszones is dat er ook grote beperkingen ontstaan voor de omgeving (de omgeving moet zich "aanpassen"). Tevens is de genoemde indeling in bebouwingsvlakken, met per bebouwingsvlak een gedifferentieerde regeling van de aard van de bebouwing, alleen mogelijk als er voldoende inzicht bestaat in toekomstige bedrijfsontwikkelingen.

Vanwege bovengenoemde nadelen is in het bestemmingsplan gekozen voor een benadering volgens mogelijkheid 2.

Mogelijkheid 2. Vastleggen van de drukgolflijnen.

Uitgaande van deze benadering worden op de plankaart zones aangegeven waar een drukgolf een waarde van respectievelijk 50, 30 en 15 mbar niet mag overschrijden. De situering van deze lijnen is mede bepaald door gewenst geachte ontwikkelingen in de omgeving, zoals de situering van boerderijen. De ligging van deze lijnen is,

met uitzondering van het zuidelijk terreingedeelte, niet primair bepaald vanuit een specifieke inrichting van het terrein van de kruitfabriek (1). Integendeel, de ligging van de drukgolflijnen bepaalt mede in hoeverre situering en gebruik van afzonderlijke gebouwen op het terrein mogelijk is. Deze vraag wordt overigens beoordeeld in het kader van de Hinderwet.

Vergunningen in het kader van de Hinderwet zullen namelijk alleen mogen worden gegeven indien vaststaat dat bij kalamiteiten op het fabrieksterrein de op de plankaart aangegeven drukgolflijnen niet worden overschreden.

Behalve voor de kruitfabriek zelf hebben de op de kaart aangegeven drukgolflijnen uiteraard ook gevolgen voor de omgeving. Zo zal situering van boerderijen, zoals genoemd, alleen mogelijk zijn buiten het 15 mbar-gebied.

(1) Als gevolg hiervan is het mogelijk dat een drukgolflijn een tamelijk "grillig" verloop heeft.

Hoofdstuk 5. TOELICHTING MET BETREKKING TOT DE VOORSCHRIFTEN.

Het onderhavige bestemmingsplan is opgesteld volgens de laatste inzichten wat betreft de systematiek ten aanzien van kaart en voorschriften. Dit betekent dat de kaart is getekend overeenkomstig het NIROV-rapport "Codering, Arcering en Kleur" (1980). In dit rapport wordt de codering van de bestemmingen centraal gesteld. Bij de redactie van de voorschriften is eveneens gebruik gemaakt van de recente aanbevelingen van het NIROV-rapport "Op dezelfde leest" (1984), waarin een model wordt gegeven, ten einde landelijk tot een zekere mate van standaardisering van bestemmingsplanvoorschriften te komen. Bovendien zijn de nieuwe wettelijke mogelijkheden van W.R.O. en Bro 1985 toegepast.

Op een aantal aspecten van de voorschriften wordt in het kader van dit hoofdstuk nader ingegaan.

In dit bestemmingsplan zijn twee bestemmingen opgenomen, die na realisering daarvan een ruimtelijke uitstraling hebben naar de omliggende bestemmingen. Met deze ruimtelijke effecten is rekening gehouden.

In de eerste plaats dient het complex schietbanen te worden genoemd.

Bij het gebruik van dit complex zal het geluid van de schietbanen in de omgeving van deze bestemming hoorbaar zijn.

De mate waarin dit plaatsvindt hangt af van de indeling en de inrichting van het terrein, van de vorm en omvang van hinderwerende voorzieningen en vooral van het gebruik van de schietterreinen.

In de voorschriften is een tweetal duidelijke randvoorwaarden aangegeven ten aanzien van deze aspecten. Door middel van het nieuwe, juridische instrument van het Bro 1985: de beschrijving in hoofdlijnen is dit nader vorm gegeven (artikel 3 lid 3). De gemeentelijke beleidslijn is, dat het geluidsnivo op de daarmee korres-

ponderende lijnen te weten: lijn I: maximaal 40 dB(A) (etmaalwaarde) en lijn II: maximaal 50 dB(A) (etmaalwaarde) niet mag worden overschreden.

Tevens is in dit lid de koördinatie met andere (sektor-)wetgeving aangegeven. Op het punt waar het bestemmingsplan qua reikwijdte als instrument te beperkt is, biedt de Hinderwetvergunning (met voorwaarden) de aanvullende mogelijkheid tot een nadere verfijning van de regeling. Op deze wijze worden in een ruimtelijk plan na afweging van alle militaire, agrarische, rekreatieve belangen de beleidslijnen aangegeven (met konkrete normering) die hun integreerende doorwerking krijgen in een sektor-instrument (de Hinderwetvergunning).

In de tweede plaats moet in dit verband de vestiging van de kruitfabriek worden genoemd.

Als gevolg van de produktie en opslag van stoffen met verschillende gevarenklassen zijn in het plan veiligheidszones opgenomen. Deze veiligheidszones zijn begrensd door de drukgolflijnen van maximaal 15,30 en 50 millibar.

De op de kaart aangegeven drukgolflijnen zijn te beschouwen als grenswaarden voor de maximaal optredende drukgolf in geval van kalamiteiten. In het zuidelijke terrein is met betrekking tot de drukgolflijnen uitgegaan van de aangevraagde produktie- en opslagfaciliteiten.

De bebouwing van het middenterrein en het overige deel van het noordelijke terrein is nog niet voldoende bekend, maar zal te zijner tijd worden ingevuld met inachtnaam van de thans geprojecteerde drukgolflijnen.

De konsekwentie van deze drukgolflijnen is tweeledig.

In de eerste plaats zijn deze lijnen ook randvoorwaarden voor de situering van de gebouwen en van de soorten van produktie en opslag in deze gebouwen op het bedrijfsterrein van de kruitfabriek. De nadere uitwerking hiervan is een onderwerp, dat in het kader van de milieuhygiënische wetgeving (de Hinderwet) thuishoort en haar regeling vindt.

In de tweede plaats vormt de drukgolflijn van maximaal 15 millibar de grens van de veiligheidszone, waarbuiten slechts de realisering van agrarische bedrijfsgebouwen is toegestaan. De invloed van de vestiging van deze fabriek is ook in die zin in het voorschrift, dat de agrarische bestemming regelt, verwoord (artikel 5 lid 3 onder c).

In hoofdstuk 4 zijn de gevarenklassen van de soorten produktie en opslag van stoffen voor de kruitfabriek reeds aan de orde geweest. De indeling van gevarenklassen heeft een ruimtelijke uitstraling en is planologisch voldoende relevant om daarop een nadere gebiedsindeling (neutrale zone) te baseren (artikel 4).

In het bestemmingsplan is tevens gebruik gemaakt van artikel 13 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Deze bepaling maakt het mogelijk om het urgentie-element te verbinden ten aanzien van de uitvoering van (een onderdeel van) een bestemmingsplan. Het urgentie-element is aanwezig ten aanzien van het complex schietbanen waarvan de realisering op korte termijn zijn beslag dient te krijgen.

Bovendien dient in dit verband te worden gewezen op artikel 23, derde lid, en artikel 29, zesde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, waarin in combinatie met artikel 13, eerste lid, enkele afwijkingen van de traditionele bestemmingsplanprocedure zijn aangegeven (aanschrijving zakelijk gerechtigden en versnelde behandeling bij eventuele instelling van Kroonberoep).

De overige voorschriften behoeven in dit verband geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 6. OVERLEG.

6.1. De voorgeschiedenis van het plan.

In 1978 is met een voorontwerp-bestemmingsplan overleg ex artikel 8 B.R.O. gevoerd. Dit plan, dat alleen betrekking had op de agrarische gebieden in het plangebied, heeft niet de vaststellings-procedure doorlopen.

Met de destijds gemaakte opmerkingen is echter wel rekening gehouden in een nieuw voorontwerp-plan dat in november 1981 is toegezonden aan de overleginstanties. In dit ontwerp-plan waren de gronden in het plangebied voornamelijk bestemd voor agrarische doeleinden, voor militaire doeleinden en voor doeleinden van landschaps- en natuurbouw.

Inhoudelijk kan hiervan het volgende worden gezegd.

- In dit plan werd een keuze gemaakt voor een "gedraaid" schietterrein, hetgeen een verminderde geluidsoverlast in Kollumeroord en winst aan agrarische gronden als belangrijkste voordelen kende.
- Ten noorden van de Kwelderweg en ten noordoosten van de Willem van der Ploegweg vond een vergroting van agrarisch gebied plaats.
- In delen van het natuurgebied was aanleg van enige recreatieve voorzieningen mogelijk.
- Delen van huidige natuurgebieden ten noorden van de Kwelderweg en langs de Willem van der Ploegweg kregen in het plan een agrarische bestemming.
- De Kwelderweg werd opgevat als een secundaire weg ter breedte van 7.20 m. Ten zuiden hiervan was een parallelweg geprojecteerd.

Op dit ontwerp-plan zijn in maart 1982 reakties binnengekomen van:

- het Waterschap Lits en Lauwers;
- de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, afdeling Lauwerszee;
- het Landbouwschap, gewestelijke raad voor Friesland;
- een commissie ad hoc, bestaande uit de Inspektors van de Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, de Hoofdingenieur-Direkteur voor Landinrichting, Grond- en Bosbeheer, van de Rijkswaterstaat en de Provinciale Waterstaat, de Rijkskonsulent voor Handel, Ambacht en Diensten, de chef van de afdeling R.O.R. van de Provinciale Griffie, de Direkteur van de Provinciale Planologische Dienst en de Inspekteur voor Volksgezondheid.

De resultaten van dit overleg zijn weergegeven in paragraaf 6.2.

6.2. Voorontwerp-bestemmingsplan oktober 1985.

Als gevolg van nieuwe ontwikkelingen na 1982 was het hiervoor genoemde ontwerp-plan op een aantal essentiële onderdelen niet meer aktueel.

Met name moet in dit verband de vestiging van de kruitfabriek worden genoemd. Daarnaast en in samenhang daarmee ontstond er behoefte aan een nieuwe visie op de situering en inrichting van het complex schietbanen.

In oktober 1985 kwam dan ook een nieuw voorontwerp gereed.

Ten aanzien van de kruitfabriek wijkt de huidige versie van het plan niet af van het voorontwerp van 1985. In dat voorontwerp was derhalve voor de kruitfabriek de huidige lokatie ten noordwesten van de Willem van der Ploegweg aangegeven. Op de plankaart van het voorontwerp waren ook de druklijnen aangegeven, op dezelfde wijze als in het huidige plan.

De plannen voor de exakte situering en inrichting van het complex schietbanen waren in oktober 1985 nog niet uitgekristalliseerd. In het voorontwerp was om die reden een ex artikel 11 "nader uit te werken" gebied aangegeven (ter grootte van circa 350 ha), waarbinnen het militaire terrein zou moeten worden gesitueerd. Vanwege de onzekerheden rond de inrichting van het militair complex konden nog geen geluidkontouren worden aangegeven. Wel is in het voorontwerp van oktober 1985 aandacht geschonken aan de normering ten aanzien van geluidhinder door het militaire terrein.

In het voorontwerp van oktober 1985 zijn voorts de reacties uit het overleg over het voorgaande plan (maart 1982) verwerkt. Dit betreft onder meer het volgende:

- de voorschriften zijn zodanig aangepast, dat een goede waterbeheersing in het gebied mogelijk is;
- de Kwelderweg is niet meer als sekundaire weg aangeduid;
- er is geen parallelweg geprojecteerd langs de Kwelderweg;
- in het plan is meer aandacht geschonken aan landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden;
- in het plan zijn ruimere mogelijkheden geschapen voor het oprichten van torensilo's en windmolens;
- de minimum dakhelling van de agrarische bedrijfsgebouwen is verlaagd van 20° tot 15°;
- de grootte van agrarische bouwpercelen is beperkt tot 1 ha (was 2 ha).

6.3. Overleg over het voorontwerp van oktober 1985.

Op 18-10-1985 is het voorontwerp bestemmingsplan Kollumerwaard toegezonden aan een groot aantal overleginstanties. De verzendlijst is opgenomen in bijlage 6.1.

De resultaten van het overleg zijn weergegeven in paragraaf 6.5.

Naar aanleiding van de vestiging van een kruitfabriek is voorts op 11-10-1985 een openbare zitting gehouden. Een verslag van deze zitting is opgenomen in bijlage 6.2.

6.4. Ontwikkelingen na oktober 1985.

In de periode na 1985 zijn de plannen met betrekking tot het militaire complex schietbanen verder uitgewerkt. In het onderhavige plan is dan ook het "nader uit te werken gebied" ter grootte van circa 350 ha uit het voorontwerp van oktober 1985, vervallen. In plaats daarvan is in het plan van het meest recente inrichtingsvoorstel van Defensie uitgegaan en zijn de bestemmingen uitgesplitst. De daarbij behorende oppervlakten zijn globaal als volgt:

schietbanen:	circa 230 ha
natuur	: circa 90 ha
agrarisch	: <u>circa 30 ha</u>
totaal	: circa 350 ha

Voorts is een deel van het geluidhinderaspect nader onderzocht. In opdracht van de Coördinator Ruimtelijke Ordening en Milieuzaken van het Ministerie van Defensie is door het Instituut voor Zintuigfysiologie TNO de te verwachten geluidbelasting berekend (hierbij is echter nog geen aandacht geschonken aan de effecten van de afzonderlijke knal). Een en ander heeft geleid tot een aanpassing van de betreffende paragrafen.

Ten aanzien van de kruitfabriek kan worden vermeld, dat een eerste fase hiervan inmiddels in gebruik is genomen.

6.5. Resultaten van het overleg ex artikel 8 B.R.O.

In het navolgende worden zowel de binnengekomen opmerkingen als de reactie van de gemeente weergegeven.

1. COMMISSIE VAN OVERLEG EX ARTIKEL 8 VAN HET BESLUIT OP DE RUIMTE-
LIJKE ORDENING.

1.1.

De commissie kan in grote lijnen met het plan instemmen.

1.2.

In paragraaf 2.2.4 zou de tekst ten aanzien van de lokatiekeuze van de kruitfabriek verduidelijkt kunnen worden.

Reactie:

Aan deze opmerking is tegemoet gekomen. Zie ook reactie 2.1.

1.3.

De commissie heeft nog twijfels ten aanzien van de onderbouwing en de verdere uitwerking (isofonen) van het toelaatbare schietlawaaï ten gevolge van het militaire schietterrein. Nader overleg met een kleine groep, waaronder vertegenwoordigers van Inspectie Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Provinciale Waterstaat afdeling geluid en de Provinciale Planologische Dienst, lijkt de commissie gewenst.

Reactie:

De betreffende paragrafen zijn inmiddels geaktualiseerd.

1.4.

De afwatering in het plangebied is nogal verschillend. De vraag doet zich voor in hoeverre de wijze van afwatering in relatie met de ligging van het natuurgebied, waarvan de afwatering deels via de bemalingen verloopt, ook konsekventies moet hebben voor het bestemmingsplan.

Reaktie:

In de voorschriften zijn ten aanzien van de afwatering geen bepalingen opgenomen die een realisering van de aangegeven bestemmingen zouden kunnen belemmeren. In het stadium van de planuitvoering zal aan dit technische aspekt aandacht worden besteed.

Een aanvulling of wijziging van de voorschriften op dit punt wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

1.5.

In de toelichting zijn kaartjes opgenomen met een overzicht van de geschiktheid van het gebied voor akker- en weidebouw en voor militaire voertuigen. Een overzicht van de geschiktheid van het gebied voor natuurbeheer, een der belangrijkste functies, ontbreekt echter. Voor een evenwichtiger toelichting is het belangrijk deze gegevens ook op te nemen.

Reaktie:

De gemeente is van mening dat de reeds opgenomen feitelijke gegevens, tezamen met de geformuleerde uitgangspunten, een voldoende onderbouwing van het bestemmingsplan vormen.

1.6.

In de natuurgebieden zijn geen dagrecreatieve activiteiten toegestaan. De commissie is van mening dat in het zuid-westelijke deel van het natuurgebied dergelijke activiteiten, in extensieve vorm, wel aanvaardbaar zijn, vooral als uitloop vanuit Kollumeroord.

Reaktie:

De gemeente deelt deze mening. Alhoewel een ongestoorde natuurlijke ontwikkeling van het natuurgebied het uitgangspunt blijft, bevatten de voorschriften van het bestemmingsplan thans de mogelijkheid van de aanleg van enige ontsluiting (schelpenpad) en/of de realisering van eenvoudige dagrecreatieve voorzieningen (zoals een picknickset,

een bank, een afvalbak en dergelijke). Een en ander is er mede op gericht om het maken van wandelingen in het natuurgebied enigszins te reguleren.

1.7.

Het ontwerp-bestemmingsplan schenkt geen aandacht aan de mogelijkheden of onmogelijkheden voor het onderzoek naar de aanwezigheid van aardgas en de eventuele winning ervan. De commissie is van mening dat dit aspect geregeld moet worden en dat er gebieden zijn in dit plan waar dergelijke werkzaamheden uitgesloten moeten zijn.

Reaktie:

Deze activiteiten waren in de bestemming natuurgebied reeds (impliciet) uitgesloten (artikel 6 lid 7). Aan de voorschriften is een wijzigingsbevoegdheid voor de exploratie en exploitatie van delfstoffen toegevoegd, waarbij het natuurgebied wederom is ontzien.

1.8.

Langs de Kwelderweg is een fietspad geprojecteerd dat uiteindelijk in het oosten op de Nittersweg aansluit. In het kader van de ruilverkaveling Kollumerland bestaan er plannen om, in plaats van de aansluiting op de smalle Nittersweg, een fietspad langs het dijkspad ten noorden van de Provinciedijk te laten lopen vanaf de Kwelderweg naar Zoutkamp. Geadviseerd wordt om deze mogelijkheid in het plan niet uit te sluiten. Zo zou bijvoorbeeld een wijzigingsbevoegdheid ervoor opgenomen kunnen worden.

Reaktie:

In het bestemmingsplan is thans rekening gehouden met de mogelijkheid dat het fietspad, middels een fietstunnel, de Nittersweg kruist en aangesloten wordt op de "Olde Dyk", ten zuidoosten van de Nittersweg.

Middels een wijzigingsbevoegdheid is de mogelijkheid tot realisering van een fietspad richting Zoutkamp open gehouden.

1.9.

Het onderhavige fietspad van Dokkumer Nieuwe Zijlen naar Zoutkamp staat niet in het Provinciale Fietspadenplan aangegeven. In provinciaal verband is de prioriteit voor dit fietspad zodoende zeer laag. Dit kan/zal zijn invloed hebben op een eventuele provinciale subsidie hiervoor. Bij de uitvoerbaarheid dient hiermee rekening gehouden te worden.

Reactie:

Van deze opmerking is nota genomen.

Een en ander heeft geen aanleiding gegeven om de planologische mogelijkheid nu reeds uit te sluiten.

1.10.

Aan de Hoge Zuidwal is in de bestemming "natuurgebied" indertijd een gemaaktje gerealiseerd. Het gebouwtje zal in dit plan ook mogelijk gemaakt moeten worden.

Reactie:

Dit soort gebouwtjes hebben reeds een regeling gevonden door middel van de algemene vrijstellingsbevoegdheid (artikel 11 lid 1 sub b).

1.11.

Artikel 3 (maatschappelijke doeleinden, tevens doeleinden van landschaps- en natuurbouw).

a. Indien het gebied uitgewerkt gaat worden overeenkomstig het zogenaamde R.Y.P.-compromis, dan zullen er ook gronden gebruikt gaan worden voor agrarische doeleinden. In lid 1 en 3 moet daarom de mogelijkheid opgenomen worden om de bestemming uit te werken ten behoeve van agrarische doeleinden.

b. Bij de uitwerking dient eveneens rekening gehouden te worden met de in de toelichting genoemde maximaal toelaatbare geluidsbelasting in het recreatiegebied Kollumeroord.

c. Gezien de in het gebied aanwezige natuurwaarden is het noodzakelijk in de voorschriften een aanlegvergunningsstelsel op te nemen voor diverse werkzaamheden met toetsingscriteria afhankelijk van deze waarden.

d. In het gebied dat tot "natuurgebied" uitgewerkt kan worden, zal ook het aangeven van de aanduiding "onveilige zone" mogelijk gemaakt moeten worden.

e. In verband met mogelijke verstoringen in het vogelbestand dient de hoogte van lichtmasten aanzienlijk lager gesteld te worden (4 à 5 m).

f. Op de gebieden die als "natuurgebied" en als "agrarisch gebied" worden uitgewerkt dienen artikel 6 respectievelijk artikel 5 van toepassing verklaard te worden.

Reactie:

Algemeen.

Zoals vermeld in onder meer paragraaf 6.4 is het "uit te werken gebied ex artikel 11" inmiddels vervallen.

ad a.

In overeenstemming met de opmerking hebben de gebieden, die thans agrarisch in gebruik zijn en die in de toekomst buiten de onveilige zone vallen, alsnog een agrarische bestemming gekregen. Zie ook de opmerkingen 4.1 en 6.6 en paragraaf 6.4.

ad b.

Aan deze opmerking is tegemoet gekomen. Op de plankaart is direct ten oosten van het recreatiegebied Kollumeroord een lijn aangegeven. In artikel 3 van de voorschriften is opgenomen welke grenswaarden voor de geluidbelasting gelden op deze lijn (onderscheiden naar etmaal- en piekwaarde). Voorts is in de voorschriften opge-

nomen dat het gebruik van het complex schietbanen geen aanleiding mag geven tot het overschrijden van deze grenswaarde. Een en ander zal mede worden beoordeeld bij het verlenen van een Hinderwet-vergunning.

Bovengenoemde regeling wordt noodzakelijk geacht om een ongestoorde ontwikkeling van het reeds goedgekeurde bestemmingsplan Kollumer-oord mogelijk te maken.

ad c en ad d.

Deze opmerkingen zijn niet meer relevant nu het natuurgebied en het schietbanencomplex zijn uitgesplitst.

ad e.

In het voorontwerp was de maximale hoogte van onder andere lichtmasten gesteld op 15 m. Het verzoek van de commissie om deze maximale hoogte te verlagen tot 5 m, in verband met de vogelstand, dient te worden afgewogen tegen het verzoek van Defensie om de maximale hoogte te verhogen tot 30 m (zie reactie 3.5).

Nu besloten is tot de situering van een militair complex schietbanen, zal er vervolgens ook voor gezorgd moeten worden dat dit complex doelmatig kan functioneren. Om deze reden is tegemoet gekomen aan het verzoek van Defensie en niet aan het verzoek van de commissie. Zoals inmiddels in de toelichting is opgenomen, wordt gestreefd naar het oprichten van ongetuide masten om de vogelstand zoveel mogelijk te ontzien.

ad f.

Deze opmerking is inmiddels achterhaald door het vervallen van het "uit te werken gebied".

1.12.

Artikel 4 (bedrijfsdoeleinden B).

Evenals in artikel 3 dient ook hier in verband met mogelijke verstoringen in het vogelbestand de maximum hoogte van de verlichtingsinstallaties aanzienlijk beperkt te worden.

Reaktie:

Nu besloten is tot de situering van een kruitfabriek zal er vervolgens ook voor gezorgd moeten worden, dat dit bedrijf doelmatig kan functioneren. Om deze reden is besloten de maximaal toegestane hoogte van lichtmasten en dergelijke te handhaven op 15 m.

1.13.

Artikel 5 (agrarische doeleinden A).

Voor het aangeven van de nieuwe agrarische bedrijven is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Op de plankaart staat reeds één bouwvlak aangegeven waarvoor nu in feite geen bepalingen zijn opgenomen. Het zou beter zijn bebouwingsvoorschriften op te nemen en in de ontwikkelingsregeling (uitwerking) hiernaar te verwijzen.

Reaktie:

Bij nader inzien en binnen het kader van de nieuwe W.R.O. is voor een ander systeem gekozen. Binnen de agrarische bestemming komen thans geen bouwvlakken meer voor. Ook de uitwerkingsplicht is vervallen. Er geldt thans een direkt bouwrecht voor bedrijfsgebouwen, waaraan een aantal beperkingen is gesteld (onder andere qua hoogte en omvang). Bedrijfswoningen zijn pas mogelijk na toepassing van een wijzigingsbevoegdheid (ex artikel 11 W.R.O.), mits de akoestische situatie van de bedrijfswoning binnen aangegeven, aanvaardbare normen blijft.

1.14.

Lid 3, sub c. Landschappelijk gezien is het belangrijk dat er geen agrarische bedrijven onderlangs de oude zeedijk gebouwd worden en dat langs de Kwelderweg de openheid zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. Dergelijke toetsingscriteria zouden in dit voorschrift opgenomen moeten worden.

Reactie:

De vestigingsmogelijkheden van agrarische bedrijven worden reeds in hoge mate beperkt in verband met de aanwezigheid van het complex schietbanen (zie ook reaktie 6.5). Het wordt niet juist geacht om uit landschappelijke overwegingen een nog verdergaande beperking op te leggen. Bovendien zijn in het gebied de vestiging van de kruitfabriek en het militair oefenterrein visueel zo ingrijpend, dat de situering van boerderijen ten opzichte hiervan in landschappelijk opzicht van ondergeschikte betekenis is.

1.15.

Lid 5. Hierin is aangegeven dat Burgemeester en Wethouders bij de uitwerking het stelsel van "nadere eisen" kunnen regelen. De commissie vindt dit niet juist en is van mening dat het stelsel van "nadere eisen" reeds meteen in het voorschrift opgenomen moet worden.

Reactie:

De opmerking is niet meer relevant, nu voor het vervallen van de uitwerkingsplicht is gekozen. De redactie stemt thans overeen met de geest van de opmerking van de commissie.

1.16.

Lid 7. Geadviseerd wordt om de Directeur Landbouw en Voedselvoorziening ook als adviesinstantie op te nemen voor wat betreft de bedrijfseconomische noodzaak van torensilo's.

De mogelijkheid voor de bouw van een tweede agrarische bedrijfs-woning is niet in het voorschrift opgenomen. Geadviseerd wordt om hiervoor een vrijstellingsbevoegdheid op te nemen overeenkomstig het bestemmingsplan Buitengebied.

Reactie:

Zoals bekend, dient sinds 1 april 1987 in dergelijke gevallen advies te worden ingewonnen bij de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie. De Directeur Landbouw en Voedselvoorziening is ondergebracht in bovengenoemde dienst.

De mogelijkheid voor de bouw van tweede agrarische bedrijfswoningen is niet in het plan opgenomen, omdat een dergelijke ontwikkeling in dit plangebied niet behoeft te worden verwacht (akkerbouw). Bovendien is een en ander uit akoestisch oogpunt niet wenselijk.

1.17.

Artikel 6 (doeleinden van landschap- en natuurbouw).

In deze bestemming ligt een onveilige zone ten gevolge van het schietterrein. Na de uitwerking van de bestemming "UM+UN" is het niet onmogelijk dat de begrenzing van deze zone gewijzigd moet worden (de commissie denkt hierbij slechts aan beperking van de zone).

In verband met de flexibiliteit in het plan zou hiervoor een wijzigingsbevoegdheid voor Burgemeester en Wethouders kunnen worden opgenomen.

Daar de noodzaak van een beheersgebouw in dit gebied niet uitgesloten wordt geacht, is het gewenst hiervoor een vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid op te nemen.

Reactie:

De plannen voor de inrichting van het militaire oefenterrein zijn inmiddels uitgewerkt. Op basis hiervan is in juli 1987 de ligging van de onveilige zone door Defensie opnieuw berekend.

De ligging van de onveilige zone op de plankaart is hiermee in overeenstemming. Een wijzigingsbevoegdheid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Aan de opmerking met betrekking tot het beheersgebouw is tegemoet gekomen.

1.18.

Artikel 10 (waterhuishoudkundige doeleinden -Wv-).

Daar de onderhavige bestemming is gelegen op het grondvlak van het bestaande pand wordt het opnemen van bepalingen voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet noodzakelijk gevonden. Om een duidelijk beeld van het bebouwingsvlak te krijgen dient de detailvergroting op een nog grotere schaal getekend te worden.

Reaktie:

De bepaling met betrekking tot het bouwen van bouwwerken, niet zijnde gebouwen, komt thans niet meer voor. Aan het tweede verzoek (andere schaal) is niet tegemoet gekomen. Het grondvlak van het bestaande pand is juist bepalend geweest voor de grootte van het bebouwingsvlak. Het tekenen op een grotere schaal zal daarom noch de duidelijkheid, noch de rechtszekerheid vergroten.

1.19.

In aansluiting op het vorenstaande volgen nog enkele detailopmerkingen.

Artikel 3, lid 3b. Het gebied waar niet gebouwd mag worden zou iets duidelijker omschreven kunnen worden.

Artikel 5, lid 3j. bij de bepalingen over de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, moet "lid 2" vervallen of vervangen worden door "lid 3".

Lid 7. De verwijzing naar het derde lid onder "j.1." moet zijn: "j".

Reaktie:

De aanwezigheid van een bebouwingsvrij gebied berust op een misverstand. Het renvooi heeft op dit punt een wijziging ondergaan.

De verwijzingen zijn, voorzover nog van belang, aangepast.

2. MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU-BEHEER.**2.1.**

De lokatie van de kruitfabriek is aanvaardbaar, maar de tekst ten aanzien van het beleid van het Rijk dient te worden verduidelijkt.

Reaktie:

De tekst is aangepast overeenkomstig de gemaakte opmerkingen, zie ook reaktie 1.2.

2.2.

Ten aanzien van de ligging van de onveilige zone is uit een oogpunt van flexibiliteit een wijzigingsbevoegdheid van Burgemeester en Wethouders gewenst.

Reaktie:

Aan deze opmerking is niet tegemoet gekomen, zie ook de beantwoording van reaktie 1.17.

2.3.

In artikel 3, 3e lid onder b is niet korrekt geformuleerd dat geen gebouwen mogen worden gebouwd in een gebied met een potentiële druk van 30 mbar of meer. Dit ware te verduidelijken.

Reaktie:

De tekst terzake is aangepast.

2.4.

Het in artikel 4, 2e lid gestelde bij de nadere inrichting van de gronden --onder a- slaat op de "neutrale zone". Deze is niet op de plankaart aangegeven.

Reaktie:

Deze opmerking is niet juist. Op de plankaart is een gebied opgenomen waarbinnen, volgens de legenda, uitsluitend kantoorgebouwen en dienstruimten mogen worden gesitueerd, die geen veiligheidszones noodzakelijk maken. In de toelichting is dit omschreven als "neutrale zone".

2.5.

Op de plankaart is het bouwvlak in het agrarisch gebied aan de Kwelderweg (westzijde) opgenomen, maar niet in de legenda verklaard.

Reaktie:

Deze opmerking is vanwege de gewijzigde opzet niet meer relevant.

2.6.

Het op de dijk aanwezige kantoorgebouw van de dijkgraaf mag, volgens artikel 10.3.6., qua uitwendige hoofdvorm niet worden veranderd. Zoals hier is geformuleerd bestaat de uitwendige hoofdvorm uit niet meer dan goot- en nokhoogte en dakvorm. Is wel uitbreiding toegestaan waarbij deze elementen worden gehandhaafd? De gemeente dient in dat geval aan te geven welke gevelbouwgrenzen zijn toegestaan. Een detail van de bestemmingsplankaart op kleinere schaal is hiervoor wellicht nuttig.

Reaktie:

Een uitbreiding van het kantoorgebouwtje zou een overschrijding van het bouwvlak (en ook de bestemming) betekenen, hetgeen uiteraard niet is toegestaan. Zie overigens ook de beantwoording van reaktie 1.18.

2.7.

Er dient vastgesteld te worden op welk moment het "bestaande gebouw" als maatgevend moet worden beschouwd (bijvoorbeeld bij de tervisielegging van het plan ex artikel 23.1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening).

Reaktie:

Een nadere precisering heeft plaatsgevonden.

2.8.

Gezien het bepaalde in artikel 16, lid 1 onder c dient het bepaalde onder b te vervallen.

Reaktie:

De duidelijkheid van regeling is er niet mee gebaat, dat het vervallen van het bepaalde in lid 1 onder b ertoe leidt, dat men slechts door middel van een à contrario redenering achter een impliciete regeling kan komen.
Het lid is daarom gehandhaafd.

3. MINISTERIE VAN DEFENSIE (DIENST GEBOUWEN, WERKEN EN TERREINEN, DIREKTIE NOORD-NEDERLAND, AFDELING RUIMTELIJKE ORDENING).**3.1.**

Als aanvulling op de toelichting wordt vermeld, dat het in de bedoeling ligt dat er op de pelotons-verdedigingsbaan vanuit een statische positie geschoten zal worden op een begremsd doelengebied waarin aanwezig drie verplaatsbare doelen. De hierbij behorende onveilige zone past binnen de op de plankaart aangegeven onveilige

zone. Bij de simulatieverdedigingsbaan is geen onveilige zone benodigd. Slechts op de pelotonsaanvalsbaan wordt door de oefenende eenheid te voet met hand- en vuistvuurwapens geschoten op vaste doelen. Ook hierbij valt de onveilige zone binnen de op de plan-kaart aangegeven totale onveilige zone.

Reactie:

De opmerkingen zijn in de toelichting verwerkt.

In dit verband wordt voorts opgemerkt dat inmiddels de ligging van de onveilige zone opnieuw is berekend, uitgaande van de uitgewerkte plannen voor de inrichting van het oefenterrein. Zie ook opmerking 1.17.

3.2.

Met de oppervlakten van de bestemmingen zoals aangegeven in tabel 3.1., bladzijde 28, kan worden ingestemd onder aantekening dat het vrijkomend natuurgebied, bij uitwerking ex artikel 11 W.R.O., grotendeels zal liggen binnen de onveilige zone van het complex schietbanen.

Reactie:

Bij de nadere uitwerking is alsnog aan een deel van de gronden een agrarische bestemming gegeven, zie ook de reacties 1.11, 4.1 en 6.6.

Naar aanleiding daarvan is tabel 3.1. aangepast, zie ook paragraaf 6.4.

3.3.

Opgemerkt wordt, dat de uitkomsten van het rapport van IZF, nr. 1985-4, van prof. dr. G.F. Smoorenburg en een op korte termijn te verwachten aanvullend rapport (verplaatsing SIM-baan), zijnde de geluidbelasting in het Lauwersmeergebied ten gevolge van militaire activiteiten aldaar, richtinggevend moet zijn voor de bestemmingen

op de plankaart. Met het opnemen van isofonen op de plankaart kan niet worden ingestemd, daar een wettelijke basis hiervoor ontbreekt!

Het lijkt dan ook zinvol de uitkomsten van het rapport "Smoorenburg" (met eventuele aanvulling/bijstelling) in de toelichting op te nemen, een en ander ter onderbouwing van de op de plankaart aangegeven bestemmingen.

Reactie:

In hoofdstuk 4 is, ten aanzien van de te verwachten geluidhinder, uitgegaan van de meest recente berekeningen. De berekende geluidbelasting is richtinggevend voor de bestemmingen op de plankaart, voor zover het agrarische bedrijfswoningen betreft. De mogelijkheden tot situering van bedrijfswoningen zijn afgeleid van de te verwachten geluidbelasting.

Voor het recreatieterrein Kollumeroord geldt een andere benadering. Immers, het betreft hier een reeds goedgekeurd plan waarvoor een ongestoorde ontwikkeling gewaarborgd moet zijn. De hieruit voortvloeiende maximale grenswaarden langs het recreatieterrein zijn richtinggevend voor de op het militaire terrein te treffen geluidbeperkende maatregelen, c.q. voor de toe te laten activiteiten (zie ook reactie 1.11 ad b)!

Erkend wordt, dat de Wet geluidhinder geen wettelijke basis vormt voor het opnemen van isofonen op de plankaart, aangezien militaire schietbanen niet onder de werking van deze wet vallen. Echter, de Wet op de Ruimtelijke Ordening is als zodanig de wettelijke basis van het bestemmingsplan. Het opnemen van lijnen met maximale grenswaarden van de geluidbelasting is niet in strijd met deze wet te achten.

Ten aanzien van de Wet geluidhinder wordt voorts nog opgemerkt, dat de normering, zoals gegeven in hoofdstuk 4, wel voor een deel aan deze wet is ontleend. Immers, gezien vanuit de betrokkenen (bewoners, recreanten) is het scheppen van een verantwoord akoestisch klimaat van belang, los van de vraag of de bron van de geluidhinder

wel of niet onder de werking van de Wet geluidhinder valt. Om die reden heeft de gemeente gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om een en ander te regelen, ook al ontbreekt de verplichting daartoe volgens de Wet geluidhinder.

3.4.

Op bladzijde 37/38, Het militaire complex schietbanen is niet vermeld dat er ook bebouwing benodigd is, bestaande uit waarnemings-/controletorens, opslagloods, manschappengebouw, wachtgebouw, masten ten behoeve van beveiligingsapparatuur, geluidwerende voorzieningen etc.

Reactie:

De toelichting is op dit punt aangevuld.

3.5.

Gelet op de bij de schietbanen benodigde bebouwing wordt verzocht artikel 3 als volgt te wijzigen:

1. In lid 3b, minimale afstand van 10 meter van een gebouw tot de bestemmingsgrens, een uitzondering op te nemen voor een wachtgebouw bestemd voor bewakingsdoeleinden.
2. - In lid 3c een bouwmogelijkheid voor 3 waarnemings-/controletorens opnemen met een maximale bouwhoogte van 15 meter;
- Voorts op te nemen een goothoogte van 5 m voor een gebouw bestemd voor eventuele stalling van YPR's 765 tijdens schietperioden.
3. In lid 4, andere bouwwerken, een bouwhoogte van maximaal 30 m op te nemen voor masten ten behoeve van elektronische beveiliging.

Reactie:

Aan de opmerkingen is tegemoet gekomen.

Ten aanzien van de maximale bouwhoogte van 30 m moet worden opgemerkt dat deze zo veel als mogelijk zal moeten worden beperkt, in verband met de vogelstand. Zie ook reactie 1.11.

3.6.

Verzocht wordt in artikel 6, Doeleinden van Landschaps- en Natuurbouw, een bouwmogelijkheid van maximaal 30 m op te nemen voor masten ten behoeve van beveiliging, schietbanen /onveilige zone.

Reactie:

Aan dit verzoek is tegemoet gekomen. Voor de hoogte van de masten wordt nog verwezen naar de reactie bij opmerking 3.5.

3.7.

Met het tracé van het fietspad ten noorden van de Kwelderweg kan niet worden ingestemd.

Reactie:

Uit nader overleg is gebleken dat het tracé ten noorden van de Kwelderweg gehandhaafd kan blijven.

4. RIJKSDIENST VOOR DE IJSSSELMEERPOLDERS, AFDELING LAUWERSZEE.**4.1.**

Bij de uitwerking van het "artikel 11-gebied" dient een deel van de gronden de bestemming "agrarisch gebruik" te kunnen krijgen. Het betreft een smalle strook van circa 15 ha op de zogenaamde Pompsterplaat.

Reactie:

Het "artikel 11" als zodanig is inmiddels niet meer opgenomen, zie onder andere paragraaf 6.4.

In het onderhavige bestemmingsplan is rekening gehouden met de opmerking.

Ten opzichte van de planversie uit oktober 1985 is alsnog een gebied van circa 30 ha met een agrarische bestemming opgenomen (zie paragraaf 6.4).

4.2.

Artikel 5. Agrarische doeleinden, lid 3 sub f.

In het algemeen is een grootte van 1 ha voor het bouwvlak van een agrarisch bedrijf voldoende. Voor gespecialiseerde bedrijven zoals proefbedrijven is echter 1 ha te klein. Voor dergelijke bedrijven is circa 2 ha nodig. In het ontwerp-bestemmingsplan Kollumerwaard waarover in 1982 overleg ex artikel 8 B.R.O. is gevoerd, was rekening gehouden met deze mogelijkheid. Ook in het onderhavige ontwerp-bestemmingsplan ware op te nemen dat bij de uitwerking één der bouwvlakken maximaal 2 ha mag zijn.

Reactie:

Aan deze opmerking is in die zin tegemoet gekomen, dat bouwvlakken tot maximaal 2 ha slechts via vrijstelling van Burgemeester en Wethouders mogelijk zijn.

4.3.

Artikel 6. Doeleinden van Landschaps- en Natuurbouw, lid 3.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd terwijl in dit artikel een vrijstellingsbevoegdheid ontbreekt. Dit houdt in dat er ook geen bebouwing tot stand kan komen die noodzakelijk is voor het behoud en de uitbouw van de landschappelijke en natuurlijke waarden. Te denken valt aan schuilgelegenheden voor dieren, schaapskooien, observatiehutten enzovoort.

Het is gewenst een vrijstellingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders aangaande voormelde bebouwing in dit artikel op te nemen, desnoods met de zware procedure van een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten.

Reaktie:

Aan deze opmerking is tegemoet gekomen. In de voorschriften is een vrijstellingsbevoegdheid opgenomen met de procedure van een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten.

4.4.

Plankaart.

Op de plankaart heeft het bestaande motorcross terreintje de bestemming agrarisch gebied.

Overwogen zou moeten worden of dit terreintje niet permanent als crossterrein gebruikt kan worden.

In het bevestigende geval zal het als zodanig bestemd moeten worden.

Reaktie:

Het beleid is gericht op het weren van lawaaisporten in dit gebied. Om deze reden is ook het crossterrein niet als zodanig bestemd. Dit crossterrein is steeds tijdelijk geweest en is inmiddels niet meer in gebruik.

4.5.

Het gebied uit te werken ex artikel 11 W.R.O. is circa 300 ha groot, waarvan maximaal 225 ha een militaire bestemming zal krijgen. Tevens kan circa 15 ha een agrarische bestemming krijgen. Minimaal 60 ha zal derhalve de bestemming natuurgebied krijgen.

Reaktie:

Het uit te werken gebied omvatte circa 350 ha. De bestemmingen zijn inmiddels uitgesplitst, zie paragraaf 6.4.

4.6.

Er is in de toelichting sprake van dat het agrarisch gebied binnen de plangrenzen wellicht betrokken wordt bij de in voorbereiding zijnde ruilverkaveling Kollumerland.

Dit geldt echter uitsluitend voor de agrarische gronden ten zuiden van de Kwelderweg.

De toelichting ware derhalve enigszins aan te passen.

Reactie:

De toelichting is terzake aangepast.

4.7.

Ten onrechte wordt gesteld dat de nutsvoorzieningen nog moeten worden gerealiseerd. De gas-, water- en elektriciteitsvoorzieningen voor agrarische bebouwing, kruitfabriek en militair terrein zijn reeds aanwezig.

Reactie:

De tekst in de toelichting is aangepast.

5. GEMEENTE DONGERADEEL.

5.1.

De gemeente gaat in zijn algemeenheid akkoord met het plan.

5.2.

Met betrekking tot de te verwachten geluidhinder blijkt uit de toelichting dat de geluidhinder bij het recreatieterrein Kollumeroord niet meer dan 40 dB(A) zal mogen bedragen. In de bestemmingsvoorschriften vindt men echter geen sanktie op dit voornemen. Overigens gaat de gemeente er ook vanuit, dat de geluidbelasting op de grens van het plan niet boven de 45 dB(A) zal komen.

Reactie:

Ten aanzien van de geluidbelasting op het recreatieterrein Kollumeroord wordt onder meer verwezen naar de reactie 1.11 ad b en reactie 3.3. Zoals blijkt, zijn de voorschriften inmiddels zodanig geredigeerd, dat op het recreatieterrein de aangegeven grenswaarden niet mogen worden overschreden. Deze bepalingen zijn strafbaar

gesteld. Bovendien mag alleen een Hinderwetvergunning worden verleend indien vaststaat dat de aangegeven grenswaarden niet worden overschreden.

Op de plankaart is inmiddels bovendien een lijn opgenomen waarbuiten het geluidnivo als gevolg van schietoefeningen niet hoger mag zijn dan de in de voorschriften en in de toelichting opgenomen waarden.

6. LANDBOUWSCHAP.

6.1.

Slechts een deel van de agrarische gronden zal worden betrokken bij de in voorbereiding zijnde ruilverkaveling.

Reactie:

De tekst terzake is aangepast. Zie ook opmerking 4.6.

6.2.

Het Landbouwschap gaat ervan uit dat voor de uitwerking van de bestemming van de gronden binnen de ruilverkaveling, de besluitvorming in ruilverkavelingsverband als uitgangspunt wordt beschouwd. Een en ander heeft bijvoorbeeld betrekking op het aantal nieuw te stichten boerderijen.

Reactie:

Het bestemmingsplan vormt het algemene kader, waarbinnen verdere uitwerkingen kunnen plaatsvinden.

Met inachtneming hiervan zal de besluitvorming met betrekking tot de ontwikkeling van de gebieden die binnen de ruilverkaveling zullen vallen inderdaad in ruilverkavelingsverband kunnen plaatsvinden.

Het noemen van aantallen nieuw op te richten bedrijven in de toelichting is in dit verband als indicatief bedoeld en niet om een en ander dwingend vast te leggen.

Een globale indruk van het aantal nieuwe bedrijven is echter gewenst, onder meer in verband met de geluidhinderproblematiek.

6.3.

Wij stellen voor de oppervlakte voor de agrarische bouwpercelen, gelet op uw wens om grote bedrijven toe te laten, maar ook om in te kunnen spelen op de behoefte aan bedrijven met meer dan één produktietak, te vergroten tot 2 ha. Mocht tegen de tijd dat de planuitwerking ter hand wordt genomen blijken dat met een kleinere oppervlakte kan worden volstaan dan staat die mogelijkheid nog ter beschikking. De noodzaak ontbreekt onzes inziens om de keuzemogelijkheden nu reeds sterk in te perken.

Evenzo ontbreekt onzes inziens de noodzaak om bij voorbaat het aantal bedrijfswoningen voor deze bedrijven te beperken tot maximaal 1.

Reactie:

In het voorontwerp-plan van 1982 was voorzien in perceelgroottes van 2 ha. Tegen deze omvang zijn toen bezwaren aangevoerd door de Commissie van Overleg.

In het algemeen gesproken zijn percelen met een oppervlakte van 1 ha als voldoende aan te merken. Deze oppervlakte is dan ook gehandhaafd. Echter is, uit een oogpunt van flexibiliteit, eveneens opgenomen dat een vergroting tot 2 ha mogelijk is via een vrijstellingsbevoegdheid (zie ook reactie 4.2).

Aan de opmerking met betrekking tot een tweede bedrijfswoning is niet tegemoet gekomen. Verwezen wordt naar de beantwoording van reactie 1.16.

6.4.

Wij merken voorts op dat de mogelijkheid voor de bouw van windmolens krachtens artikel 5 lid 3, sub j1 beperkt is tot een hoogte van 15 meter. Wij verzoeken u deze hoogte te verruimen tot een

ashoogte van 30 meter. Het is in de meeste bestemmingsplannen voor het buitengebied gebruikelijk bij vrijstelling windmolens van deze hoogte toe te laten.

Reactie:

Opgemerkt moet worden, dat het bestemmingsplan reeds een windmolen-regeling bevat. Zie de algemene vrijstellingsbevoegdheid in artikel 11 van de voorschriften.

6.5.

De situering van de bouwpercelen wordt sterk beïnvloed door de plaats van de drukgolflijn van 15 mb en de isofonen van 45 dB(A) en 50 dB(A). Door het ontbreken van de isofonen op de plankaart is een eindoordeel over de effecten nog niet te geven. Wel is al duidelijk dat geen bouwpercelen kunnen worden gesitueerd aan de Willem van der Ploegweg, waardoor deze weg een groot deel van zijn potentiële betekenis als landbouwontsluitingsweg verliest. Wij verzoeken u aan te geven welke gevolgen dit heeft voor de inrichting van het aangrenzende landbouwgebied.

Reactie:

Op de kaartbijlage zijn inmiddels isofonen aangegeven, gebaseerd op aktuele berekeningen van het te verwachten schietlawaaï (zie hoofdstuk 4 van de toelichting). In de toelichting is verwoord welke uitgangspunten aan deze berekeningen ten grondslag liggen (met betrekking tot het schietpatroon, geluidbeperkende voorzieningen en dergelijke).

Hantering van gebruikelijke normen voor een goed woonklimaat leidt, zo blijkt uit de ligging van de 40 dB(A)-isofoon op de kaartbijlage, tot zeer grote beperkingen voor de situering van bedrijfs-woningen. Deze beperking zal in zijn algemeenheid moeten worden aanvaard als zijnde een van de konsekwenties van de situering van het militair schietterrein. Uit een oogpunt van flexibiliteit is evenwel een gebied aangegeven (tussen de 40 dB(A)-lijn en de 50 dB(A)-lijn) waar alsnog een nadere afweging kan plaatsvinden

tussen de eisen die vanuit het woonklimaat worden gesteld en de eisen die vanuit de gewenste agrarische bedrijfsvoering kunnen worden gesteld.

6.6.

Bij de uitwerking van het "artikel 11-gebied" moet een deel van de gronden een agrarische bestemming kunnen krijgen, in overeenstemming met de huidige situatie.

Reactie:

Aan deze opmerking is tegemoet gekomen. Zie ook de reacties 1.11 en 4.1.

7. WATERSCHAP LITS EN LAUWERS.

7.1.

In de bestemmingsvoorschriften zijn geen bepalingen opgenomen, welke met name het realiseren van werken, geen bouwwerken zijnde, ten behoeve van de waterhuishouding verbieden. Onder artikel 3 lid 2c worden "werken" toegestaan.

Wellicht is het aan te bevelen dit lid aan te vullen na "waaronder geluidswallen" met: "en werken ten behoeve van de waterbeheersing". Volgens artikel 5 lid 3 ja. en artikel 6 lid 2 zijn bouwwerken ten behoeve van de waterhuishouding toegestaan. Aangezien werken ten behoeve van de waterbeheersing niet met name zijn verboden, kan uit deze artikelen worden gekonkludeerd dat deze werken wel zijn toegestaan. Voor alle duidelijkheid zouden de artikelen 5 lid 2 en artikel 6 lid 2 kunnen worden aangevuld met: "werken ten behoeve van de waterbeheersing".

Reaktie:

In principe zijn te allen tijde op elke bestemming werken ten behoeve van de waterbeheersing mogelijk. Dit wordt nergens in de voorschriften verboden. Deze werken zijn veelal een technische randvoorwaarde om planologische functies te kunnen realiseren. Aanpassing van de voorschriften is derhalve niet noodzakelijk.

7.2.

Verzocht wordt om bij de verdere uitwerking van het bestemmingsplan rekening te houden met de volgende punten:

1. Wanneer tot realisering van de in het bestemmingsplan aangegeven bebouwingen wordt overgegaan, zal lozing van het van deze bebouwingen afkomstige afvalwater niet kunnen worden toegestaan op oppervlaktewateren in de nabijheid van het plangebied.
2. De genoemde afvoer van het afvalwater zal dienen te geschieden middels een centraal rioolstelsel en/of persleidingsstelsel. Met de aanleg van dit stelsel mag niet eerder worden begonnen dan nadat door ons college daarvoor vergunning is verleend.
3. Voor het verkrijgen van deze vergunning dient een rioleringsplan te worden overgelegd, volgens hetwelk de gemeente voornemens is te gaan rioleren.
4. Bij het opstellen van het hiervoor bedoelde rioleringsplan dienen de navolgende uitgangspunten te worden gehanteerd:
 - a. de overstortfrequentie van het gemengde rioolstelsel mag maximaal 5 à 6 x per jaar bedragen;
 - b. rioleringen ten behoeve van nog te realiseren bebouwingen, dienen -zo mogelijk- te worden ontworpen volgens het gescheiden stelsel, deels kan het regenwater van wegen rechtstreeks naar de aangrenzende watergangen worden afgevoerd.

5. Inzake het afvalwater uit het agrarische gebied wordt nog het volgende opgemerkt:

De lozing van mest en gier en in voorkomende gevallen van perssap uit voersilo's op oppervlaktewater zijn niet toegestaan.

Het is gewenst, dat wanneer plannen voor het realiseren van gebouwen, ingericht voor het houden van vee, pluimvee, en pelsdieren, of voersilo's worden opgesteld, deze plannen tijdig ter voorkennis van het waterschap worden gebracht.

Voor de lozing van het afvalwater, afkomstig uit deze gebouwen c.a. dient een ontheffing te worden aangevraagd, opdat voorwaarden kunnen worden gesteld aan zowel de lozing van mest, gier en/of perssap uit de nieuw te realiseren objecten alswel aan de eventuele lozingen uit bestaande gebouwen c.a. bij hetzelfde bedrijf.

6. De waterafvoer van het tot agrarisch bestemde gebied dient volledig te worden gehandhaafd en gewaarborgd.

7. Ten behoeve van het onderhouden en in standhouden van de in het ontwerp bestemmingsplan gelegen hoofdwatertgangen is het niet toegestaan langs deze watertgangen binnen een afstand van 5.- m, gemeten vanuit de oeverlijn enig opstal, bomen of ander houtgewas te hebben, te bouwen, te stellen of te plaatsen.

8. De waterafvoer van erven en groenvoorzieningen dient zoveel mogelijk door middel van open watertgangen en buisleidingen naar de waterschapsboezem plaats te vinden.

Reaktie:

Bij de uitvoering van het plan zal voor zover mogelijk rekening worden gehouden met bovenstaande punten.

8. WATERSCHAP FRYSLAN.

8.1.

De bestemmingsomschrijving "waterhuishoudkundige doeleinden" in artikel 9 en 9.1 dient te worden vervangen door "waterbouwkundige doeleinden".

Reactie:

De benaming is gewijzigd in "waterstaatsdoeleinden".

8.2.

Bij artikel 9.5 merken wij op dat ten behoeve van werkzaamheden op of in deze gronden tevens een ontheffing van de politieverordening van ons waterschap is benodigd.

Reactie:

Van deze opmerking is nota genomen.

9. REKREATIESCHAP VOOR HET FRIESE WATERLAND "DE MARREKRITE".

9.1.

Het ontwerp geeft geen aanleiding inhoudelijk te reageren.

BIJLAGEN BEHORENDE BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1.1.

Aantallen belangrijke soorten broedvogels in 1983.

soort	aantal broed- paren in 1983	
Wilde Eend	1.750-	2.000
Krakeend	275-	325
Slobeend	300-	350
Kuifeend	275-	325
Bergeend	450-	550
Bruine Kiekendief	82-	90
Torenavalk	41	
Patrijs	+	
Fazant	+	
Waterhoen	11-	25
Meerkoet	550-	600
Scholekster	1.100-	1.500
Bontbekplevier	29-	35
Kleine Plevier	12-	15
Strandplevier	12-	15
Kievit	1.200-	1.300
Kemphaan	350-	400
Tureluur	475-	525
Grutto	450-	500
Kluut	475-	500
Dwergmeeuw	44-	45
Kokmeeuw	11.000-	13.000
Visdief	250-	275
Noordse Stern	80-	90
Velduil	15	

+ voorkomend, maar niet geteld.

Gegevens ontleend aan RIJP Flevobericht nr. 247.

Bijlage 2.1. PASSAGES UIT DE TOELICHTING OP HET STREEKPLAN FRIESLAND TEN AANZIEN VAN DE EVENTUELE VESTIGING VAN EEN KRUITFABRIEK.

REGERINGSTOEZEGGING.

Op 31 maart 1981 heeft de regering toegezegd zich te zullen inspannen om vóór 1985 in het Noorden van Friesland en Groningen 350 arbeidsplaatsen tot stand te brengen ter compensatie van de inrichting van militaire terreinen in het Lauwersmeergebied. In antwoord op schriftelijke vragen van Tweede Kamerleden heeft de regering begin 1984 deze toezegging herbevestigd.

De bijzondere regionaal-economische situatie in Noordoost-Friesland noopt tot betrokkenheid van de lagere overheden bij het vinden van een toereikende invulling. Niet alleen is sprake van een bovenproportioneel omvangrijke werkloosheid; er zijn bovendien weinig perspectieven op verbetering van die situatie. In november 1984 heeft overleg plaatsgevonden tussen het provinciaal bestuur en de staatssecretaris van Defensie over de invulling van het Friese aandeel in de 350 compenserende arbeidsplaatsen. In dat kader is overeengekomen dat de staatssecretaris, indien op zijn departement-wetenschap bestaat of komt te bestaan over bedrijven die een nieuwe of uitbreidingsvestigingsplaats zoeken, hij in overleg met de verantwoordelijke minister de vestigingsmogelijkheden daarvan in de regio Noordoost-Friesland zoveel mogelijk zal bevorderen.

Eén van die bedrijven betreft Muiden-Chemie, dat reeds enige tijd op zoek is naar een derde lokatie voor produktie en opslag van explosieven. Naar opgave van het bedrijf zal het daarmee op termijn van enkele jaren gaan om werkgelegenheid ter grootte van 100-125 arbeidsplaatsen. Het provinciaal bestuur acht de realisering hiervan in de regio Noordoost-Friesland, gezien de voornoemde regionaal-economische situatie en gelet op het feit dat het onwaarschijnlijk moet worden geacht dat op afzienbare termijn alternatieve mogelijkheden voor werkgelegenheid kunnen worden bevorderd, in een omvang zoals die zich thans voordoet met de eventuele vestiging van Muiden-Chemie, van groot maatschappelijk belang.

INDUSTRIETERREINLOKATIES.

Na de herbevestiging van de staatssecretaris van Defensie is nagegaan welke vestigingsmogelijkheden beschikbaar waren en hoe een eventuele vestiging van een kruitfabriek zich verhiel tot het r.o.-beleid van de provincie Friesland zoals neergelegd in het Streekplan Friesland.

Een derde lokatie van Muiden-Chemie zou als bedrijfsmatige activiteit bij voorkeur bij één van de elf industriekernen dienen te worden gevestigd uit een oogpunt van spreiding en concentratie van nieuwe bedrijfsvestigingen in de provincie. Gelet evenwel op de, in verband met veiligheidszones van circa 300 m ten opzichte van bebouwing van derden, benodigde bruto-terreinoppervlakte van 100-120 ha, bleek nergens voldoende industrieterrein beschikbaar (zie overzicht pagina 428). Ook recent P.P.D.-onderzoek inzake de voorraad van industrie- en bedrijfsterrein in de provincie bevestigde deze conclusie. Bij het bezien van uitbreiding van bestaande en geplande lokaties om eventueel alsnog voldoende ruimte te kunnen creëren, bleken aangrenzende bestemmingen, ontsluitings- en rou-

tingsproblemen voor het eventueel transport van gevaarlijke stoffen en de nabijheid van kernen van dien aard dat vestiging van een kruitfabriek op een bedrijfs- of industrieterrein in de provincie Friesland niet tot de mogelijkheden behoort.

KEUZE KOLLUMERWAARD.

Vestiging van een kruitfabriek als een niet-agrarisch bedrijf is volgens het Streekplan (zie bladzijde 85 onder b.2) in zijn algemeenheid in de landelijke gebieden niet op zijn plaats. In overleg tussen het provinciaal bestuur, Defensie en het gemeentebestuur van Kollumerland c.a. is bezien op welke wijze evenwel alsnog een acceptabele vestigingsplaats gecreëerd kon worden om de invulling van de regeringstoezegging te kunnen realiseren. Veiligheidstechnisch gezien bleek een excentrische situering een harde randvoorwaarde. Bezien is of vestiging in de Kollumerwaard aanleunend tegen het militaire oefenterrein mogelijk was, zeker als de voor het bedrijf te hanteren veiligheidszone gedeeltelijk zou kunnen samenvallen met het voor Defensie benodigde terrein, waardoor het hiervoor genoemde bruto-terreinbeslag zou kunnen worden gereduceerd.

STREEKPLAN

Het is duidelijk dat de komst van een kruitfabriek een groter beslag legt op de in de Kollumerwaard aanwezige natuurgebieden en landbouwgronden, alsook een vergroting betekent van de landschappelijke ingreep in dit gebied met de functietypering: natuurgebied met een belangrijke recreatie- en landbouwfunctie (zie plankaart 3.5.-1).

Bij de afweging van de in het geding zijnde ruimtelijke belangen enerzijds en de werkgelegenheidsbelangen anderzijds is geconcludeerd dat vestiging in de Kollumerwaard oostelijk van het militair oefenterrein in principe verantwoord moet worden geacht.

Gelet op de geringe verspreide bedrijfsbebouwing (bebouwingspercentage 3 à 4%; max. bouwhoogte 4 m), het feit dat het onbebouwde deel van de bedrijfslokatie van overwegend natuurlijke aard kan blijven en qua inrichting één geheel kan vormen met de reeds zeker zijnde ingreep van het militaire oefenterrein, wordt gemeend dat mede gezien de schaal van de Kollumerwaard, de vestiging van een kruitfabriek niet leidt tot een onevenredige aantasting van de natuurlijke, landbouwkundige en landschappelijke waarden.

Nu er met name van de kant van Defensie en van het provinciaal bestuur een voorkeur bestaat voor een lokatie aan de oostzijde van het militair oefenterrein, zullen ook de recreatiebelangen in het Lauwersmeergebied geen overwegende hinder of beperkingen ondervinden van de eventuele vestiging van een kruitfabriek.

RIJKSBELEID

Ook is bezien hoe vestiging van een kruitfabriek, aansluitend op het militaire oefenterrein in de Kollumerwaard, zich verhoudt tot het rijksbeleid, met name zoals neergelegd in de Structuurschets Landelijke Gebieden en het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud. Daarin worden delen van het Lauwersmeergebied (voor zover niet in militair of agrarisch gebruik) aangeduid als zgn. grote

eenheid natuurgebied. Aan de provinciale besturen wordt gevraagd deze gebieden, met inachtneming van de in het structuurschema gegeven beleidsuitgangspunten, als zodanig op te nemen danwel te handhaven in hun streekplannen en de begrenzing nader uit te werken (PKB blz. 9).

Hoewel de vraag kan worden gesteld of het gebied van een lokatie voor een kruittfabriek ten oosten van het militair oefenterrein binnen die begrenzing valt, respectievelijk zal vallen, -de desbetreffende gronden hebben in het ontwerp-bestemmingsplan voor de Kollumerwaard een agrarische bestemming en zijn thans als zodanig in tijdelijk agrarisch gebruik- wordt dezerzijds op grond van de hiervoor gepleegde afweging ten aanzien van de voor het Lauwersmeer in het Streekplan opgenomen functietypering en gelet op het zwaarwegend maatschappelijk belang voor de regio Noordoost-Friesland geen overwegende strijdigheid met het rijksbeleid geconcludeerd danwel ondergeschikte afwijking daarvan aanvaardbaar geacht.

Nu reële alternatieve vestigingsplaatsen op bedrijfs- en industrieterreinen in de provincie respectievelijk de regio Noordoost-Friesland ontbreken en ook overigens in het landelijk gebied van de regio respectievelijk de gemeente Kollumerland c.a. een bedrijfsvestiging met de geschetste omvang niet kan worden gerealiseerd (zie intentieverklaring van de gemeenteraad d.d. 7 maart 1985), moet vestiging in de Kollumerwaard ten oosten van en aansluitend op het militair oefenterrein niet uitgesloten worden geacht.

Aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Lauwersmeergebied zal zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen door een zorgvuldige landschappelijke inpassing en het stellen van milieueisen.

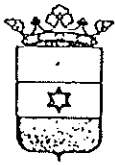
Voor de eventuele bedrijfsvestiging is geen uitbreiding of aanpassing van de reeds bestaande infrastructuur in het gebied noodzakelijk.

MILIEU-EISEN

Bij het bepalen van de definitieve begrenzing en inrichting van de bedrijfslokatie is uitgangspunt dat de veiligheid van de omgeving niet noemenswaard wordt aangetast en dat geen danwel een zo gering mogelijke schade mag worden aangebracht aan het (natuurlijk) milieu. In goed overleg met alle betrokkenen dient daarom tot een aanvaardbare situatie te worden gekomen met betrekking tot aspecten als veiligheid, lucht-, water-, bodemverontreiniging, geluidhinder, afvalstoffen en transport.

Een eerste globale beoordeling van de thans bekende geplande bedrijfsactiviteiten leidt tot de (voorlopige) conclusie dat uit milieu-oogpunt vestiging niet onmogelijk moet worden geacht.

Het hiervoor aangeduide overleg zal evenwel tot de uiteindelijk te stellen milieunormeringen moeten leiden waaraan het bedrijf zal moeten voldoen om de medewerking voor vestiging in de Kollumerwaard te verkrijgen.

GEMEENTE KOLLUMERLAND C.A.

AAN Inspraak PKB Struktuerschema militaire terreinen

Postbus 97611

2509 GA DEN HAAG

Postbus 13

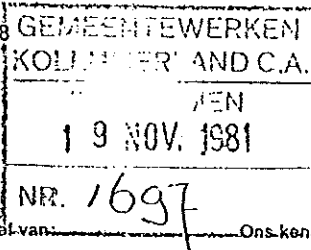
Voorstraat 46

Telefoon (05114) 1641 (5 lijnen)

Postrekening Comptabele 84 42 38

Postrekening secretaris 88 54 76

Bankrelatie: Rabobank Kollum

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk: AZ/dB

9290 AA KOLLUM, 9 november 1981

Onderwerp: Bezwaar tegen struktuerschema militaire terreinen.

L.S.,

Uit het struktuerschema militaire terreinen blijkt dat de Kollumerwaard, gelegen binnen deze gemeenten, is bestemd voor o.a. het houden van gevechtsschietoefeningen te voet. Uit de omschrijving van deze activiteiten blijkt dat niet vanuit vaste posities wordt geschoten (blz. 162, bovenaan). Op zich roept dit geen bezwaren op, doch niet is vermeld of de schietdoelen in dat geval een vaste opstelplaats hebben. Dit laatste punt achten wij met het oog op de omvang van de onveilige zone van eminent belang. Indien mocht blijken dat tijdens gevechtsschietoefeningen de schietdoelen naar verschillende windstreken verplaatst worden dan tekenen wij daartegen ernstig bezwaar aan. Ons bezwaar vervalt indien ons wordt verzekerd - en dit ook in de tekst van het struktuerschema wordt verwoord - dat ook ingeval van gevechtsschietoefeningen de schietdoelen steeds in dezelfde windrichting zullen worden opgesteld.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van
Kollumerland c.a.,

, burgemeester.

, sekretaris.

Bijlage(n)

CC: (B), R.

Verzendlijst voor-ontwerp bestemmingsplan Kollumerwaard

1. Provinciale Planologische Dienst
t.a.v. dhr. S. van der Meulen
Postbus 115
8900 AC LEEUWARDEN
2. Provinciale griffie
t.a.v. chef afd. R.O.R.
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN
3. Hoofdingenieur-Direkteur van de Volkshuisvesting
en de bouwnijverheid in Friesland
Postbus 411
8901 BE LEEUWARDEN
4. Inspekteur van de ruimtelijke ordeing
Postbus 6008
9702 HA GRONINGEN
5. Directeur landelijke gebieden en kwaliteitszorg
in Friesland
Postbus 2003
8901 JA LEEUWARDEN
6. Rijkswaterstaat
Postbus 2301
8901 JH LEEUWARDEN
7. Provinciale Waterstaat
Ged. Keizersgracht 38
8911 KL LEEUWARDEN
8. Inspekteur Milieuhygiëne
Engelse Kamp 4
9722 AX GRONINGEN
9. Rijksconsulent voor Handel, Ambacht en Diensten
Postbus 149
8900 AC LEEUWARDEN
10. Directeur landbouw en voedselvoorziening in Friesland
Postbus 2006
8901 JA LEEUWARDEN
11. Inspektie natuurbehoud en openluchtrecreatie
Groningerstraat 230
9402 LP ASSEN
12. Eerstaanwezend Ingenieur Directeur der Genie
t.a.v. dhr. A. Noorman
Postbus 608
9400 AP ASSEN
13. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders
Postbus 21040
8900 JA LEEUWARDEN
14. Burgemeester en wethouders van de gemeente Ulrum
Elensterweg 14
9971 BB ULRUM
15. Burgemeester en wethouders van de gemeente Dongeradeel
Postbus 1
9100 AA DOKKUM
16. Gewestelijke raad van het Landbouwschap Friesland
Emmakade 44
8933 AT LEEUWARDEN
17. Waterschap Lits en Lauwers
Postbus 40
9230 AA SURHUISTERVEEN

*tot Nover. 1971
in Commissie
van overleg*

- 18. Waterschap Fryslân
Noorderhaven 47
8861 AK HARLINGEN
- 19. Rekreatieschap "de Marrekrite"
Tweebaksmarkt 27
8911 KW LEEUWARDEN

Verslag van de openbare zitting op vrijdag, 11 oktober 1985 om 10.00 uur in verband met verzoeken om vergunning van Muiden Chemie B.V. voor het oprichten en in werking hebben van een kruisfabriek in de Kollumerwaard.

De burgemeester opent de zitting met een woord van welkom en doet enige huis-houdelijke mededelingen.

De heer Dijkstra (Friese Milieuraad) zegt dat men deskundigen heeft ingeschakeld van de Chemiewinkel van de Rijksuniversiteit Groningen, die ook op de zitting aanwezig zijn. Omdat het bedrijf in het Lauwersmeergebied komt te staan, tegen de grenzen van het natuurgebied, wil spreker weten wat de effecten op het natuurgebied zijn. Daarbij zou het bedrijf moeten aantonen dat de natuurwaarden niet achteruitgaan. Ook wil spreker weten wat de invloeden zijn van het totaal van de emissies op flora, fauna, water en bevolking en wat de concentraties van deze emissies zijn. Naar sprekers mening moet er een risico-analyse worden gemaakt door een onafhankelijk bureau, evenals een veiligheidsrapport ten opzichte van de bevolking. Ten aanzien van de aanvraag om vergunning ingevolge de W.V.O. zegt spreker dat hieruit niet naar voren komt wat het totaal van de lozing is en welke reacties daarbij plaatsvinden. Spreker is benieuwd naar de invloed op het Lauwersmeer en de Waddenzee.

Tenslotte deelt spreker mee dat men een uitgebreid bezwaarschrift zal indienen. De heer Molog (Chemiewinkel R.U.G.) deelt mee dat het door hen ingestelde onderzoek nog voortduurt, maar dat enkele zaken al zijn bekeken, met name de isocyanaten. Aan de hand van het T.N.O.-model heeft men berekend wat er gebeurt bij een ontsnapping van 20 kg. van een bepaalde iso-cyanaat. Bij neutraal weer ontstaat op twee kilometer afstand 17 maal de MAC-waarde en op vier kilometer afstand drie maal de MAC-waarde. Bij stabiel weer is dit 110 maal respectievelijk 18 maal.

De andere onderzoeken zullen moeten aantonen wat de invloed op planten en dieren is. Spreker vraagt welke maatregelen worden getroffen tegen een emissie van perchloorethyleen.

Voorts vraagt spreker ten aanzien van de aanvraag om vergunning ingevolge de W.V.O. hoe lozingen worden voorkomen dan wel tegengehouden.

De heer De Graaff (Muiden Chemie) merkt op dat hij ook in het buitenland veel van dit soort fabrieken heeft gezien, waar zich altijd veel natuurschoon omheen bevindt. Ook in de vestiging in Muiden is dat het geval.

Spreker zegt dat daar zelfs zaken voorkomen, die elders in Nederland verdwenen zijn.

De heer Mars (Muiden Chemie) antwoordt dat de volgende maatregelen zijn getroffen tegen het vrijkomen van iso-cyanaten. Ten eerste worden de niet in gebruik zijnde hoeveelheden opgeslagen in een aparte kelder, die bij eventuele calamiteiten buiten schot blijft. Ten tweede is de werkvoorraad maximaal 200 kg., die in een gasdichte ruimte wordt opgeslagen. Deze ruimte is voorzien van een afvoer naar een neutralisatievloeistof. Spreker betwist dat er zomaar 20 kg. van deze stof kan vrijkomen, temeer daar de stof een lage dampspanning heeft. Het voorbeeld van de Chemiewinkel acht spreker niet reëel. Ten aanzien van de uitstoot van perchloorethyleen merkt spreker op dat deze beperkt moet blijven en slechts 200 kg. per jaar is. Een kleine wasserij loost jaarlijks al een veelvoud hiervan. De heer Drost (Muiden Chemie) merkt op dat het bedrijf geen andere stof heeft met dezelfde nuttige effecten als perchloorethyleen, namelijk goed oplosbaar en niet brandbaar.

De heer Van Dijk (Milieufederatie Groningen) merkt op dat deze vestiging wordt vergeleken met andere gebieden. Dit is zijns inziens ten onrechte, omdat in het Lauwersmeer sprake is van een nul-situatie en dus gaat deze vergelijking niet op. De heer Drost zegt dat kruisfabrieken vaak in natuurgebieden zijn gesitueerd. Spreker nodigt de heer Van Dijk uit eens in Muiden te komen kijken.

Mevrouw Holsink is van mening dat eerst bekend moet zijn wat de effecten zijn alvorens een beslissing op de aanvragen kan worden genomen.

De heer Drost geeft toe, dat uit de aanvraag niet valt af te leiden dat bepaalde onderzoeken door Centrilab zijn verricht. Spreker zegt dat 99% van de externe effecten bekend was, maar dat de inspectie milieuhygiëne ook de resterende procent wilde weten.

Mevrouw Holsink is van mening dat de verhouding zo niet ligt.

Voorts merkt spreekster op dat volgens de aanvraag het afval 2,5% van de productiehoeveelheid bedraagt, terwijl dit naar haar mening 10% moet zijn.

De heer Drost zegt dat het bedrijf erg zuinig werkt. Zo worden de b.b.g.'s bijvoorbeeld precies volgegoten, zodat zij niet meer hoeven te worden afgedraaid.

Mevrouw Holsink vraagt wat er met de overblijfselen van de vuilverbranding gebeurt of de samenstelling daarvan bekend is en of het papierafval samen met het chemisch afval wordt verbrand.

De heer Drost antwoordt dat de overblijfselen van de vuilverbranding, waarvan de samenstelling niet bekend is, worden afgevoerd overeenkomstig de Wet chemische afvalstoffen. Voorts wordt het afval gescheiden in het bedrijf verzameld en wordt alleen het verontreinigde afval verbrand. Het schone afval wordt op de gebruikelijke manier afgevoerd.

Mevrouw Holsink vraagt wat de gevolgen zijn van kalamiteiten op het terrein.

De heer Drost antwoordt dat er twee soorten gevolgen zijn, namelijk brand en detonatie. Het laatste is naar zijn mening theoretisch voor wat betreft het productieproces, maar dit kan zich wel voordoen in het opslagterrein.

Mevrouw Holsink is van mening dat er wel gevaar voor detonatie is tijdens het productieproces, bijvoorbeeld tijdens het mengen van de b.b.g..

De heer Drost zegt dat het voor 90% zeker is dat dit gevaar niet aanwezig is. Vanwege de overblijvende 10% is dit gebouw toch in klasse 5 ingedeeld, evenals het gebouw voor het malen van het ammoniumperchloraat.

Mevrouw Holsink blijft van mening dat het onduidelijk is wat er met de resten gebeurt na een kalamiteit. Het feit dat dit soort bedrijven vroeger in een natuurterrein werd gevestigd betekent volgens spreekster niet dat dit nu opnieuw moet geschieden. Eerst zou onderzocht moeten worden wat de effecten op het natuurgebied zijn.

De heer Drost merkt op, dat de eerdergenoemde onderzoeksresultaten binnenkort aan de inspectie milieuhygiëne zullen worden gezonden.

Nadat de burgemeester hiernaar heeft gevraagd, blijkt verder niemand meer iets te willen opmerken naar aanleiding van de ingediende aanvragen. Vervolgens vraagt spreker of iemand mondeling bezwaar wil maken tegen de aanvraag om vergunning ingevolge de Hinderwet.

De heer Van Dijk merkt op, dat hij de uitspraken van de heer De Graaff over het vestigen van dit soort bedrijven in natuurgebieden zeer interessant vindt en hoopt dat deze in het verslag zullen worden opgenomen.

Hierna vraagt de burgemeester of iemand mondeling bezwaar wil maken tegen de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewater, hetgeen niet het geval blijkt te zijn.

Tenslotte sluit de burgemeester de openbare zitting met een woord van dank voor het goede en duidelijke verloop daarvan.

VERSLAG VAN DE INSpraak OP HET ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN VOOR DE KOLLUMERWAARD.

1. Ten behoeve van de inspraak heeft het ontwerp ter inzage gelegen op het gemeentehuis en het kantoor van gemeentewerken in de periode van 24 tot en met 31 augustus 1987. Hieraan is van tevoren bekendheid gegeven in de huis-aan-huis editie van het Nieuwsblad voor Noordoost Friesland en afkondiging in de gemeentelijke publikatiekast. Bovendien is een rechtstreekse kennisgeving gezonden aan de Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee, de Stichting Friese Milieuraad en het ministerie van defensie.
2. Voorts is op 31 augustus 1987 een voorlichtings- en inspraakavond gehouden in "de Colle" te Kollum. Namens de gemeente waren hierbij aanwezig de wethouders Hogendorp en Spijkstra en de heren Boersma, De Hoop en Berkeveld, alsmede de heren Abbring en Mauritz van het planologisch adviesbureau Hpart.
Deze avond is bezocht door het hoofd van de afdeling Lauwerszee van de R.I.J.P., twee journalisten en drie inwoners, te weten de heer Baan en de heer en mevrouw Meerstra.
De door wethouder Hogendorp gehouden inleiding is als bijlage bij dit verslag gevoegd. Na een korte pauze is gebruik gemaakt van de gelegenheid tot het stellen van vragen. De gevoerde discussie kan in hoofdlijnen als volgt worden samengevat:
 - a. boerderijbouw met woongedeelte:
het ontwerp-bestemmingsplan gaat er vanuit, dat er binnen de lijn die op de kaart met II is aangeduid, geen woningen worden gebouwd; de enige mogelijkheid daarvoor kan zich slechts voordoen als het nog te voeren overleg met het ministerie van defensie ertoe zou leiden, dat deze lijn een kleiner gebied zal omvatten, bijvoorbeeld door een gewijzigd schietprogramma of door nog meer geluidwerende voorzieningen op het schietterrein; het betreffende gedeelte van de toelichting (o.a. blz. 40 en 41) en het betreffende voorschrift (artikel 5, lid 4) moeten dan ook in die zin worden geïnterpreteerd;
 - b. schietterrein:
in het inrichtingsplan van het schietterrein is al rekening gehouden met de nodige geluidwerende wallen rondom de drie schietbanen, zoals deze zijn aanbevolen door prof. Smoorenburg; er wordt niet vanuit gegaan, dat op dit schietterrein met nukleaire wapens zal worden geoefend, nog afgezien van de vraag of zoiets trouwens wel mogelijk is;
 - c. kruittfabriek:
de eventuele produktie van nukleaire wapens wordt in het bestemmingsplan niet uitgesloten, maar daarvoor bestaan andere wettelijke regelingen, zoals bijvoorbeeld de Hinderwetvergunning;
 - d. bestaande boerderijen:
hoewel deze buiten het plangebied vallen, vermeldt de toelichting het een en ander over een aantal bestaande boerderijen, die binnen lijn II liggen; omdat het om bestaande situaties gaat, worden hier iets hogere normen gehanteerd; het blijkt dat het om marginale situaties gaat, die nog net aanvaardbaar zijn en dus niet aan de criteria voor sanering voldoen.

2-9-1987.

AZ/JB.

VOORLICHTINGS- EN INSPRAAKAVOND OVER HET ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN VOOR DE KOLLUMERWAARD OP 31 AUGUSTUS 1987 OM 20.00 UUR IN DE COLLE TE KOLLUM.

INLEIDING DOOR WETHOUDER S. HOGENDORP

1. Opening + mededelingen

Dames en heren,

Namens het gemeentebestuur heet ik u van harte welkom op deze avond, die in het teken staat van het ontwerp-bestemmingsplan voor de Kollumerwaard. Voor ik verder ga, lijkt het mij goed om aan te geven wie er hier namens de gemeente achter de tafel zitten (als het goed is zijn dat Mauritz en Abbring van HPart, Berkeveld van AZ en Hogendorp, portefeuillehouder RO)

In de bekendmaking van deze avond werd gesproken over een voorlichtings- en inspraakavond. De voorlichting bestaat uit deze inleiding, die zonodig door een van de andere heren zal worden aangevuld. Overigens ziet u hier achter mij ook het nodige kaartmateriaal en natuurlijk is ook het ontwerp-bestemmingsplan aanwezig, zodat u dat bijvoorbeeld straks in de pauze kunt inzien wanneer u daarvoor de afgelopen week nog niet in de gelegenheid bent geweest. Na de pauze is er gelegenheid tot discussie en het stellen van vragen. Uiteraard kunt u daar ook de pauze voor gebruiken. Wanneer u uw vragen liever op schrift inlevert, dan kunt u ze tijdens de pauze hier inleveren en dan worden ze daarna besproken.

Graag wil ik u vooraf ook nog iets vertellen over het verdere verloop van de vaststelling van het bestemmingsplan. De procedure begint met het ter inzage leggen van het ontwerp op maandag 7 september. Gedurende een maand, dus tot 7 oktober, ligt het dan voor een ieder ter inzage en kunnen er bezwaren worden ingediend bij de gemeenteraad. Binnen twee maanden daarna (dat is dus voor 7 december) of binnen vier maanden als er bezwaren zijn ingediend (dan wordt het dus voor 7 februari van het volgend jaar) moet de raad beslissen over de vaststelling van het bestemmingsplan en over de eventueel ingediende bezwaren. Vervolgens moet het plan nog worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten, waar vooraf ook bezwaren kunnen worden ingediend. Tegen die beslissing staat tenslotte nog beroep open op de Kroon.

Dit alles ligt echter nog ver van ons vandaan, dus keer ik terug naar het ontwerp zoals dat er nu ligt en wil ik beginnen met een korte terugblik.

2. Voorgeschiedenis

Het zal u allen ongetwijfeld bekend zijn, dat de geschiedenis van het Lauwersmeer begon in 1969, toen de voormalige Lauwerszee door middel van een dijk werd afgesloten van de Waddenzee, waarna grote delen van het gebied droog vielen. Het doel van deze afsluiting was voornamelijk een verhoging van de veiligheid en een verbetering van de afwatering in Friesland en Groningen. Het Rijksbeleid is er steeds vanuit gegaan, dat het Lauwersmeer mogelijkheden zou moeten bieden voor recreatie en natuur, terwijl daarnaast zowel in het Friese als in het Groningse gedeelte grote gebieden werden aangewezen als militair oefenterrein. Een en ander werd nader uitgewerkt in de Struktuurschema's Militaire Terreinen, Natuur- en Landschapsbehoud en Openluchtrecreatie.

Ook de provinciale overheid legde haar beleid vast in plannen, waarvan het Streekplan Friesland als het meest belangrijk kan worden genoemd.

De gemeente Kollumerland c.a. heeft met het ontwikkelen van een bestemmingsplan voor dit gebied aanvankelijk enige terughoudendheid betracht. Er was immers, zeker in de eerste 10 à 15 jaar na de afsluiting, weinig aanleiding toe. De Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders beheerde en exploiteerde het gebied grotendeels en van de aanleg van bijvoorbeeld een schietterrein was nog lang geen sprake. Wel werd in 1979 een apart bestemmingsplan vastgesteld voor het rekreatieterrein Kollumeroord, dat in het meest westelijke deel van de Kollumerwaard ligt.

Een aantal jaren geleden is dan toch tot twee keer een ontwerp voor de Kollumerwaard opgesteld, namelijk in 1982 en in 1985. Het eerste ontwerp ontmoette echter zoveel kritiek in het overleg met de vertegenwoordigers van rijks- en provinciale diensten, dat de gemeente besloot een nieuw ontwerp op te stellen. Dit tweede ontwerp werd in hoofdlijnen met instemming ontvangen, alleen moest het voor wat betreft de te verwachten geluidhinder van het schietterrein nog nader worden onderbouwd en uitgewerkt. In dit tweede ontwerp was overigens rekening gehouden met de planologische inpassing van de zich intussen aandienende kruitfabriek.

Juist vanwege de ingewikkeldheid van het geluidhinderprobleem heeft het na 1985 nog twee jaar geduurd voordat wij het ontwerp konden presenteren, dat vanavond ter discussie staat. Als u dit al heeft doorgenomen, dan weet u waar ik op doel en anders wordt het u in de rest van mijn betoog wel duidelijk.

Ik stel voor om nu eens naar de belangrijkste onderdelen van het ontwerp te kijken.

3 Belangrijkste onderdelen bestemmingsplan

De hoofdlijnen van het ontwerp kan ik als volgt aangeven.

De huidige landbouwgebieden ten zuiden van de Kwelderweg, ten zuidoosten van de Willem van der Ploegweg en ten noorden van de Hooze Zuidwal behouden hun agrarische functie. Voorts behoudt ook het landbouwgebied ten noorden van de Kwelderweg, tot aan het schietterrein, een agrarische functie.

De kruitfabriek is gesitueerd in het gebied ten noordwesten van de Willem van der Ploegweg.

Het militaire schietterrein is ten noorden van de Kwelderweg gesitueerd, direkt aansluitend aan de kruitfabriek. Hierdoor wordt ervoor gezorgd, dat de onveilige zones van beide objecten elkaar zoveel mogelijk overlappen.

Het grootste deel (ongeveer de helft) van de Kollumerwaard heeft echter een functie als natuurgebied en (vaar)water behouden. Een groot deel hiervan wordt overlapt door de onveilige zone van het schietterrein.

Naast de genoemde bestemmingen komen er in het ontwerp nog de bestemmingen wegen, vaarweg, dijklichaam en vergader- en kantoorruimte voor.

In de toelichting op het ontwerp wordt uitgebreid op al deze onderdelen ingegaan, zodat ik u niet zal vermoeien door dat hier nog eens te herhalen. Van meer belang vind ik het trouwens om wat nader in te gaan op de voornaamste knelpunten, die we bij het opstellen van dit ontwerp zijn tegengekomen en de oplossingen, die we daarvoor in het ontwerp hebben opgenomen.

4. Knelpunten en oplossingen

Zoals gezegd kon het ontwerp-bestemmingsplan, dat in 1985 was opgesteld, de instemming van de rijks- en provinciale diensten verkrijgen, behalve het aspekt "geluidhinder van het schietterrein". Er heerste namelijk twijfel over de onderbouwing en de verdere uitwerking van het toelaatbare schietlawaaï ten gevolge van het militaire schietterrein. Want wat was het geval?

In 1985 en 1986 waren er onderzoeken gehouden door professor Smoorenburg van het Instituut voor Zintuigfysiologie te Zeist, dat een onderdeel vormt van T.N.O. Deze professor, die wereldwijd befaamd schijnt te zijn om zijn kennis en kunde inzake geluidhinder, heeft van deze onderzoeken rapporten opgesteld, waarin de geluidhinder wordt beschreven als gevolg van het gebruik van de schiet- en oefenterreinen in zowel de Kollumer- als de Marnewaard. Vanaf het begin zijn deze rapporten omstreden geweest, vanwege de uitgangspunten die daarin werden gehanteerd.

Ik zal u een aantal voorbeelden geven:

1. er werd uitgegaan van het gemiddelde geluidniveau per jaar, in plaats van per oefendag;
2. er werd geen rekening gehouden met het schieten bij slecht zicht, terwijl dat ongeveer twee keer per week moet plaatsvinden en in de zomermaanden (tenminste bij een normale zomer) kan het dus wel tien uur 's avonds worden voordat men begint;
3. professor Smoorenburg heeft zelf aangegeven, dat er in de onderzoeksresultaten altijd een marge van 5 decibel zit; dat lijkt misschien weinig, maar u moet daarbij bedenken dat iedere 3 decibel extra een verdubbeling van de hoeveelheid lawaai betekent; zo is negen decibel extra dus niet drie keer zoveel lawaai, maar acht keer, namelijk $2 \times 2 \times 2$.

Na herhaald overleg en mede op aandrang van de provincie Friesland en de inspektie volksgezondheid heeft professor Smoorenburg begin van dit jaar een nieuwe opdracht gekregen en wel om de geluidhinder per type oefendag te bepalen. Er wordt immers niet elke dag hetzelfde oefenschema aangehouden en bovendien wordt er, zoals het er nu althans voorstaat, in de weekeinden niet geschoten.

Dit rapport, dat eind maart van dit jaar werd ontvangen, toonde aan waar velen bevreesd voor waren: op bepaalde typen oefendagen reikt de geluidhinder veel verder dan op basis van het jaargemiddelde kon worden overzien. Op een van de kaarten, die hier zijn opgehangen, zijn de resultaten van dit rapport op wat grotere schaal weergegeven. Het verhaal zou wat te technisch worden om daar nu uitgebreid op in te gaan, maar in de pauze kunt u, als u dat wilt, best een toelichting krijgen.

In elk geval zijn wij op dit onderdeel daarna dan ook tegen de volgende knelpunten aangelopen:

- a. relatie schietterrein/rekreatie;
- b. relatie schietterrein/boerderijbouw.

ad a.

Op basis van het vastgestelde bestemmingsplan Kollumeroord kan hier een grootschalig recreatieproject worden gerealiseerd. Gelet op de sociaal-ekonomische situatie in onze gemeente hechten wij bijzonder veel waarde aan het welslagen van dit project, dat immers voor een stukje werkgelegenheid kan zorgen. Nu blijkt echter dat gedurende een deel van het jaar een geluidniveau van meer dan 40 decibel wordt verwacht met uitschieters naar ongeveer 50 decibel. Voor een landelijke omgeving, als waarvan hier sprake is, geldt echter een maximaal aanvaardbaar niveau van 40 decibel overdag, 35 decibel 's avonds en 30 decibel 's nachts. Het kollege van burgemeester en wethouders heeft daarom het standpunt ingenomen, dat de geluidbelasting ter hoogte van Kollumeroord als gevolg van het gebruik van het schietterrein niet meer dan 40 decibel mag bedragen. Dit is in het ontwerp nader uitgewerkt in de voorschriften, terwijl op de plankaart een lijn is opgenomen die de grens van maximaal 40 decibel aangeeft.

Naast de geluidhinder doet zich in de relatie schietterrein/recreatie nog een ander knelpunt voor. Het schietterrein kent een onveilige zone, waarvan een ieder kan begrijpen dat deze niet kan worden betreden tijdens de oefeningen. Wellicht heeft u zo iets ook wel eens gezien op de Veluwe, waar dan een rode vlag of een rode bal is gehesen. Voor dit schietterrein gaat het ministerie van defensie er echter vanuit, dat de gehele onveilige zone permanent wordt afgesloten en dus niet kan worden betreden, ook niet als er niet wordt geoefend. Als u de plankaart goed heeft bekeken, dan weet u dus dat daarmee het grootste deel van de gronden met een natuurbestemming permanent ontoegankelijk zouden zijn. Ook dit gaat de gemeente te ver, omdat wij van mening zijn, dat het natuurgebied buiten de oefentijden voor extensief recreatief medegebruik beschikbaar moet zijn. Immers, de echte liefhebber van de natuur, de amateur-onderzoeker en dergelijke moeten toch vrijelijk van die natuur kunnen genieten. Daarom is in het ontwerp de mogelijkheid opgenomen van de aanleg van enige ontsluiting, bijvoorbeeld in de vorm van een schelpenpad, en/of de aanleg van eenvoudige dagrecreatieve voorzieningen, zoals een picknickset, een bank, een afvalbak en dergelijke.

ad b.

Niet alleen bij het rekreëren, maar ook bij het wonen in het gebied liepen wij tegen het probleem van de overmatige geluidhinder aan. Ook hiervoor gelden immers de al genoemde maximaal aanvaardbare geluidniveau's en deze zouden tot gevolg hebben, dat er nergens in de Kollumerwaard een boerderij gebouwd zou kunnen worden. Onder boerderij versta ik in dit geval een bedrijfsgebouw met een woongedeelte of met een bijbehorende woning. Zelfs indien bij uitzondering waarden worden gehanteerd, die 10 decibel hoger liggen, dan nog is het grootste deel van de Kollumerwaard niet beschikbaar voor boerderijbouw.

Gegeven de eerdergenoemde resultaten van de onderzoeken van professor Smoorenburg hebben wij in dit stadium, nu het ter inzage leggen van een ontwerp-bestemmingsplan niet langer meer kon worden uitgesteld, gemeend die resultaten dan maar te moeten hanteren als begrenzing voor de toelaatbaarheid van boerderijen en dan nog alleen als het bouwplan aantoon dat door middel van de onderlinge situering van bedrijfs- en woongedeelte een gunstige invloed op de geluidoverlast ontstaat. Immers, het ministerie van defensie stelt zich in dit stadium op het standpunt dat volgens deze oefenschema's het schietterrein zal worden gebruikt.

Een en ander neemt echter niet weg, dat wij nog steeds met dit ministerie in overleg zijn om te bezien of de situatie kan worden verbeterd. Ik wil daar liever nu niet op vooruit lopen, omdat wij binnen de komende twee weken zowel ambtelijk als bestuurlijk tot op het hoogste niveau nog een tweetal gesprekken zullen voeren, maar u begrijpt wel uit mijn verhaal dat de gemeente er alles aan doet om de nadelige gevolgen van dit schietterrein terug te brengen tot een niveau waarvan niet alleen wij, maar ook - of beter gezegd: vooral - de inwoners en recreanten in onze gemeente kunnen zeggen: daar kunnen wij mee leven.

5. Afronding

Ik moet nu tot een afronding van deze inleiding komen. Het is mijn bedoeling geweest u in vogelvlucht de geschiedenis van het ontwerp-bestemmingsplan te tonen, de belangrijkste bestemmingen in het gebied, de knelpunten die we daarbij zijn tegengekomen en de oplossingen die we daarvoor hebben gekozen.

Er volgt nu, zoals gezegd, een korte pauze en daarna hopen wij een aantal vragen van u te kunnen beantwoorden.

Ik dank u voor uw aandacht.

AZ/JB
12-8-'87

G E M E E N T E K O L L U M E R L A N D C.A.

VOORSCHRIFTEN DEEL UITMAKENDE VAN HET
BESTEMMINGSPLAN KOLLUMERWAARD

februari 1988

INHOUD:

Artikel:

Hoofdstuk 1. INLEIDENDE VOORSCHRIFTEN.

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	1
WIJZE VAN METEN	2

Hoofdstuk 2. BESTEMMINGSVOORSCHRIFTEN.

Gronden bestemd voor:

MILITAIRE DOELEINDEN -M- (complex schietbanen)	3
BEDRIJFSDOELEINDEN -B(e)- (produktie en opslag van explosieven)	4
AGRARISCHE DOELEINDEN -A- (agrarisch gebied)	5
DOELEINDEN VAN LANDSCHAPS- EN NATUURBOUW -N- (natuurgebied)	6
VERKEERSDOELEINDEN -Vw- (wegen en bermen) en -Vf- (fietspad)	7
VERKEERSDOELEINDEN -Vs(w)- (vaarweg)	8
WATERSTAATSDOELEINDEN EN DOELEINDEN VAN LANDSCHAPSBOUW -WLW- (dijklichaam)	9
WATERSTAATSDOELEINDEN -Wv- (vergader- en kan-toorruimte)	10

Hoofdstuk 3. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN.

ALGEMENE VRIJSTELLINGSBEVOEGDHEID	11
VERSNELDE VERWERKELIJKING EX ARTIKEL 13, EERSTE LID, VAN DE WET OP DE RUIMTELIJKE ORDENING	12
VERHOUDING TUSSEN BESTEMMINGSPLAN EN KAMPEERWET	13
ALGEMENE WIJZIGINGSBEVOEGDHEID	14
RECHTSZEKERHEID BELANGHEBBENDEN BIJ TOEPASSING ARTIKEL 11 VAN DE WET OP DE RUIMTELIJKE ORDENING	15
ALGEMENE BEPALING MET BETREKKING TOT HET GEBRUIK VAN GRONDEN EN BOUWWERKEN, NIET ZIJNDE BOUWEN	16
OVERGANGSBEPALING	17
STRAFRECHTELIJKE BEPALING	18
TITEL	19

Hoofdstuk 1. INLEIDENDE VOORSCHRIFTEN.

Artikel 1. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN.

In deze voorschriften wordt verstaan onder:

1. het plan:
het bestemmingsplan Kollumerwaard van de gemeente Kollumerland c.a.;
2. de kaart:
de tekening van het bestemmingsplan;
3. bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;
4. bouwwerk:
elke konstruktie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direkt of indirekt met de grond verbonden is, hetzij direkt of indirekt steun vindt in of op de grond;
5. gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
6. bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
7. bouwvlak:
een op de kaart aangegeven, door bouwgrenzen omsloten vlak, waarmee de gronden zijn aangeduid waarop gebouwen zijn toegelaten;
8. bouwgrens:
een op de kaart aangegeven lijn die niet door gebouwen mag worden overschreden;
9. bebouwingspercentage:
een op de kaart aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van een terrein aangeeft dat maximaal met gebouwen mag worden bebouwd.
10. woning:
een complex van ruimten in één gebouw, krachtens zijn indeling geschikt en bestemd voor de huisvesting van één gezin;
11. bedrijfswoning:
een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein, kennelijk slechts bestemd voor (het gezin van) één persoon, wiens huisvesting daar, gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein, noodzakelijk is;

12. agrarisch bedrijf:
een bedrijf, dat is gericht op het voortbrengen van produkten door middel van telen van gewassen en/of het houden of het fokken van vee;
13. agrarisch hulp- of nevenbedrijf:
een niet-industrieel bedrijf, dat (nagenoeg) volledig is gericht op het verlenen van diensten, het leveren van dieren of goederen aan agrarische bedrijven of dat (nagenoeg) volledig is gericht op het verwerken of het opslaan van dieren of produkten, die afkomstig zijn van agrarische bedrijven;
14. explosieven:
een substantie die wordt gefabriceerd met het doel er een explosieve verbranding of een detonatie mee op te wekken;
15. grondgebonden agrarisch bedrijf:
een veehouderij-, akkerbouw- of tuinbouwbedrijf dat geheel of nagenoeg geheel is gebonden aan de bewerking en/of beweiding van kultuurgrond; onder een tuinbouwbedrijf wordt mede verstaan een boomkwekerij, een bloemen-, kruiden-, bloembollen- en knollenkwekerij, voor zover de teelt van de gewassen in de volle grond en/of onder plat glas plaatsvindt.

Artikel 2. WIJZE VAN METEN.

Bij de toepassing van deze voorschriften wordt als volgt gemeten:

1. de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen (de buitenste verticale projekties van) de buitenzijde van de gevels;
2. de hoogte van een bouwwerk
vanaf het gemiddelde peil van het aansluitende en afgewerkte terrein tot aan het hoogste punt van het bouwwerk;
3. de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het gemiddelde peil van het aansluitende en afgewerkte terrein tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord of een daarmee gelijk te stellen konstruktiedeel.

Hoofdstuk 2. BESTEMMINGSVOORSCHRIFTEN.

Artikel 3. MILITAIRE DOELEINDEN -M- (complex schietbanen)

Doeleinden-omschrijving 1. De gronden op de kaart aangewezen voor militaire doeleinden -M- zijn bestemd voor een complex schietbanen voor defensiedoeleinden.

Inrichting 2. Op deze gronden zijn toegelaten:

- gebouwen, met uitzondering van dienstwoningen;
- bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder technische installaties, overkappingen en zend- en verlichtingsmasten;
- werken, geen bouwwerken zijnde, waaronder geluidswallen;
- verhardingen;
- groenvoorzieningen;
- bijbehorende voorzieningen.

Beschrijving in hoofdlijnen 3. a. Ter bescherming van de rekreatieve bestemmingen in het goedgekeurde bestemmingsplan Kollumeroord en ter voorkoming van geluids-overlast voor de bevolking dienen de indeling, de inrichting en de aanleg van deze gronden en de vorm, de plaats en de omvang van de andere werken -waaronder geluidwerende voorzieningen- zodanig plaats te vinden, dat door het gebruik als complex schietbanen de hieronder genoemde grenswaarden op de lijnen I en II -op de kaart als zodanig aangeduid- niet worden overschreden.

Lijn I:

- grenswaarde 1. toelaatbare geluidsbelasting maximaal 40 dB(A) (etmaal-waarde);
2. toelaatbaar pieknivo van maximaal 70 dB(A) (A, imp);

Lijn II:

- grenswaarde 1. toelaatbare geluidsbelasting maximaal 50 dB(A) (etmaal-waarde);
2. toelaatbaar pieknivo van maximaal 75 dB(A);

- b. bij de verlening van een Hinderwetvergunning dient het onder a gestelde daaraan ten grondslag te worden gelegd.

- Bebouwings- 4. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende
voorschriften bepalingen:
- a. het bebouwde oppervlak mag niet meer bedragen dan 2% van het op de kaart aangewezen bestemmingsvlak;
 - b. de afstand van een gebouw tot de bestemmingsgrens mag niet minder dan 10 m bedragen en er mogen geen gebouwen worden gebouwd in de veiligheidszone ten oosten van de op de kaart aangegeven drukgolflijn van maximaal 30 millibar. Bewakingsgebouwen zijn hiervan uitgezonderd;
 - c. de goothoogte van enig gebouw mag niet meer dan 5 m bedragen.
5. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt de volgende bepaling:
- de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 5.50 m bedragen, met dien verstande, dat de hoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2.50 m mag bedragen; voorts zijn ten hoogste twee waarnemings- en/of controletorens toegestaan, waarvan de hoogte niet meer dan 20 m mag bedragen.

Artikel 4. BEDRIJFSDOELEINDEN -B(e)- (produktie en opslag van explosieven).

Doeleinden- 1. De gronden op de kaart aangewezen voor Bedrijfs-
omschrijving doeleinden -B(e)- zijn bestemd voor de produktie
en opslag van explosieven.

Inrichting 2. Op deze gronden zijn toegelaten:
a. gebouwen, met uitzondering van bedrijfswonin-
gen;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
c. verhardingen;
d. groenvoorzieningen;
e. bijbehorende voorzieningen, waaronder aarden
wallen.

Ten aanzien van een nadere inrichting van deze
gronden geldt het volgende:

- a. in het als zodanig op de kaart verklaarde
gebied mogen uitsluitend kantoorgebouwen en
dienstruimten in de vorm van werkplaatsen,
ketelhuis en nutsgebouwen worden gesitueerd;
- b. in het overige gebied mogen uitsluitend pro-
duktieruimten en opslagruimten ten behoeve van
explosieven worden gesitueerd.

Bebouwings- 3. Voor het bouwen van gebouwen gelden de aanwij-
voorschriften zingen op de kaart en de volgende bepalingen:
a. de afstand van enig gebouw tot de bestemmings-
grens mag niet minder dan 20 m bedragen;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen
mag niet meer bedragen dan het bebouwings-
percentage, dat op de kaart is aangegeven;
c. de goothoogte van de gebouwen mag niet meer
dan 4 m bedragen.

4. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen
zijnde, geldt de volgende bepaling:

de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde,
mag niet meer dan 5.50 m bedragen, met dien
verstande, dat de hoogte van erfafscheidingen
niet meer dan 2.50 m en de hoogte van masten ten
behoefte van zend- en ontvangstinstallaties en
verlichtingsinstallaties niet meer dan 15 m mag
bedragen.

Vrijstelling 5. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd vrijstel-
ling te verlenen van het bepaalde in het derde
lid, onder c, voor een goothoogte van gebouwen

tot ten hoogste 6 m, uitsluitend in het op de kaart verklaarde gebied, waarbinnen uitsluitend kantoorgebouwen en dienstruimten mogen worden gesitueerd.

Artikel 5. AGRARISCHE DOELEINDEN -A- (agrarisch gebied).

Doeleinden-omschrijving 1. De gronden op de kaart aangewezen voor Agrarische doeleinden -A- zijn bestemd voor de uitoefening van grondgebonden agrarische bedrijven, hulp- of nevenbedrijven.

Inrichting 2. Op deze gronden zijn toegelaten:
 a. bedrijfsgebouwen, met uitzondering van bedrijfswoningen en kassen;
 b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
 c. verhardingen.

Bebouwingsvoorschriften 3. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. op deze gronden mogen uitsluitend bedrijfsgebouwen en geen bedrijfswoningen worden gebouwd;

b. bij de situering van de gebouwen langs de op de kaart geklassificeerde wegen dienen de volgende afstanden in acht te worden genomen:

kategorie	min. afstand van de gebouwen tot de as van de weg in m:
d	20
e	15
f	10

c. de gebouwen mogen niet worden gebouwd in de veiligheidszone, die begrensd wordt door de op de kaart aangegeven drukgolflijn van maximaal 15 millibar;

d. de grootte van een gebouwencomplex ten behoeve van één agrarisch bedrijf mag niet groter zijn dan 1 ha;

e. de hoogte en de goothoogte van de bedrijfsgebouwen mogen respectievelijk niet meer dan 15 m en 5 m bedragen;

f. de dakhelling van een bedrijfsgebouw mag niet minder dan 15° en niet meer dan 50° bedragen;

g. de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 15 m bedragen.

~~Wijzigings- 4. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bevoegdheid ex art.11 W.R.O. bestemming te wijzigen, in die zin, dat per bedrijf niet meer dan twee bedrijfswoningen mogen worden gebouwd in het gebied, waarin uit een akoestisch onderzoek is gebleken dat er een~~

~~lagere geluidsbelasting dan 50 dB(A) etmaalwaarde zal optreden en het bij de gemeten waarde behorend pieknivo niet zal worden overschreden.~~

De tweede bedrijfswoning is slechts toegestaan indien:

- a. deze noodzakelijk is voor de goede uitoefening van het bedrijf;
- b. de onderlinge afstand tussen deze en de eerste bedrijfswoning maximaal 100 m bedraagt;
- c. het advies is ingewonnen van de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie.

Beschrijving 5. Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid in hoofdlijnen in het vierde lid dient inrichting en het gebruik van het schietterrein als bedoeld in artikel 3 en zoals dat mede is vastgelegd middels een Hinderwetvergunning als uitgangspunt te worden aangehouden.

Nadere eisen 6. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het stellen van nadere eisen ten aanzien van de situering en de omvang van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten einde een landschappelijk en akoestisch verantwoorde inpassing van de bouwwerken te verzekeren.

Vrijstelling 7. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd vrijstelling te verlenen van het bepaalde in het derde lid onder d voor een grootte van niet meer dan 2 ha.

Artikel 6. DOELEINDEN VAN LANDSCHAPS- EN NATUURBOUW -N-
 (natuurgebied).

- Doeleinden-omschrijving 1. De gronden, op de kaart aangewezen voor doeleinden van landschaps- en natuurbouw -N- zijn bestemd voor de opbouw, het behoud en de uitbouw van de aan de gronden toegekende landschappelijke en de natuurlijke waarden en voor extensieve vormen van dagrecreatie.
- Inrichting 2. Op deze gronden zijn toegelaten:
- a. wandelpaden in de vorm van schelpenpaden;
- b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de opbouw, het behoud en de uitbouw van de in lid 1 genoemde waarden, ten behoeve van de waterbeheersing en van de geleiding, beveiliging of regeling van het waterverkeer.
- Bebouwingsvoorschriften 3. Op of in de gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.
4. ~~De hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 5 m bedragen.~~
- Afstand bouw- 5. Indien de in dit artikel bedoelde bouwwerken, werken t.ov. vaarwegen voor zover deze een hoogte van 1.50 m overschrijden, worden gebouwd langs vaarwegen, dient -behoudens voor die bouwwerken, die door hun aard aan het water zijn gebonden- een minimum afstand van 30 m tot de waterlijn in acht te worden genomen.
- Verboden gebruik gronden 6. Het is in elk geval verboden de in lid 1 omschreven gronden te gebruiken voor:
- a. opslagplaats voor één of meer al dan niet aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken machines, voer-, vaar- of vliegtuigen;
- b. standplaats of opslagterrein van tenten, stacaravans, caravans en naar de aard daarmee gelijk te stellen onderkomens.
- Verbod uitvoering andere werken of werkzaamheden 7. Het is in elk geval verboden in of op de in lid 1 genoemde gronden werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, anders dan ten behoeve van de opbouw, het behoud en de uitbouw van de in lid 1 genoemde waarden.

- Uitzondering 8. Het gestelde in lid 7 van dit artikel is niet van verbod uitvoering andere werken of werkzaamheden
- Vrijstel- 9. ~~Burgemeester en wethouders zijn bevoegd vrijstel-~~
lingsbevoegd- ~~ling te verlenen van het bepaalde in lid 1, 2, 4~~
heid ~~en 5 ten behoeve van het oprichten van erfaf-~~
~~scheidingen en waarschuwborden tot een maxi-~~
~~male hoogte van 3.50 m.~~
- Vrijstel- 10. Burgemeester en wethouders zijn, nadat een ver-
klaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten
lingsbevoegd- is verkregen, bevoegd vrijstelling te verlenen
heid van het bepaalde in lid 3 ten behoeve van bebou-
wing in de vorm van schuilgelegenheden, observa-
tiehutten, bewakingsgebouwtjes en bebouwing ten
behoefte van het beheer en onderhoud tot een
oppervlakte van 75 m² en met een maximale goot-
hoogte van 2.50 m.
- Nadere eisen 11. Ten einde een landschappelijk verantwoorde inpas-
gebaseerd op sing van de bouwwerken onderling en ten op-
art. 15 W.R.O. zichte van de omgeving te verzekeren, zijn burge-
meester en wethouders bevoegd nadere eisen te
stellen ten aanzien van de situering en de omvang
van de bouwwerken.
- Beschrijving 12. Het natuurgebied dient voor het publiek toeganke-
in hoofdlijnen lijk te zijn, met uitzondering van de "onveilige
zone", indien het aangrenzende schietterrein
daadwerkelijk wordt gebruikt.
In het zuidwestelijke deel van het natuurgebied
zijn ten behoeve van extensieve vormen van dag-
recreatie enkele eenvoudige dagrecreatieve voor-
zieningen zoals een picknickset, een bank en een
afvalbak toelaatbaar.

Artikel 7. VERKEERSDOELEINDEN -Vw- (wegen en bermen) en -Vf- (fietspad).

Doeleinden- 1. De gronden op de kaart aangewezen voor verkeers-
omschrijving doeleinden -Vw- en -Vf- zijn bestemd voor wegen
met hoofdzakelijk een functie voor het doorgaande
verkeer en een fietspad.

Inrichting 2. Op deze gronden zijn toegelaten:

- a. verhardingen in de vorm van wegen en fietspad;
- b. groenvoorzieningen en bermen;
- c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met uitzon-
dering van verkooppunten voor motorbrandstof-
fen.

Bebouwings- 3. Op of in de gronden mogen geen gebouwen worden
voorschriften gebouwd.

4. De hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde
mag niet meer dan 6.50 m bedragen.

Artikel 8. VERKEERSDOELEINDEN -Vs(w)- (vaarweg).

Doeleinden-
omschrijving	1. De gronden op de kaart aangewezen voor verkeers-
doeleinden -Vs(w)- (vaarweg) zijn bestemd voor
het verkeer te water.
Inrichting	2. Op deze gronden zijn toegelaten:

a. vaarwegen en oeverstroken;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve
van de waterbeheersing en ten behoeve van de
geleiding, beveiliging of regeling van het
verkeer te water. |
| Bebouwings-
voorschriften | 3. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden
gebouwd.

4. De hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijn-
de, mag niet meer dan 5 m bedragen. |
| Vrijstel-
lingsbevoegd-
heid | 5. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd vrijstel-
ling te verlenen van het bepaalde in lid 1 en 2
ten behoeve van het oprichten van erfafscheidin-
gen en waarschuwborden tot een maximale
hoogte van 3.50 m. |

Artikel 9. WATERSTAATSDOELEINDEN EN DOELEINDEN VAN
LANDSCHAPSBOUW -WLW- (dijklichaam).

- Doeleinden-
omschrijving
1. De gronden op de kaart aangewezen voor water-
staatsdoeleinden en doeleinden van landschapsbouw
-WLW-, zijn bestemd voor een waterkering en voor
de opbouw, het behoud en herstel van de aan de
gronden eigen landschappelijke waarden en voor
agrarisches gebruik.
- Inrichting
2. Op deze gronden zijn toegelaten:
- a. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
b. andere werken, waaronder dijken en verhardin-
gen.
- Bebouwings-
voorschriften
3. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden
gebouwd.
4. De hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijn-
de, mag niet meer dan 3.50 m bedragen.
- Aanlegvoor-
schriften
5. Het is verboden of op in deze gronden zonder of
in afwijking van een schriftelijke vergunning van
burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de
volgende werken, voor zover geen bouwwerken
zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
- a. het bebossen en het beplanten van de gronden;
b. het ophogen en afgraven van gronden.
6. Het in het vijfde lid vervatte verbod is niet van
toepassing op werken of werkzaamheden welke:
- a. de bestrijding van een aanwezige of dreigende
kalamiteit betreffen;
- b. het normale onderhoud betreffen en van onder-
geschikte betekenis zijn;
- c. noodzakelijk zijn in verband met het op de
bestemming gerichte beheer of gebruik van de
grond;
- d. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van
het van kracht worden van dit plan.
7. De in het vijfde lid vermelde werken of werkzaam-
heden zijn slechts toelaatbaar, indien door die
werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan
hetzij direkt, hetzij indirekt te verwachten
gevolgen, de eerderbedoelde landschappelijke
waarden van deze gronden niet onevenredig worden

of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

Artikel 10. WATERSTAATSDOELEINDEN -Wv- (vergader- en kantoorruimte).

Doeleinden-
omschrijving	1. De gronden op de kaart aangewezen voor waterstaatsdoeleinden -Wv- zijn bestemd voor een vergader- en kantoorruimte in karakteristieke bebouwing.
Inrichting	2. Op deze gronden zijn toegelaten:

a. gebouwen;
b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde. |
| Bebouwings-
voorschriften | 3. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende voorschriften:

a. het gebouw dient binnen het op de kaart aangegeven bouwvlak te worden gebouwd;

b. van het op het moment van de tervisielegging van het ontwerp-plan bestaande gebouw mag de uitwendige hoofdvorm, zoals blijkt uit de goothoogte, nokhoogte en dakvorm, niet worden veranderd. |

AGN - niet begestaan.

A - dankgevee.

Hoofdstuk 3. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN.

Artikel 11. ALGEMENE VRIJSTELLINGSBEVOEGDHEID.

1. Indien niet op grond van een andere bepaling van deze voorschriften vrijstelling kan worden verleend, zijn burgemeester en wethouders bevoegd vrijstelling te verlenen van de desbetreffende bepalingen van het plan voor:
 - a. het afwijken van de voorgeschreven maten ten aanzien van dakhellingen, goothoogten, hoogten en bebouwde oppervlakten met ten hoogste 10%;
 - b. het oprichten van niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals wachthuisjes, telefooncellen en naar de aard en omvang daarmee gelijk te stellen bouwwerken, met uitzondering van verkooppunten voor motorbrandstoffen, voor zover deze bouwwerken geen grotere hoogte dan 3 m en geen grotere oppervlakte dan 10 m² hebben;
 - c. geringe afwijkingen, welke in het belang zijn van een ruimtelijk of technisch beter verantwoorde plaatsing van bouwwerken of welke noodzakelijk zijn in verband met de werkelijke toestand van het terrein, mits de afwijking in situering niet meer dan 10 m bedraagt;
 - d. het in geringe mate, doch niet meer dan 10 m afwijken van een bestemmingsgrens, van het profiel van een straat, voor zover zulks noodzakelijk en/of wenselijk is om het plan aan de bij uitmeting blijkende werkelijke toestand van het terrein aan te passen;
 - e. het oprichten van windmolens, met dien verstande dat de hoogte tot de rotoras niet meer dan 25 m mag bedragen en de situering van de windmolens zodanig worden gekozen, dat geen onderdeel van de windmolens een perceelgrens zal overschrijden.
Alvorens deze vrijstelling wordt verleend, wordt het advies ingewonnen van de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie.

De genoemde vrijstellingsbevoegdheid kan worden uitgebreid ten behoeve van windmolens, waarvan de hoogte tot de rotoras meer dan 25 m bedraagt, nadat Gedeputeerde Staten een verklaring van geen bezwaar hebben afgegeven.

2. De in lid 1 genoemde vrijstellingen mogen slechts worden verleend indien de funktie en waarden van de betreffende bestemmingen niet onevenredig worden aangetast. Voor het bepaalde in lid 1 sub e geldt bovendien dat de vrijstelling niet zal worden verleend indien het bouwwerk uit landschappelijk oogpunt niet in redelijke relatie staat tot in de direkte omgeving bestaande vertikale elementen.
3. Voor zover met toepassing van de voorafgaande leden advies moet worden ingewonnen van een deskundigenadviesinstantie wordt, indien het advies niet binnen een maand na het verzoek daartoe is ontvangen, de betreffende deskundigenadviesinstantie geacht terzake geen bezwaren te hebben.

Artikel 12. VERSNELDE VERWERKELIJKING EX ARTIKEL 13, EERSTE LID,
VAN DE WET OP DE RUIMTELIJKE ORDENING.

De verwerkelijking van de bestemmingen van de gronden, welke als zodanig nader op de kaart zijn aangeduid, is in de naaste toekomst noodzakelijk.

Artikel 13. VERHOUDING TUSSEN BESTEMMINGSPLAN EN KAMPEERWET.

Alle in het plangebied voorkomende bestemmingen verzetten zich tegen het rekreatieve gebruik als bedoeld in de artikelen 21, 22 en 27 van de Kampeerwet (het kamperen bij de boer, het groepskamperen, het incidenteel kamperen, het gebruik als kampeerboerderij, het gebruik ten behoeve van een natuurkampeerterrein, het kort-kamperen en het kamperen op eigen grond).

Artikel 14. ALGEMENE WIJZIGINGSBEVOEGDHEID.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd overeenkomstig artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening het plan te wijzigen ten behoeve van:

1. de aanleg van een fietspad;
2. de exploratie en exploitatie van delfstoffen.

Deze wijzigingsbevoegdheid is niet van toepassing op de bestemming "doeleinden van landschaps- en natuurbouw, natuurgebied", als bedoeld in artikel 6.

Artikel 15. RECHTSZEKERHEID BELANGHEBBENDEN BIJ TOEPASSING ARTI-
KEL 11 VAN DE WET OP DE RUIMTELIJKE ORDERING.

1. Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn het plan te wijzigen maken zij dit tevoren in één of meer in de gemeente verschijnende dag- of nieuwsbladen en voorts op de gebruikelijke wijze bekend.
2. De bekendmaking houdt mededeling in van het voornemen het plan te wijzigen en van het feit dat belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld gedurende veertien dagen schriftelijke bezwaren in te dienen bij burgemeester en wethouders, gerekend vanaf het tijdstip van bekendmaking.
3. Burgemeester en wethouders zenden tezamen met hun besluiten tot wijziging van het plan een afschrift van eventueel ingediende bezwaren, alsmede een verslag van de resultaten van het overleg met belanghebbenden aan Gedeputeerde Staten.

Artikel 16. ALGEMENE BEPALING MET BETREKKING TOT HET GEBRUIK VAN GRONDEN EN BOUWWERKEN, NIET ZIJNDE BOUWEN.

1. Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de gegeven bestemmingen.
2. Burgemeester en wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in het eerste lid, indien strikte toepassing zou leiden tot een niet door dringende redenen te rechtvaardigen beperking van het meest doelmatige gebruik.

Artikel 17. OVERGANGSBEPALING.

1. Gebruik van gronden en bouwwerken anders dan voor bouwen.

- a. Het gebruik van gronden en bouwwerken dat afwijkt van het plan op het tijdstip, waarop het plan rechtskracht verkrijgt, mag worden voortgezet.
- b. Het onder a bedoelde gebruik mag worden gewijzigd in een minder van het plan afwijkend gebruik.
- c. Het is verboden om dit gebruik te wijzigen, indien daardoor de bestaande afwijkingen van het plan naar aard en/of intensiteit zouden worden vergroot.

2. Bouwen.

Een bouwwerk, dat op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het plan bestond of is of kan worden gebouwd en dat afwijkt van het plan mag, mits de bestaande afwijkingen naar hun aard niet zullen worden vergroot:

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. geheel worden vernieuwd, indien het bouwwerk door een kalamiteit is teniet gegaan, met inachtneming van de grenzen welke ten aanzien van het bouwen bij het plan zijn bepaald, tenzij herbouw in dat geval niet mogelijk is, en mits de bouwvergunning is aangevraagd binnen 18 maanden, nadat het bouwwerk is teniet gegaan;
- c. met vrijstelling van burgemeester en wethouders worden uitgebreid met een vergroting welke niet meer bedraagt dan 10% van het grondoppervlak van het in de aanhef bedoelde bouwwerk.

Artikel 18. STRAFRECHTELIJKE BEPALING.

Overtreding van het bepaalde in:

artikel 3 lid 3
artikel 6 leden 6 en 7
artikel 9 lid 5
artikel 16 lid 1 en
artikel 17 lid 1 onder c

is een strafbaar feit, zoals bedoeld in artikel 59
van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

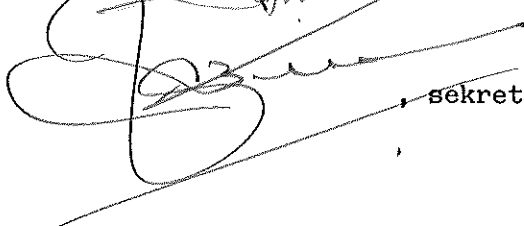
Artikel 19. TITEL.

Deze voorschriften kunnen worden aangehaald als
"Voorschriften bestemmingsplan Kollumerwaard".

Vastgesteld ter openbare vergadering van de raad d.d.

4 FEB. 1988

, voorzitter

, sekretaris